HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 1 —

— *Başlangıç* —

Onu her sabah, bahçemin önünden, kucağında bir demet leylâkla, geçerken görürdüm. Çok defa yanında genç ve güzel bir kadınla, bir kelime konuşmadan, başları önlerinde, geçip giderlerdi. Bu garip gezintiler bende gittikçe artan bir merak uyandırmaktaydı. Çiçeklerle uğraşır görünerek bahçemin sokağa yakın tarafına gider, belli etmeden onları tetkik ederdim. Uniforması içinde çok tenasüplü bir endamı olan erkek, uzun boylu, sarışın, yakışıklı, otuz altı, otuz yedi yaşlarında bir binbaşıydı. Kadın, yirmi iki, yirmi üçünden fazla değildi. Beyaz keten şapkasının yanlarından taşan sarı dalgalı saçlarile daha ziyade bir genç kıza benziyordu. Onların kardeş oldukları kanaatindeydim. Biribirlerinin yanında ciddî, sessiz, gidip gelmeleri, bu kanaatimi kuvvetlendirmekteydi.

Bir sabah Binbaşının yalnız geçtiğini gördüm. Kucağında her vakitki leylâkları, yanık çehresi gamlı, ağır ağır yürüyordu.

Birdenbire aklımdan bir fikir geçti. Uzun zamandanberi zihnimi kurcalıyan bu muammalı gezintilerdeki esrar perdesini kaldırmayı düşündüm. Verdiğim bu ânî karar beni âdeta sevindirmişti. Bir dakikada kendimi sokakta buldum ve uzaktan onu takibe başladım. Tenha, ıssız yollardan gidiyor, bir kere bile arkasına dönüp bakmıyordu. Böylece bir hayli yol aldık. Tuttuğumuz istikamet bizi Karacaahmede götürmekteydi. Bunu farkeder etmez, azçok hakikati anlamıya başladım. Bu vefalı erkek, sevgili bir ölüsünü ziyarete gidiyordu. Tahminim yanlış çıkmadı. Binbaşı, ilkbahar güneşinin yer yer aydınlattığı geniş mezarlığa girerek ilerilemiye başladı. Yaşlı servilerin gölgesinde, zamanla üzerlerinde vahşi otlar bitmiş mezarların ve renkleri yeşermiş, birçoğu devrilmiş mezar taşlarının arkasından geçerek yürüdük. Nihayet o, iki yeşil servinin ortasında demir parmaklıklı ve beyaz mermerli bir mezarın yanında durdu. Aramızda on beş, yirmi adımlık bir mesafe vardı. Hemen bir iri ağaç gövdesinin arkasına saklanarak onu seyre başladım. Bana arkası dönüktü. Parmaklığın kapısını açarak içeri girdi. Mezarın üstündeki solmuş leylâkları tazeledi. Sonra yere diz çökerek mezarın üstüne kapandı ve ağlamıya başladı.

İşte, en sonunda bu esrar perdesi yırtılmıştı. Fakat, ben bu yırtılan perdenin arkasında, çok kederli, gizli bir hakikatin varlığını duyuyordum. Bana öyle geliyordu ki, asıl esrar, bu gizli hakikatin karanlıkları içindedir.

Genç zabit, nihayet, sükûn buldu. Ayağa kalktı, parmaklıktan dışarı çıktı. Fakat oradan ayrılamıyordu. Bir ağaç kütüğünün üzerine oturdu. Yanına yaklaştım. Benim varlığımı hâlâ hissetmiyor, başı ellerinin arasında, hareketsiz duruyordu. Birkaç saniye arkasında bekledim. Sonra yavaşça elimi omuzuna dokundurdum.

Bu dokunuş onu, elektrik çarpmış gibi, yerinden sıçratmıştı. Perişan bir şaşkınlıkla beni süzerek:

— Siz.. siz.. dedi. Kimsiniz siz?..

Sesime mümkün olduğu kadar tatlı bir âhenk vererek :

— Bir dostunuz! dedim.

— Bir dostum mu ?

— Evet, sizi gıyaben tanıyan bir dost!..

Dudaklarının üstünden acı bir gülümseyiş uçtu. Islak gözlerinde itimatsız bir bakış vardı:

— Sizi temin ederim ki, dedi, ben dostu olmıyan bir adamım.

— Olabilir, dedim. Belki şimdiye kadar size dost gibi el uzatanların kötülükleri ve ihanetlerile karşılaştınız. Ve beni de bu dostlardan biri sanmak haksızlığında bulunuyorsunuz. Ziyan yok. Fakat hiç olmazsa bana elinizi, bir dost diye değil, ıstırabınızı duyabilen bir insan diye veriniz..

Kısa bir tereddüt geçirdi. Dikkatle yüzüme bakıyordu. Bu bakışlardan cesaret alarak sözüme devam ettim :

— Ben de kimsesiz, dostsuz yaşıyan bir eski askerim.. Bir Miralay tekaüdüyüm.. Saçlarını mihnet ve ıstırapla ağartmış bir meslekdaşım.. Sizi hergün bahçemin önünden geçerken görürüm.. Hergün kucağınızdaki leylâklarla, yanınızda kız kardeşinizle, ılık bir bahar gibi, yüreğime sokuldunuz.. Sabahları ayni saatte yolunuzu bekler oldum... Dönüşünüzde yüzünüzü kederli gördükçe üzülürdüm. Bu hüzünlü ve muayyen gezintilerin hakikatini bilemiyordum. Bugüne kadar da öğrenmek hatırıma gelmemişti. Beni affediniz Binbaşı.. Bugün sizi takip ettim. İşte yine tekrar ediyorum: Beni bir dost gibi kabul etmek istemezsiniz, hiç olmazsa eski meslekdaş gibi, sizinle çok yakından meşgul olan bir yabancı diye bana elinizi verin...

Genç zabit beni dinlerken kollarını kavuşturmuştu. Sözümü bitirdiğim zaman birkaç saniye ayni vaziyette kaldı. Sonra birdenbire iki elini birden bana uzatarak:

— Geliniz, dedi. Bugünden sonra biricik dostumsunuz.

Bu ateşli elleri avuçlarımın arasında bir dakika sıktım, ve ona teşekkür ettim.

Yanyana, ağır adımlarla geri dönmiye başlamıştık. Binbaşı üzerindeki perişanlığı hâlâ atamamıştı. Samimî bir sesle:

— Ölenle ölünmez, dedim. Kaybettiğiniz vücudün sizin için pek sevgili bir varlık olduğunu şüphesiz anlıyorum. Fakat...

Başını ümitsizce iki yana sallıyordu. Derin bir göğüs geçirdikten sonra hafifçe gülümsedi :

— Tehlikeli devreler çoktan atladı. Şimdi mesudum, dedi.

Ben elimde olmıyarak :

— Saadetiniz bu gözyaşları mı? diye sordum.

Silkinerek :

— Yoo, hayır! dedi. Hergün bu ziyareti yaparım amma hergün böyle ağlamam. Bu arada sırada gelen bir buhrandır.

— Oleli ne kadar oldu?

Yüzüme bir tuhaf baktı ve yine gülümsedi :

— On dört sene, dört ay...

— !!!..

— Yahut o kadar asır...

Hayretten açılan gözlerimi esrar dolu çehresine dikmiştim. Bu yanık ve sararmış yüzde insanı hem çeken ve hem de ürküten çok garip bir mâna vardı.

— Peki, o sizin neniz oluyordu? diye sordum.

— Hiç birşeyim... Veyahut herşeyim...

— Anladım Binbaşı.. Sonsuz bir vefa taşıyan yüksek ruhunuzun hayranıyım..

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 2 —

— Ben sadece mukaddes bir borcu ödemekten başka birşey yapmıyorum ki.. Sadece mukaddes bir vazife...

— On dört senedenberi ihmal edilmiyen bir vazife!.

— Maalesef, İstanbuldan uzak kaldığım birçok seneler onu istemiyerek ihmal ettim...

— Ne ziyanı var? Varlığını daima kalbinizde sakladmız ya!..

Bağlarbaşını geçmiştik. Bahçemin parmaklıkları göründüğü zaman :

— Biraz dinlenmez misiniz? dedim. Çardağımın altında bir acı kahvemi içerseniz ne kadar memnun olurum...

— Beni bugün affediniz, dedi. Karım evde bekler..

— Ay siz evli misiniz?..

— İki senedenberi.. Yanımda gördüğünüz ve kardeşim sandığınız sarışın kadın karımdır.

Şaşkınlığımı mümkün olduğu kadar gidermiye çalışarak:

— Öyleyse, dedim, yarın inkiniz beraber bahçemi şereflendirseniz.. Çok, rica ederim..

Başını eğdi. Yavaş bir sesle:

— Emredersiniz, dedi. Sonra saygılı bir tavırla selâmlıyarak Çamlıca yolunu tuttu.

Sevgilisinin mezarını karısile beraber ziyarete giden bu esrarlı insanın muammalı hayatı, o gece sabaha kadar kafamı yordu. Daha ismini bile öğrenmediğim yeni dostum, elli üç senelik ömrümde ilk teces süs arzusunu ruhuma aşılamıştı.

. . . . . .

Ertesi sabah, binbaşı sözünde durarak, karısile beraber geldi. Onlara sütlü kahve ikram ettim. Bir saatten ziyade çardağın altında oturdular. Binbaşı bugün neşeliydi. Bazı tuhaf fıkralar anlatarak bizi güldürüyor, lâübali ve samimî bir tavırla bahçedeki çiçeklerin çeşitleri ve kültür usulleri hakkında benden malûmat alıyordu. Karısına pek düşkün olduğunu hemen anlamıştım. Temiz bir ışıltile parlıyan mavi gözlerini biran bile onun güzel yüzünden ayırmıyordu. Gideceklerine yakın bir sırasını getirerek, adını sordum. Utandı. Gülerek:

— Affedersiniz, dedi. Şimdiye kadar bunu söylemeyi hatırıma getirmedim: Kenan Ziya.. Siz sadece Kenan deyiniz.

Ayrılırken omuzunu okşadım:

— Her sabah sizi bekliyeceğim Kenan Bey...

●

Binbaşı Kenanla tanışalı bir ay olmuştu. Onu, her gün biraz daha artan bir dostluk ve samimî bir bağlılıkla kendime yakın buluyordum. Bazan karısile beraber ve bazan de yalnız her gün bahçemde bir mola vermeyi âdet etmişti. Bu ziyaretlerin beni nekadar bahtiyar ettiğini kendisine söylüyordum. Memnun, güler yüzle beni dinliyor:

— Kalp kalbe karşıdır diyordu. Yalnız bir sabah, ayrılırken, elimi avucunda biraz fazlaca tuttu. Yüzünde masum bir şikâyet vardı:

— Ya siz! dedi, bizim eve bir kere olsun gelmiyecek misiniz? Minimini oğlumu bir kere olsun görmek istemez misiniz?

— Bütün bunları hiç istemez olur muyum? dedim. Sadece rahatsız etmekten çekinirim.

Bu cevap onda garip bir tesir yaptı. Biraz şiddetlice kolunu koluma geçirerek:

— Sizi beraber götüreceğim, dedi. Karıma söz verdim...

Beni Çamlıcadaki köşklerinin geniş salonuna aldılar. Burası biraz eski tarzda döşenmişti. Amma çok rahattı Yalnız kaldığım birkaç dakika içinde divarlardaki resimleri gözden geçirdim. Kuyruklu piyanonun üzerinde zurna ve darbukadan başka her çeşit saz vardı. Çok geçmeden Kenan Bey, kucağında sekiz aylık kadar sevimli bir bebekle içeri girdi:

— Bakınız Beyefendi, dedi, küçüğümü beğenecek misiniz?.

Üç kişilik bir kanapeye oturduk, onu ortamıza aldık. Bu aralık karısı da yanımıza gelmişti. Bu ailenin çok bahtiyar olması lâzımdı. Ve şüphesiz çok ta bahtiyardılar. Fakat.. İçimde bir endişe vardı. Neden binbaşı bir toprak yığınına bu kadar sadık kalıyor ve onun üzerinde gözyaşları döküyordu?.. Bu muammayı çözecektim. Binbaşıdan hayatını öğrenecektim.

Öğle yemeğinden sonra, küçük anne yavrusile istirahate çekildi. Kenan Bey beni bırakmıyordu. Salonda bir müddet öteden beriden konuştuk, mevsimin güzelliğinden, baharın yaratıcılığından söz açtık. Bir aralık binbaşı dalmıştı. Birdenbire başını kaldırarak yüzüme baktı:

— Biliyor musunuz, dedi. Bir haftaya kadar biribirmizden ayrılacağız.

Merakla:

— Niçin? diye sordum.

— Çünkü İstanbula rahatsızlığım dolayısile üç aylık bir mezuniyet alarak gelmiştim. Bir hafta sonra, mezuniyetim sona eriyor:

— Demek vazifenizin başına döneceksiniz?

— Evet. Eskişehire.

Aramızda kısa bir sükût oldu. O yine dalmıştı. Uzaklara bakan mavi gözlerinin buğulandığını görüyordum.

— Bilmezsiniz, dedi, nasıl üzülüyorum. Buradan hiçbir yere gitmemek ve hep bu havayı ciğerlerime doldurmak için mümkün olsa istifa edeceğim..

Dizinin üstünde duran elini tuttum. Gizli bir kederle inliyen bu genç adama bir baba tavrile dedim ki:

— Beni dinlemek ister misiniz Kenan Bey?. Böyle bir çılgınlıkta bulunmayınız.. Buradan uzaklaşını daha iyi.. Bu hava size şifa vermekten ziyade hayatınızı zehirliyor..

Kırık bir sesle:

— Bunu biliyorum, dedi. Fakat...

— Hayır!. Hem biraz da unutmıya gayret ediniz.

— Kabil değil...

— Neden? Niçin?..

— Çünkü.. Hayır, bilmemeniz daha iyi..

— Binbaşı sizden zaten bunu rica edecektim. Beni hakikî bir dost olarak kabul ettiniz, değil mi?

— Şüphesiz!..

— Bana itimadınız da var değil mi?.

— Tamamile!.

— Öyleyse hayatınızın sırrını benden gizlemeyiniz...

Biran düşündü. Yüzü daha çok sararmıştı. Buz kesilen parmaklarile elimi sıkarak:

— Peki, dedi, her şeyi öğreneceksiniz...

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 3 —

Sonra ayağa kalkarak biraz gezindi Karısının büyük bir portresi önünde durdu. Onun altında asılı duran bir resme dalgın dalgın baktı. Sonra bana işaret ederek:

— Geliniz, dedi. Şu resimdeki genç kızın omuzuna başını dayamış olan bu küçük çocuk kim biliyor musunuz? Dikkatle baktım, Genç kız yukarıdaki portrenin sahibi, yani karısıydı. Yalnız, iki resimde de yüzü biraz daha süzgün, kaşları biraz daha kavisli, alnı biraz daha açıktı. Küçük çocuğun bukleli uzun saçları vardı. Bir gemici caketi giyinmişti. Sustuğumu görünce binbaşı güldü:

— Ne yazık miralayım, dedi. Küçük Kenanı tanıyamadınız..

— Ay bu siz misiniz?. Ya yanınızdaki?..

— Tahmin edemediniz mi?..

— Karımız..

— Hayır! Karımla aramda on beş yaş fark var. Bu radaysa görüyorsunuz ki, ben kendimden büyük bir genç kızın yanındayım. Elimi omuzuna koydum. Dikkatle yüzüme bakarak:

— Peki, söyleyiniz, dedim. Bu portrenin sahibi kim?..

Başı önüne düştü. Dudakları titriyordu:

— Bir yığın kara toprak!.. dedi.

Kalbime bir hançer saplanmıştı. Yutkundum. Söyliyecek bir söz bulamadım. Kekeliyerek:

— Nekadar büyük bir benzeyiş.. Diye mırıldandım.

Sözümü şiddetli bir el hareketile kesti.

— Bu bahsi artık bırakalım.. Sonra her şeyi öğreneceksiniz..

Bunu söyliyerek yanımdan uzaklaştı, pencerenin önüne gitti. Sonra, birdenbire çehresi değişerek:

— Ister misiniz, dedi. Size biraz piyano çalayım?.

Bu zoraki neşeye ben de iştirak ettim:

— Maalmemnuniye!..

Notaları karıştırdı. Aralarından bir tane çekerek tabureye oturdu.

— Size, dedi. en son bestelediğim bir parçayı çalayım.. Bilmem alafrangadan hoşlanır mısınız?..

— Musiki değil mi? dedim. Benim için hepsi bir..

— Öyleyse alâ...

Parmaklarını tuşların üzerinden bir kere geçirdi. Sonra çalmıya başladı. Ben yanına yaklaşmıştım. Nota el yazısıydı. Üzerinde iri harflerle "Hıçkırık" kelimesi okunuyordu.

Son nağmeler bitip parmakları durunca sordu.

— Bu parçanın ismini niçin "Hıçkırık,, koydum, biliyor musunuz?

— Hayır!.

— Hayatımın bir tek kelimelik ifadesi de ondan..

— Biraz mübalâga ediyorsunuz dostum.. Artık mesut olduğunuzu bana kendiniz söylememiş miydiniz?

— Evet, yine inkâr etmiyorum. Mesudum. Fakat öyle anlar oluyor ki, mazimin hatıraları arasına gömülüyorum, yalnız bu hatıralarla yaşıyorum.. O zaman, itiraf ederim ki, saadetimi bir parça unutuyorum. Bugün yine öyleyim.. "Hıçkırık,, ı bestelediğim zaman da böyle idim...

Bu ince ruhlu ve sanatkâr erkeğin asil çehresini cepheden tetkik ediyordum. Çok ıztırap çektiği belli olan bu solgun yüzde öyle derin çizgiler vardı ki, bu çizgilerin arasında onun bütün hayatını okumak kabil olacak sanılırdı. Mevzuu değiştirmek için piyanonun üzerinde duran sazları gösterdim:

— Bunların hepsini çalar mısınız?.

— Evet. Hangisini isterseniz emrediniz..

— Estağfurullah.. Kemanı severim, fakat tanburla değişmem..

— O halde size tanburla birkaç şarkı çalayım... Biraz sonra binbaşı, bu sefer de tanburu dinletmiye başlamıştı. İnce, tatlı bir sesi vardı.

Onu dinlerken etajerin üzerinde duran notaları gözden geçirmekte idim. Ötekilerden ayrı bir tarafa konmuş, kâğıdının rengi sararmış, eski bir notayı eline aldım. Üzerinde şu kelimeler güçlükle okunuyordu:

"Bayatî urban şarkı,,

"Nimeti vuslun için.,,

Ben bunu çok severdim.

Çaldığı şarkıyı bitirmesini bekledim. Sonra notayı ona uzatarak:

— Şunu lûtfeder misiniz? dedim.

Gözleri ona ilişir ilişmez irkildi. Dudaklarında bir damla kan kalmamıştı. Bir şey söylemek ister gibi ağzını açtı. Sonra vaz geçti. Sönük bir:

— Peki, dedi. Size üç kıtasını da okuyayım..

Parmaklarının altında feryat eden tanburdu. Fakat bana öyle geldi ki, onun feryadı hançeresinden çıkmıyor, ruhunun derinliklerinden kopup dudaklarından dökülüyor:

"Nimeti vuslun için ey gonce leb,,
"Terki can etmek te bir şey mi acep,,
"İftiraka olmasa ey mah sebep,,
"Terki can etmek te bir şey mi acep,,

"Ölmek o şuhu perî endam için,,
"Başka devlettir dili nagâm için,,
"Rahı aşkında bakayi nam için,,
"Terki can etmek te bir şey mi acep,,

"Bir görüşte ey gülü bağı eda,,
"Çaresiz Kenanı ettin müptelâ,,
"Böyle kalırsa belâyi iptilâ,,
"Terki can etmek te bir şey mi acep,,

Son kıtadaki:

"Çaresiz Kenanı ettin müptelâ,,

mısraını okurken gözlerinden iki damla yaş kayarak yanaklarından süzüldü. Acaba bilmiyerek bu adamın yarasına mı dokunmuştum?. İhtirazlı bir sesle:

— Affedin Kenan Bey, dedim, emin olunuz bu şarkının sizi bu kadar müteessir edeceğini tahmin etmemiştim.

Cevap vermedi. Yüzünü ellerile kapıyarak ağlamıya başladı. Bir suçlu vaziyetindeydim. Söyliyecek bir söz, teselli edecek bir kelime bulamıyordum. Aradan nekadar zaman geçti bilmiyorum. Başını kaldırdı. Islak gözlerini mendilile kuruladı.

— Nereden tahmin edecektiniz, dedi. Ve ilâve etti:

— Belki inanmazsınız.. Ben bu şarkıyı on dört senedenberi ilk defa bugün çaldım.

Tekrar ettim:

— Beni affediniz.. Cidden pişman oldum binbaşı...

— Hayır, hayır!.. Estağfurullah!. Bilâkis, onu çaldırmakla bana büyük bir iyilik etmiş oldunuz.. Artık tılısım bozuldu demektir..

Arkası var)

— Ne demek istediğinizi anlıyamadım.. .

— Yani bundan sonra onu her istediğim zaman çalabilirim. Şimdiye kadar bir türlü cesaret edemiyordum.

Bu sırada kulağıma bir çocuk sesi geldi. Ve çok geçmeden karısı içeri girdi.

Binbaşı hemen bambaşka bir adam oluvermişti. Neşeli neşeli karısile konuşuyor, çocuğile şakalaşıyordu. Bu neşe biraz evvelki gibi zoraki değildi. Anladım ki, bu adam, çocuğile karısından uzak kalırsa yaşamaz, ölür. Onu avutan ve teselli eden biricik şey bu iki varlıktır.

●

Bir hafta sonra onları Haydarpaşadan selâmetlemiye gittim. Trene binerken Kenan Bey elime küçük bir paket sıkıştırmıştı. Sık sık mektup yazacağını temin ediyor, hüzünlü bir yüzle elimi sıkıyordu.

Tren hareket ettikten sonra onları gözden kaybedinciye kadar mendil salladım. Sonra mahzun ve müzterip evime döndüm.

Ilk işim, zavallı dostumun verdiği paketi açmak olmuştu. Içinden yaprakları dağılmış, rengi solmuş bir defterle, küçük bir zarf çıktı. Zarfı açmadan evvel deftere bir göz gezdirdim. Kurşun kalemile yazıldığı için yazılar pek güç okunuyordu. Binbaşı şüphesiz bana, bu silik yazılarla sırrını söyliyecekti.

Titriyen parmaklarımla zarfı yırttım. Içinde bir gün evvelki tarihle şu birkaç satır yazı vardı:

"Aziz dostum,

Hayatımın sırrını öğrenmek istediniz. Işte bütün teferrüatile size onu veriyorum. Eminim ki defterimi okuduktan sonra siz de müteessir olacak ve döktüğüm gözyaşlarını pek haklı bulacaksınız. Fakat son defa olarak yine tekrar edeyim: Bugün mesut, hattâ çok mesut bir insanım. Çünkü, beni mesut edebilecek biricik kadınla evlendim. Bu sözlerimin mânasını belki pek iyi anlıyamıyorsunuz.. Acele etmeyiniz dostum. Hatıralarımı okuduktan sonra bütün bunları çok iyi anlarsınız. Kenan Ziya...,,

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 4 —

Bütün gece Kenanın hatıra defterini okudum. Niçin hayatına bir tek kelime ile "Hıçkırık!,, dediğini şimdi anladım.

BIRINCI KISIM

— Binbaşı Kenanın hatıra defteri —

"Annem öldüğü zaman ben yedi yaşında bir çocuktum. Babam, bu felâketli günün akşamında, beni kollarının arasına aldı. Göz yaşlarından ıslanan yanaklarımı öperek:

— Kenan, dedi. Sen çok talisiz bir çocuksun yavrum.. Dünyada yapayalnız kaldın...

Kollarımı onun boynuna doladım. Hıçkırıklarımı boğmak için başımı göğsüne saklıyarak:

— Sen varsın ya babacığım, dedim. Sen olmasaydın o zaman yapayalnız kalırdım....

Babam düşünceliydi. Saçlarımı okşıyarak devam etti:

— Evet ben varım.. Fakat..

Bu "fakat,, ten sonra gözleri büsbütün dalıyordu. Acaba babam benden bir şey mi gizliyordu? Beni bırakıp bir yere mi gidecekti?. Fazla birşey soramadım. Yalnız o günden sonra bu benim içimde bir düğüm oldu. Bu sözün mânasını anlamak için birçok günler düşündüm, düşündüm...

Sıvastaki evimiz küçük bir bahçenin ortasındaydı. Bir aşçımızla elde büyüme bir hizmetçimiz vardı. Ben babamın biricik çocuğu olduğum için el üzerinde tutuluyordum. Babam tüccardı. Kazancı çok iyi idi. Namı bütün memleketi tutmuştu. Ah çocukluk! Ben bu saadetin, bu saltanatın ömrüm boyunca sürüp gideceğini sanıyordum. Halbuki, öksüz kaldığım gün talisizliğimin başlangıcı olmuştu. Babam günden güne bana eskisi kadar sevgi göstermemiye başladı. Daima işleriyle uğraşıyor, evde kaldığı günler odasından dışarı çıkmıyordu. Bütün zamanım hizmetçi Perverle geçmekte idi. Mektepten döndüğüm vakit babama derslerimden bahsetmiye cesaret edemez olmuştum. Bu hayat dört beş ay sürdü. Bir akşam, yemekten sonra babam, mutadı hilâfına, beni odasına çağırdı. Yüzü gülüyordu. Eskiden yaptığı gibi başımı okşıyarak yanına oturttu. Bana birşey söyliyeceğini anlamıştım. Evvelâ şuradan buradan sualler sordu. Mektepten, derslerimden bahis açtı. Nihayet, mor mürekkep lekeleri bulaşmış parmaklarımla oynıyarak sordu:

— Kenan, görüyorsun ki annen öleli evimizin neşesi kaçtı: Zannedersem sen de benim gibi bu hayattan memnun değilsin. Ister misin yine eski günlere dönmek için evimize bir yeni anne gelsin?..

Bu sual zihnimi bulandırmıştı. Verecek bir cevap bulamadım. Çok, pek çok sevdiğim talisiz annemin yerini bir yabancıya vermiye gönlüm bir türlü razı olmuyordu. Babam sustuğumu görünce çenemi okşıyarak sözüne devam etti:

— Niçin cevap vermiyorsun Kenan?. Seni eski annenden daha çok sevecek bir anne, ondan çok daha güzel bir anne!.. Istemez misin?..

Dudaklarımı büktüm. Omuzlarımı kaldırarak:

— Bilmem! Dedim.

Bu cevabım üzerine babam beni dizlerinin üzerine oturttu. Kandırmak için birçok sözler söyledi. Yarı güzellik yarı tehditle bir sürü nasihat verdi. Nihayet çaresiz kalarak boynumu büktüm. Gönlümden gelmiyen bir sesle:

— Peki, dedim, peki annem gelsin.. Onu da eski annem kadar seveceğim...

Bir ay sonra babam evlendi. Üvey annem hakikaten güzeldi. Uzun boylu, kumral saçlıydı. Bana büyük bir şefkat gösteriyordu. Ben asıl, babamı daima güler yüzlü gördüğüm için sevinmekte idim. Evimizin neşesi gelmişti. Artık yalnız değildik.

Bu mesut günler ne kadar az devam etti Yarabbi!.. Aylar geçtikçe benim için kara günler kendini göstermiye başlamıştı. Üvey annem de önceleri bir sertlik belirdi. Sonra, çok geçmeden azarlamalar, hattâ dayaklar başgösterdi. Babam hep annemin tarafını tutar olmuştu. Hattâ birkaç defa, beni onun elinden alarak dövdüğü oldu.

Ben onlara ne yapıyordum?.. Niçin bana böyle düşman olmuşlardı?. Bilmiyorum. Geceleri Perverle beraber yatıyordum. Evin içindeki bütün eşyamı onun odasına indirtmişlerdi. Vücudum zayıftı. Kansız bir çocuktum. Durmadan döktüğüm göz yaşları ve çektiğim işkence bu zayıf vücudu hergün biraz daha eritmekteydi.

Yağmurlu bir Cuma günü, annem odasında dikiş dikiyor, babam kütüphanenin alt gözünü yerleştiriyordu. Yere birtakım kâğıtlar, kutular saçılmıştı. Halının üstünde sürünerek usul usul bunlara yaklaştım.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 5 —

Babam bu lüzumsuz eşyayı belki de atacaktı. Arasından bana bir hisse çıkar diye ümitleniyordum. Biraz bekledim. Sonra korka korka elimi uzatarak onları muayene etmiye başladım. Babam farkında değildi. Veyahut aldırış etmiyerek işiyle uğraşır görünüyordu.

Eski bir hesap defterini kaldırınca altından kırmızı iplikle bağlanmış bir zarf çıktı. İçinde ne olduğunu merak ediyordum. Bir kere daha babama baktım. Bana arkası dönüktü. Anî bir cesaretle ipliği çözdüm. İçinden iki tane fotoğraf düştü. Birinde, kucağında pek küçük bir çocuk olan güzel bir kadın vardı. Zavallı talisiz annemi hemen tanımıştım. Öteki resimde ise, yine annem, teliyle duvağı ile genç ve güzel bir zabitin yanında duruyor du. Gözlerime gelen yaşları güç tutuyordum. Zavallı anneciğim!.. Yine dudaklarında o şefkatli ve tatlı tebessümü... Fakat o yanımdaki zabit kimdi acaba?. Düşündüm, düşündüm, bir türlü bulamadım. Babama hiç benzemiyordu. Yoksa benim bilmediğim bir amcam veyahut bir dayım mı vardı?..

Bu sırada babam bana döndü. Dalgın dalgın baktığım şeyin ne olduğunu görmek için eğildi. Resmi ona uzatarak korkak bir sesle sordum:

— Annemin yanında duran bu zabit kim babacığım? Onu tanıyamadım....

Sözümü bitirmiye vakit kalmadı. Babam büyük bir öfkeyle onu elimden çekti. Odayı çınlatan müthiş bir sesle:

— Yezit, herşeyi ne karıştırıyorsun?.. Defol git başımdan.. diye haykırdı.

Ağlıyarak yerime döndüm. Dünyada benim için en kıymetli şey olan bu iki resim böyle vefasız ellerde mi kalacaktı?. Ne olurdu Yarabbi, onlar benim olaydı! Minderin üzerine kapanmış hıçkırıyordum amma babamın resimleri nereye sakladığına da dikkat ediyordum. Toprak altında çürüyen annemin iki kâğıt parçası üzerindeki hayali bana gizli bir teselli vermişti. Onların, bir dolap içinde bile olsa, benim yakınımda bulunması çektiğim ağrıları bir dereceye kadar dindiriyordu.

İlkbahar gelmişti. Bazı akşamlar, mektep paydosundan sonra, birkaç çocuk birleşerek, meydan kahvesinin yanındaki arsada saklambaç oynardık.

Üvey annem bu oyunu haylazlık saymakla beraber, başından biraz eksildiğim için, hoş görüyordu. Babam zaten annemin münasip gördüğü herşeyi kabul ederdi.

Yine bir akşam oyuna dalmıştık. Ben saklanmak için kahvenin önündeki iri çınar ağacını seçmiştim. Ağacın arka tarafında, bir masaya iki kişi oturmuş konuşuyorlardı. Beni görmedikleri halde ben onların konuştuklarını işitiyordum. Önce bu konuşmıya ehemmiyet vermiyerek ebeyi gözlemekte iken kendi ismimin söylendiğini işitince derhal kulak kabarttım. Şahıslarını pek az tanıdığım bu iki efendi şöyle konuşuyorlardı:

— Demek Kenanın anasız, babasız olduğunu bilmiyordunuz?. Babası yüzbaşı Ziya Bey Yemende şehit düştü. O zaman Kenan dört aylık yetim kalmıştı.

— Zavallı çocuk! Peki, merhum valdesi niçin bu tüccarla evlenmetke bu kadar acul davrandı?..

— Çünkü kimsesizdi. Ziya Beyden başka hayatta hiçbir hâmisi yoktu.. Çaresizliğe boyun eğmiye mecbur oldu.

— Kenan acaba üvey anasile, üvey babasının yanında rahat yaşıyor mu?

— Bilmiyorum. Pek zannetmem..

Bu sözlerin gerisini dinliyemedim. Boğazıma bir şey tıkanmış gibiydi. Demek ben büsbütün kimsesiz bir çocuktum?. Demek babam diye tanıdığım adam benim yabancımdı!. Demek asıl babam, o resimdeki, annemin yanında duran yakışıklı zabitti...

Gözlerime biriken yaşları yumruklarımla uğalıyarak dağıtıyordum. İçimde yakıcı bir isyan vardı. Hay kırmak, beni ellere bırakarak hırpalatan annemle babamın haksızlıklarına kafa tutmak istiyordum. Niçin beni yalnız bırakıp gitmişlerdi?. Bana yazık değil miydi?. Bütün bu azapları çekmek için ne günah işlemiştim?. Eve döndüm. Yatağıma kapandım. Ağladım, ağladım.

O gece üvey annemle üvey babam erken yatmışlardı. Perver minderin kenarında kıvrılmış uyuyordu. Birden hatırıma resimler geldi. Onları kimse görmeden oradan alsam.. Gürültü etmeden kütüphaneye yaklaştım. Tesadüf olarak anahtarları babam üzerinde bırakmıştı. Dikkatle gözü açtım. Kırmızı iplikli zarfı bulmak kolay oldu. Tekrar itina ile gözü kapayarak yerime döndüm. Perver derin nefeslerle uyuyordu. Ona göstermeden bu zarfı saklamak lâzımdı. Ayaklarımın ucuna basarak odadan çıktım. Merdiven başında bir idare lâmbası yanıyordu. Titreyen ellerimle onu alarak aşağı kata inmiye başladım. Yarabbi! acaba bu yaptığım şey büyük bir kabahat miydi?. Mektepte Hoca Efendi: "Haber vermeden bir kimsenin malını alırsanız hırsızlık etmiş olursunuz" derdi. Acaba şimdi ben hırsız mı olmuştum?. Hayır! Hayır! bu benim kendi malımdı; onların değildi...

Korka korka yattığım odaya girdim. Lâmbayı masanın üstüne koyarak zarfı saklamak için bir yer araştırdım. Kalbim çarpıyor, dişlerim biribirine vuruyordu. İçimden bir ses boyuna :

— Çabuk ol! diyordu. Tutulacaksın...

Bu sırada yukarıdan bir ayak sesi geldi. Babamın:

— Perver !

Diye seslendiğini duydum. Korkudan bir an nefesim durmuştu. Gözlerimin önünde siyah gölgeler uçuşuyordu.. Birdenbire gözüme yatağım ilişti. Fazla düşünmeden zarfı iki şiltenin arasına soktum. Geniş bir nefes aldım.

Yukarıda gürültü büyümekteydi. Babam Pervere haykırıyor :

— Neredesin miskin karı? Bir saattir çağırıyorum, duymuyor musun?. diye küfürler savuruyordu.

Nihayet Perverin sesi duyuldu:

— Buradayım Beyefendi.. Geliyorum..

— Orada ne yapıyordun?..

— Biraz uyumuşum!..

— Hay uyumaz ol.. Kenan yattı mı?..

— Bilmiyorum..

— Ne demek bilmiyorsun?. Senin yanında değil miydi?.

— Evet. Fakat ben uyurken gitmiş...

— Nereye gitmiş.. In bak bakalım yatağında mı?.

Merdivende Perverin ayak seslerini duyar duymaz hemen elbiselerimle yatağa girerek yorganı başıma çektim. Çok geçmeden odanın kapısı açıldı. Sürüklenen bir terlik sesi yatağımın yanına kadar gelerek durdu. Mırıltı halinde bir sesin:

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 6 —

— Uyumuş!.. dediğini işittim. Sonra yine terliği sürükliyen ayaklar dışarı çıkarak uzaklaştı. Perverin yukarı kata çıktığına iyice emin olduktan sonra tekrar yatağımdan çıktım. Elbiselerimi çıkararak geceliğimi giyindim. Sonra zarfı şiltelerin arasından aldım. Lâmbanın titrek ışığında kırmızı ipliği çözerek fotoğrafları çıkardım. Benim melek anneciğim! bana gülümsüyordu. Babama daha dikkatle baktım. O da benim gibi sarışındı. Açık renk olan gözleri, oğlunun, belki ayni renkte olan gözlerine, derin bir şefkatle bakıyordu. Bu gözler, çok uzak bir diyarda, birçok sene önce dünyaya kapanmıştı. Bir mukavva parçasının üstünde hayali kalan bu sarışın baş, hangi zalim düşman kılıcile bedeninden ayrılmıştı. kimbilir?. Zavallı babacığım! Sen bahtsızdın.. Fakat, senin acını gören, sana hasret çekerek yabancıların himayesinde bir evlât büyüten annem kadar değil!. Zavallı anneciğim! Sen betbahttın.. Fakat, merhametsiz insanların eline bırakarak gittiğin, onların türlü işkencesile hırpalanan oğlun kadar değil!..

Resimleri tekrar tekrar öptüm, kokladım. Sonra ikisini de yine zarfa koyarak, şiltelerin arasına, kolumun yetiştiği kadar uzanarak, yerleştirdim. Artık rahattım. Perver tekrar odaya geldiği zaman beni uyumuş bulmuştu.

Mekteplerin tatiline bir ay kalmıştı. Sıcaklar artık kendini gösteriyordu. Bir pazartesi günü öğleden sonra evimizin küçük bahçesinde oynarken babam camı vurdu. Eliyle işaret ederek beni çağırdı. İçime bir korku düşmüştü. Acaba yine ne vardı?. Bir kabahat mi işlemiştim?.

Odanın kapısından girdiğim zaman kalbim şiddetle çarpmıya başlamıştı. Babam kütüphanenin alt gözünü açmış, kitapları, defterleri silkerek birşey arıyordu. Sendeliyerek yanına yaklaştım. O kadar titriyordum ki, dilimi ısırmamak için dişlerimi sıkmıya mecbur oluyordum. Babam başını kaldırdı. Beni hiddetle süzerek :

— Bana doğru cevap ver Kenan. dedi. Buradan annenin resimlerini aldın mı?.

Doğruyu söyliyemezdim. Inkâr ettim:

— Hayır!..

— Hayır mı?. Doğru söyle diyorum..

— Almadım babacığım...

Babam ayağa kalktı. Umuzlarımı kuvvetli ellerile tutarak sarstı. Keskin bakışlarile gözlerimin içine bakıyordu:

— Almadın ha? Seni yalancı çapkın seni!. Seni küçük hırsız seni!. Söyle onları nereye sakladın?.

— Ben almadım babacığım.

— Sus! fazla lâf istemez.. Şimdi onları bana getireceksin...

— Babacığım, nereden bulayım?. Ben almadım diyorum...

— Hâlâ söylüyor.. Şimdi beynini patlatacağım...

Ağlamıya başlamıştım. Bu babamı bir kat daha hırslandırdı. Kulaklarım, kerpetenleşen iri parmakları arasında yuğruluyordu.

— Onları ya bana getirirsin, yahut seni gebertirim.. diye haykırıyor, beni kapıya doğru sürüklüyordu.

O zaman içimden gelen büyük bir isyanla bağırdım:

— Benim onlar.. Onlar benim!..

Babam beni daha ziyade sarsarak gürledi:

— Vay! Bu ne cüret?. Seni ahlâksız köpek seni!..

Başıma, suratıma, enseme inen şiddetli bir tokat yağmuru başlamıştı. Halının üzerine kapanmış inliyor, hıçkırıyordum. Bu sırada içeri annem girdi. Telâşla:

— Ne oluyorr Bey? diye sordu.

Babam birkaç kelime ile ona meseleyi anlatarak tekrar bana döndü:

— Haydi diyorum, haydi.. Çabuk getir onları...

Başımı kaldırdım. Boğazımı yırtan bir sesle :

— Hayır, dedim, getirmiyeceğim.. Çünkü onlar benim, evet benim..

— Bu da ne demek?. Ne halt yemek?

— Ben biliyorum.. Herşeyi biliyorum.. Onlar benim annemle benim babamın resimleri.. Benim öz annemle öz babamın...

— Ne?..

— Evet.. Sizin neden olsun onlar?. Ben sizden ziyade onların-m, onlar sizden ziyade benim!.

Sözümü bitirmiye vakit kalmadı. Suratım şiddetli bir tekmenin altında parçalandı sandım. Burnumdan dere gibi kan boşanıyordu. Bu manzara karşısında merhametsiz annem merhamete gelmiş olacak ki:

— Bırak Bey, dedi. Çocuğu öldürecek misin?.

— Öldüreceğim.. Geberteceğim yezidi...

— Bırak onu.. Benim hatırım için bırak.. Yazıktır...

Babam, annemin uzun yalvarmalarından sonra beni bıraktı. Kendime malik değildim. Vücudüm hurdahaştı. Ne kadar zaman baygın kaldım bilmiyorum. Gözlerimi açtığım zaman ortalık kararmıştı. Yatağımın başucundaki dolabın üzerine konulan küçük idare kandili odayı aydınlatıyordu. Kımıldanmak istedim. Her tarafım ağrı içinde. Burnumun sızısı hâlâ geçmemişti.

Bu sırada üvey annem odaya girdi. Yatağımın yanına gelerek üzerime eğildi:

— Nasılsın Kenan?. Biraz açıldın mı?..

Gözlerimi kırparak "evet" işareti verdim.

— Yemek yiyeceğiz, kalkabilir misin?

— Hayır! Siz yiyiniz...

— Neren ağrıyor? Başın mı?..

— Her tarafım...

Annem yatağımın kenarına oturdu. Şefakatli bir tavırla başımı okşıyarak :

— Kenan, dedi. Niçin babanı bu kadar öfkelendirdin?. Verdiğin cevaplar ne kadar ayıp sözlerdi biliyor musun?..

— !...

— Haydi kalk, onun elini öp te seni affetsin!

Şiddetle sözünü kestim:

— Böyle bir şeyi hiç bir zaman yapmama..

— Fakat düşünmek lâzım ki oğlum, o senin baban.

— Hayır babam değil!..

— Seni bu yaşa kadar büyütmüş ya!. Bugün bile yine onun ekmeğini yiyorsun!..

— Artık yememenin çaresini bulurum...

— Bunlar söz değil Kenan.. Beni dinle.. Haydi onunla barış...

— Hayır anne!.. Ben o adamı artık sevmiyorum, istemiyorum...

Annemle yarım saatten fazla mücadele ettik. Nihayet o yenilmiş olarak ayağa kalktı:

- Peki, sen bilirsin.. Hele birkaç gün geçsin...

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 7 —

— O zaman ne olacak?.
— Görürüz..
— Neyi?.
— Elbette pişman olacaksın..
— Ve babamın elini öpeceğim değil mi?.
— Elbette..
— Hayır!..
— Her ne ise! Demek şimdi yemeğe gelmiyorsun?
— Hayır!..

Annem çekildi. Ben yine acılarım ve gözyaşlarımla yalnız kaldım.

. . . . . .

Ertesi gün mektebe sürüklenerek gitmiştim. Ne kadar hasta ve halsiz olsam yine bir dakika evde kalmak istemiyordum.

Hoca Efendi beni görür görmez yanıma çeğırdı. Yüzüme dikkatle bakarak :

— Ne oldun Kenan? dedi. Hasta mısın?
— Hayır efendim!..
— Ya bu halin ne?..
— Hiç birşeyim yok.
— İnkâr etme çocuğum.. Haydi seni kalfa ile eve göndereyim..

Şiddetle itiraz ettim:

— Hayır, hayır!. Vallahi birşeyim yok Hoca efendi..

Hoca efendi gözlüğünün üstünden beni tekrar ve daha dikkatle süzdü. Sonra başını sallıyarak :

— Pekâlâ, dedi. Haydi otur bakalım yerine!. Öğleye doğru başımın ağrısı artmıya başlamıştı. Çürümüş etlerime üzerinde bağdaş kurup oturduğum küçük minder bir tahta parçası gibi batıyordu. Bu sırada dışarıda bir gürültü oldu. Hoca efendi lâtasını savurarak sınıftan çıktı. Çocuklar arasında bir mırıltı başlamıştı. Kulağıma "Müfettiş gelmiş!" sözü çalınıyordu. Çok geçmeden tekrar kapı açıldı. İçeriye kısa boylu tıknaz bir efendi ile uzunca boylu, sarı sakallı bir bey girdiler.. Hepimiz Hoca efendinin işareti üzerine ayağa kalkmıştık. Kısa boylu, tıknaz efendi elini sallıyarak bizi oturttu. Sonra Hoca efendi ile derslerimiz hakkında alçak sesle birşeyler görüştükten sonra yine bize döndü:

— Şimdi küçük bir müzakere yapmak lâzım!.

Ve ağır adımlarla daha yakınımıza gelerek önümle oturan esmer, çıplak kafalı bir çocuğa bazı şeyler okuttu. Ben korkudan hep önüme bakıyordum. Bu hal onun nazarı dikkatine çarpmış olmalı ki tam önüme gelerek eliyle çenemi tutup kaldırdı. Yüzüme bir saniye baktıktan sonra Hoca efendiye dönerek:

— Bu çocuk rahatsız mı?. diye sordu..
— Bilmiyorum. Ben de öyle sanarak kendisini eve göndermek istedim, gitmedi.

Müfettiş efendi bana bakıp dudaklarını büktü.

— Senin adın ne oğlum?.
— Kenan...
— Kenan! Güzel isim.. Söyle çocuğum hasta mısın ?

Cevap vermek için dudaklarımı oynattım. Fakat gözlerime biriken yaşlar kirpiklerimden süzülmeye başlayınca yutkunarak sustum. O sırada. geldiğinden beri hic lâfa karışmamış olan sarı sakallı beyin sesi duyuldu:

— Şimdi onu bırakınız.. Sonra, teneffüste derdini anlarız...

Yanımdan ayrıldılar ve artık benimle meşgul olmadılar. Teneffüs olduğu zaman Hoca efendi beni elimden tuttu:

— Gel Kenan, dedi. Sakın korkma.. Ne sorarlarsa doğru cevap ver...

Birkaç basamak karanlık bir merdiveni çıkarak genişçe bir odaya girdik. İki efendi de orada idiler. Ben önlerine gelerek durdum. Sarı sakallısı kolumu tutup beni kendine yaklaştırdı. Parmaklarının hafif temasile yüzümdeki bereleri muayene ederek tatlı bir sesle sordu:

— Bunlar nedir oğlum? Hiç korkma, doğruyu söyle.. Seni kim dövdü?.

Başımı önüme eğdim:

— Hiç kimse!
— Hayır!. İnkâr etme!. Kimden, neden korkuyorsun?..
— !..

Susuşuma hayret ve merhamet'le bakıyorlardı. Esmer efendi mırıltı halinde:

— Herhalde pek çok korkutmuşlar, dedi.

O zaman sarı sakallı bey beni yanına oturttu. Şefkatli bir tavırla saçlarımı ve yanaklarımı okşıyarak daha sakin ve daha munis bir sesle devam etti:

— Söyle evlâdım. Söyle yavrum!. Sana hiç bir fenalık gelmiyecek.. Doğruyu söyle.. Seni kim dövdü?

Yine cevap vermediğimi ve ağlamıya başladığımı görünce Hoca efendiye döndü:

— Bu çocuğun annesi, babası var mı?.
— Var efendim. Babasını herhalde tanırsınız. Tüccardan Susam zade Safi Bey derler.
— Ya!..
— Evet, Kenan pek nazlı büyütülmüştür...
— O halde...

Benim başımı kaldırdığımı ve bir şey söylemiye hazırlandığımı görünce sustu. Fakat hakikati anlatmıya bir türlü cesaret edemiyordum. Bu cesaretsizliğimi hemen anladılar :

— Söyle Kenan!. Korkma yavrum!..

Bütün metanet ve cesaretimi topladım. Ağlıyarak onlara herşeyi, herşeyi anlattım.

Sözümü bitirdikten sonra odada uzun bir sessizlik olmuştu. Şimdi üçü de biribirinin yüzüne bakıyorlardı. Yine sarı sakallı bey ilk sözü söyledi:

— Bu çocuğu kurtarmak lâzım!.

Ve bana döndü:

— Bu hayattan, bu üzüntülerden kurtulmak ve benim oğlum olmak ister misin Kenan?..

Hiç beklemediğim bu sual zihnimi altüst etmişti. Bir an birşeye karar vermeden durdum İçimde anlatamadığım bir üzüntü vardı. Şimdiye kadar bana babalık etmiş ve beni bu yaşa getirmiş olan bir adamın evini bir daha dönmemecesine bırakıp gitmek te iyi birşey olmıyacaktı. Ne olsa bende birçok emeği vardi. Nankörlük etmem doğru olur muydu acaba?.. Sonra bu nankörlüğü doğuran sebepleri düşündüm. Hayır, hayır!.. Nankörlük etmiyordum. İçinde çırpındığım cehennemden kurtulmak istiyordum. Boynumu büktüm. Güç işitilen bir sesle:

— Bilmem, dedim. Babam darılmaz mı?.
— Darılmaz oğlum.. Ben onunla görüşürüm.

O akşam annem gülerek yanıma geldi. Gözlerinde saklıyamadığı bir sevinç pırıltısı vardı.

— Kenan; dedi. Hayır, deme! Seni babanın yanına götüreceğim..

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 8 —

— Gitmem!..

— Gideceksin, çünkü kendisi çağırdı.

Biraz daha inat ettim. Sonra razı oldum. Babam odasında, ayakta dolaşıyordu. Hem sert, hem tatlı bir bakışla beni süzerek :

— Gel bakalım, dedi. Benden epey şikâyet etmişsin: Seninle azıcık konuşacağım..

Titrediğimi görünce gülmiye başladı :

— Korkuyorsun ha?. Seni külhani seni!.

Sonra kendisi bir kanapeye yerleşerek bana da karşısında yer gösterdi.

— Ey Kenan! Söyle bakalım; bizleri Sivası bırakmaktan memnun musun?.

— !..

— Cevap vermiyorsun.. Demek ki, memnunsun..

— Babacığım!.

— Hayır yavrum; haklısın. Seni biraz fazla hırpaladığımızı biliyorum. Bizden nekadar şikâyet etsen yeri vardı. Fakat yabancılara.. Evet yabancılara..

— Vallahi ben hiçbir şey söylemek istemedim. Onlar zorladılar..

— İsabet yavrum.. zaten bundan sonra bir arada yaşamamız kabil değildi. Sen de bunu istiyordur değil mi?..

— İstemiyordum, istemezdim amma..

— Fakat bugün istiyorsun.

— Siz de istiyorsunuz..

— Öyle...

Aramızda derin bir sessizlik oldu. Sonra babam bir sigara yakarak devam etti:

— Eşyalarının hepsini annen hazırlıyacak. İki küçük bavul hepsini alır sanırım.. Hemen yarın yola çıkacaksın...

Kalbim acı bir çarpıntı ile burkuldu. Heyecanla:

— Nereye?.. diye sordum.

— İstanbula!..

İstanbul!.. Birdenbire aklımdan birçok şeyler geçti. Demek; resimlerini kartpostallarda gördüğüm bu büyük memlekete gidecektim?..

— Orası çok uzak değil mi baba?. diye sordum.

— Evet. Fakat zarar yok.. Bir daha buralara dönecek değilsin ki...

Gözlerim yaşlarla perdelenmişti. Babamı da biraz üzüntülü görüyordum. Ah bu adam! Bir zamanlar nekadar iyi kalpliydi. Beni nekadar severdi. Ve ben ona nekadar düşkündüm. Zavallı anneciğim, onun yokluğu ikimizin de ruhunda biribirimize karşı sonsuz bir uzaklık yaratmıştı.

Babam bana birçok nasihat verdi; güzel sözler söyledi; ileride büyük bir adam olmamı temenni etti. Sonra ayağa kalkarak biraz gezindi.

— Haydi oğlum, dedi. Artık gidebilirsin.. Annen aşağıda bavullarını yerleştiriyor, istersen yanında bulun..

Başım önümde kapıdan çıkıyordum. Bir işaretle beni durdurdu. Yarı alaycı bir gülüşle:

— Yatağının arasındaki fotoğrafları da almayı sakın unutma! dedi.

O zaman ellerimle yüzümü kapadım. Ve hıçkırarak dışarı kaçtım.

Akşam yemeğini neşesiz yemiştik. Sofrada babam dan duyduğum bazı sözlerden, beni alıp İstanbula götürecek olan beyin kim olduğunu biraz öğrenmiştim: Bu, bir mütekait Şehbenderin oğlu, Istanbulun ileri gelen Babıâli kâtiplerinden biri idi. Sivasa bir toprak meselesi için gelmiş ve mektep müfettiş olani esk bir ahbabına birkaç gün, misafir olmuştu. Istanbulun "Çamlıca,, denilen güzel bir yerinde oturuyorlarmış. Anası babası sağmış, karısı üç sene önce ölmüş. On iki yaşlarında kadar bir kızı varmış. İşte yeni babalığım Muhip Azmi Beyi böylece tanımış oldum.

O gece gözlerime hiç uyku girmemişti. Doğdu - ğum memlekette ve büyüdüğüm evde bu geçirdiğim son geceydi.

Sabahleyin erkenden yatağımdan çıktım. Babam-al annem kahvaltı ediyorlardı. Beni güler yüzle karşıladılar. Sütümü içtiğim müddetçe babam hep saçlarımı, yüzümü okşuyor:

— Kenan. zavallı yavrum, talihsiz çocuk!..

Diye beni, annemin öldüğü günün akşamı olduğu gibi seviyordu.

Nihayet Muhip Azmi Bey geldi. Bu adamın sevimli bir yüzü vardı. Koyu yeşil gözleri bana büyük bir emniyet veriyordu.

Annemle vedalaştım. Babam bizi arabanın yanına kadar selâmetledi. Gözlerimdeki yaşları tutmk için dişlerimi sıkıyordum. Bâbâmın da gözlerinde bir üzüntü gölgesi vardı. Hattâ, beni alnımdan öperek arabaya oturttuğu zaman ağladığını iyice gördüm.

Tekerlekler döndüğü vakit onun yıllardanberi hâlâ kulaklarımda kalmış olan şu sözlerini duymuştum:

— Haydi, yolun açık olsun oğlum.. İnşallah bahtiyar olursun.. İyi günler görürsün..

Yüzümü avuçlarımın içine saklamış hıçkırıyor - dum. Muhip Azmi Bey sükûnetli bir okşayışla saçları mı okşuyor:

— Ağlama küçük, ağlama!.. diyordu.

Niçin ağlıyordum? Götürüldüğüm yabancı yerlerden, yeni tanıyacağım insanlardan bir tehlike mi umuyordum? Yoksa doğduğum, büyüdüğüm bu memleketi bırakmak mı beni üzüyordu? O anda hiç bir şey bilecek hiçbir şey anlıyacak halde değildim.

Babamı çoktan gözden kaybetmiştik. Araba sarsıla sarsıla şehir dışına çıktığı zaman Sivasa son bir defa baktım. Bu bakış hıçkırıklarımın bir kat daha artmasına sebep olmuştu: O zaman Muhip Azmi Bey beni kollarının arasına aldı:

— Ağlama Kenan, dedi; göreceksin seni ne güzel bir yere götüreceğim.. Benim sana çok benziyen, senin gibi sarışın bir kızım var.. Beraber oyniyacaksınız, beraber gezmiye gideceksiniz.. Hiç sıkılmıyacaksın; hiç ağlamıyacaksın..

Ve yüzümü, saçlarımı öperek devam ediyordu:

— Nalan seni görünce çok sevecek.. Sen de onu seveceksin.. Ben de, bir kızım bir oğlum var diye sevineceğim..

Uzun bir deniz yolculuğundan sonra Istanbula gel dik. "Galata rıhtımı,, denilen yere ayak basar bas - maz etrafın kalabalığı ve gürültüsü beni sersem etmişti. Babalığım sıkı sıkı elimden tutmuş beni yürütüyor, büyük ve geniş bir yola doğru götürüyordu.

Nihayet, daha küçük bir vapurla Usküdara geçtik; bir araba ikimizi ve bavullarımızı Çamlıcaya kadar taşıdı.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 9 —

Köşkün bahçesine girdiğimiz zaman ikindi üzeri idi. Yüksek ağaçlar arasında görünen beyaz yapıya yaklaşırken içimde garip bir heyecan, korkuya, cesaretsizliğe benzer bir üzüntü hissediyordum. Muhip Azmi Bey aralık duran büyük kapıdan içeri girdi. Bavulları getiren arabacıyı savdıktan sonra beni yine elimden tutarak üst kata çıkardı. Meydanda kimseler görünmüyordu. Sofanın ortasında asılı kafeste öten sarı bir kuşun cıvıltısından başka çit bile yoktu.

Babalığım sessiz adımlarla çifte kanatlı bir kapıya yaklaştı. Benim elimi bırakarak kanadı itti. Burası geniş bir oda idi. Köşede, yüksek bir minderin üzerinde, ihtiyar bir hanım oturmuş yün örüyor, karşısında daha genç birisi uyukluyordu. Muhip Azmi Beyi görür görmez ikisi de "A!A!,, diye bağırıştılar.

Genç kadın hemen yerinden fırlamıştı. İhtiyarı:

— Evlâdım, oğulm, nereden çıktın? Ne zaman geldin? diye ona kollarını uzatıyordu.

Ben arkada kalmıştım. Muhip Azmi Bey annesile kucaklaştıktan sonra beni göstererek:

— Bak anne, dedi, şimdiye kadar Nalân isimli bir kızım vardı; bundan sonra Kenan isimli bir de oğlum olacak...

Ve annesinin cevabını beklemeden ilâve etti:

— Sonra herşeyi anlatırım.. Nalân nerede?.

— Bahçede olacak.. Şuradan Vesime sesiensin!..

Isminin Vesime olduğunu anladığım genç kadın derhal dışarı çıktı. Çok geçmeden merdivenlerde bir gürültü oldu. "Nerede? Nerede?" diye bağıran ince bir ses işitiyordum. Birdenbire, kapının iki kanadı birden şiddetle açılarak arkaya dayandı. Kısa bir önlük giyinmiş, sarı saçları çam dikenlerile dolu bir kız çocuğu odanın ortasına kadar fırladı. Ben bir kenara büzülmüştüm. Şaşkın, bu garip manzaraya bakıyordum. Büyük hanım gözlerini açarak ellerini kaldırdı:

— Nalân! Bu nasıl geliş kızım?..

O bu söze hiç aldırış etmiyerek doğru babasına koştu. Çıplak zayıf kollarile onu sarmıya çalışarak boynuna tırmandı.

— Babacığım! Seni öyle göreceğim geldi ki.. diye yanaklarını dudaklarını öpüyordu. Bir aralık başını çevirdi, beni gördü. Çok tuhaf birşeyle karşılaşmış gibi alaycı bir şaşkınlıkla babasına:

— Bu da kim?.. diye sordu.

— Kardeşin!..

— Yaa!..

Dikatle beni süzmiye başlamıştı. Bu bakışlar altında fena halde sıkılıyordum. Ağlamamak için dişlerimi biribirine kilitlemiştim. Muhip Azmi Bey hafif ses le onun kulağına birşeyler fısıldıyordu. Nihayet yüksek sesle:

— Haydi Nalân, dedi. Kenanı al da beraber bahçeye inin.. Ben de babamın yanına çıkayım..

Nalân yanıma geldi. Uzun saçlarının çözülen kordelâsını bağlamakla uğraşır görünerek bir an karşımda durdu. Sonra kapıya doğru yürüyerek ortaya söyler gibi:

— Haydi, ben gidiyorum, dedi.

O zaman Muhip Azmi Beyin sesini duydum:

— Kenan, haydi oğlum.. Bak Nalân seni bekliyor..

Yerimden kalktım. Nalânın peşi sıra giderek odadan çıktım.

Bahçede yürüdüğümüz müddetçe konuşmuyorduk. Uzaktan uzağa kulağıma haykırışmalar, inceli kalınlı bir takım sesler geldiği zaman Nalân bana döndü. Beni çok zamandanmeri tanıyormuş gibi lâübali bir tavırla:

— Şimdi seni arkadaşlarımın yanına götüreceğim. dedi. Orada bir büyük salıncak var.. Binmeye korkar mısın?..

Yarım bir sesle:

— Bilmem! dedim.

— Benimle beraber binersin; ben seni tutarım....

İri bir çam ağacının altında beş altı kız vardı. Kalın ve yüksek bir dala kurulmuş bir salıncakta kızlardan ikisi haykırışarak uçuyorlardı. Bizim geldiğimizi görünce ses kesildi. İçlerinden siyah saçlı, uzunca boylu birisi Nalâna yaklaşarak:

— Ne varmış? diye sordu.

— Otekiler bana bakarak ilâve ettiler:

— Kim bu?.

Nalân parmağını dudaklarına götürerek "sus!" işareti verdikten sonra :

— Babam gelmiş, dedi. Haydi şimdi kimin sırası?.

— Şükûfe ile Hamranın..

— Benim sıram ne oldu?

— Geçti..

— A! hiç öyle şey olur mu?.

Kısa bir münakaşadan sonra iki kız salıncağa bindiler. Biraz evvel inenler avuçlarının içine üfüyerek Nalâna sokulmuşlardı.

— Söylesene bu çocuk kim?.

— Vallahi ben de pek iyi bilmiyorum.. Galiba kardeşimmiş...

— A! o da ne demek? Senin kardeşin var mıydı ya!

— Yoktu amma artık var...

Kızlar gülüşmeye başladılar. Nalânın eteğine tutunmuştum. Yüzümü saklıyacak yer arıyordum. O zaman Nalân bileklerimden yakaladı. Yere çömelerek yüzünü yüzüme yaklaştırdı.

— Sen onlara bakma, dedi. Gel beraber salıncağa binelim...

Gözlerimi yere indirerek:

— Ben korkarım, dedim.

— Korkma! Seni sımsıkı tutarım. Hiç bırakmam..

— Istemem!..

— Amma da yaptın ha! Sen erkeksin.. Erkekler cesaretli olur.

Bütün ısrarlarıma rağmen Nalân beni salıncağa bindirdi. Kendisi ayakta kolan vuruyordu. Biraz hızlanınca bağırmaya başladım:

— Düşeceğim.. Inelim..

— Düşmezsin.. Iplere sıkı tutun..

— Korkuyorum..

Nalân birdenbire haykırdı.

— Durdurun şu salıncağı.. Küçük beyi kucağımıza almadan olmıyacak..

Salıncak durunca beni yere indirdi. Kendisi oturdu ve beni kucağına aldı. Ipleri tutan ellerimi sımsıkı kavramıştı. Kızlar gülüşerek bizi sallıyorlardı.

Bu tehlikesiz sallanış hoşuma gitmedi desem yalan olur... Nalân ötekiler gibi gülmüyor, benimle candan meşgul oluyordu. Demek iyi yürekli bir kızdı. Bu kanaat bana emniyet verdi. Bir an içimde tuhaf bir sevinç duydum. Artık o işkenceli hayat bir daha geri dönmiyecekti.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 9 —

Akşam yemeğinde Nalânın yanına oturmuştum. Büyük baba, nur yüzlü, ak sakallı, sırtı biraz kamburlaşmış bir ihtiyardı. Beni okşadı, sevdi. Sivasta geçirdiğim kara günlerin tafsilâtını sordu. Öğrendi.

Bu aileye hemen ısınmıştım; bu insanların hepsini seviyordum.

O gece rahat bir uyku uyudum. Beni Nalanla Vesimenin yattığı odada yatırmışlardı. Vesime bu evin elde büyümüş bir adamı idi. Otuzuna yaklaştığı halde hâlâ evlenmemişti.

Nalân biraz fazla şımartılmış bir kızdı. Evin içinde herkes ona beş yaşında bir çocuk muamelesi yapıyordu. Aradan birkaç gün geçince anladım ki aynı muameleyi bana da yapıyorlar; hiç bir suretle beni Nalândan ayırt etmiyorlar...

Nalânı mektebe göndermiyorlardı. Haftada üç gün bir hoca gelip ona ders veriyordu. Cumadan cumaya gelen bir de kadın piyano hocası vardı.

Muhip Azmi Bey bana:

— Sen daha çok küçüksün.. Biraz büyüdüğün zaman Nalân gibi sen de piyano çalacaksın., Fransızca öğreneceksin.. diyordu.

Eylûl geldi. Bütün bir yaz akla hayale sığmaz yaramazlıklarına bahçeyi altüst ettikten sonra, mektebe başladım. Artık gündüzleri Nalâdan ayrılıyordum. Bu değişiklik beni epeyce üzdü. Bir sene önce Sivasta mektebi yarım bıraktığım için burada beni ilk sınıfa yazmışlardı. Azmi Bey:

— Bunun ehemmiyeti yok, diyordu. Daha yaşın küçük... Hem dersleri de daha iyi kavramış olursun..

Kara kış günleri ağır ağır geçti. Büyük bir sevinç içinde tatile kavuştum.

Bütün oyunlarda elebaşımız Nalândı. Onsuz hiç birşey yapamıyorduk. Bazan öyle muzır oyunlar icat ediyordu ki, tehlikelerini ben bile anlıyor, girişmekten çekiniyordum. Bu yüzden büyük annesi daima onu azarlıyor:

— Koskoca kız oldun, hâlâ uslanamadın.. Bacağın kadar çocuklara uyup türlü maskaralık yapıyorsun. diyordu.

Sıcak havalarda Şükûfelerin yalısına gidiyor, denize giriyorduk. Nalânı zaptetmek, fazla uzaklara gitmekten alıkoymak için zavallı Vesime bağıra bağıra nefesini tüketiyordu. Saatlerce suyun içinde kaldığı için deniz sıhhatine dokunmakta idi. Babasını birkaç kere bu işin önüne geçmek istedi. Fakat o, babasına neler söyledi, nasıl gönlünü yaptı bilmiyorum, yine izin kopardı.

Bahçeye bir lâternacı dadandırmıştık. Bu bizim en büyük eğlencemizdi. Nalân, bütün haşarılığına rağmen lâternayı dinlerken ellerini çenesine dayıyor ve dalıyordu. Bu ansızın gelen susuş ve ciddiyet onda piyano dersleri alırken de görülüyordu. Bu çocuğun garip ve anlaşılmaz bir ruhu vardı.

Köşke sekiz on dakikalık bir yerde, küçük bir klüpte oturan bir de Şeyh Kudsî Efendi vardı. Bu adam çok güzel keman çalardı. Nalânla ikimiz gizli olarak - çünkü oraya gitmemize izin vermezlerdi - onun kulûbesine giderdik. Fakir, titrek bir ihtiyardı. Bir gün Nalân Şeyhin kemanını aldı, bir iki şey çaldı. Benim gibi Şeyh te onu hayretle dinlemişti. O zaman Nalân gülmiye başladı:

— Ben üç sene keman dersi aldım. Piyanoya başlıyalı ancak bir sene oldu...

Sordum:

— Peki, evde niçin hiç çalmıyorsun?..

— Çünkü bildiğim şeyler hep annemin sevdiği şarkılardır da ondan...

Gözleri nemlendi, başı önüne düştü. O zaman anladım ki Nalân da benim gibi yaralı.. Onu da deşmek doğru birşey değil...

Mevsim böylece geçti. Kış geldi. Kar yağmıyor, havalar çok soğuk ve rutubetli geçiyordu. Nalâna bir bronşit musallat oldu. Nezle ve öksürükten bir türlü kurtulamıyordu. Bu hal yaz başlangıçlarına kadar sürdü.

Tatille beraber Nalânın derslerine iştirak etmiye başladım. O piyano çaldığından bana keman münasip görüldü. Benden çok ileride olduğu için hem musikide, hem de fransızcada bana bazan hocalık ediyor, yanlışlarını düzeltiyordu.

Bu yıl büyük annesile aralarında büyük bir anlaşamamazlık başgöstermişti. Zavallı kadın boş yere onu erkekten kaçırmak için ısrar ediyor, boyuna:

— On dört yaşında kocaman hanımsın.. Vallahi elâlemden utanıyorum.. diyordu.

Nihayet babasının da bu işe müdahalesile Nalâna bir çarşaflık dikildi. Artık kırlara, hattâ bahçeye baş örtüsüz çıkamıyordu. Bir gün sordum:

— Nalân, benden kaçmıyorsun, bu günah değil mi?..

Bu sözüm çok hoşuna gitmiş olmalı ki gülmeye başladı: Çenemi yanaklarımı okşıyarak:

— Sen daha çocuksun, dedi. Birkaç sene sonra elbet senden de kaçacağım...

— Nasıl? Seni hiç görmiyecek miyim?..

— Yok canım.. Yanıma çıkarken başımı örterim. İşte o kadar...

Aradan iki sene daha geçti. Çocukluğumun talihsiz, kara günlerinden sonra sürdüğüm bu refahlı hayat yüreğimde sonsuz şükran duygularını günden güne kuvvetlendiriyordu.

Evin hakikî bir oğlu gibi el üstünde tutuluyordum. Bir fiske yemek değil, acı bir söz bile işitmemiştim. Nalânla da çok iyi geçiniyordum. Yalnız bir defa aramızda küçük birşey geçti: Nalânın arkadaşı Sükûfenin düğününe gitmiştik. Ben küçük olduğum için kadınlar arasında dolaşıyor, her yere serbestçe girip çıkıyordum. Nalân o gün eflâtun bir esvap giymişti. Her vakit arkasında iki örgü ile bıraktığı saçlarını üzene bezene çaprazvari başına sarmıştı. Onu ilk defa çocukluğuktan çıkaran bu değişik genç kız tuvaleti içinde Nalânı bambaşka bir insan olarak görmüştüm. Düzgün bacaklarını açıkta bırakan kısa entrisinin yerinde, şimdi yerlerde sürünen ve yürürken fışırdayan ipek eteği onun ince edamını daha uzun gösteriyordu. Şükûfe güzel bir kız degildi. Gençlik te kendine hiç yakışmamıştı, Nalânı onun yerinde düşündüm. Kimbilir ipek duvağının içinde ne kadar güzel ve cana yakın olurdu.

Akşama doğru düğün halkının bir kısmı bahçeye çıkmıştı. Bunlar arasında Nalânla ben de vardım. Nalân neşeli idi. Kahkahalarla gülüyor, akranlarile şakalaşıyordu. Bir aralık üç dört kız bahçenin arka taraflarına doğru yürüdüler. Ben de zıp zıp oynıyarak peşlerinden gidiyordum. Önce hiç birşey farketmedim. Sonra hallerinde tuhaflık sezerek etrafa dikkat ettim.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 11 —

Bahçe duvarının alçak bir yerinden iki kişi bakıyordu. Bunlardan birini hep görürdüm. Bizim köşkün etrafında dolaşır, gezmiye çıktığımız zamanlar Nalâna söz atardı. Ötekini tanımıyordum; galiba bir Tıbbiyeli idi. Nalâna dikkat ettim. Sezdirmeden o tarafa bakıyor, uzun kirpikleri arasından daima gülen gözlerile gizli bir vaitte bulunuyor gibi mânalı işaretler yapıyordu.

Ürperdim. Çocukluğuma rağmen Nalânın bu hareketi çirkin buluyorum. Yanlarına biraz daha sokulmak istedim; benden çekineceğini umuyordum. Fakat o bana aldırmadan o tarafa daha ziyade yaklaşmıya başladı. Bu sırad bükülmüş bir kâğit hvada uça uça Nalânın önüne düşmüştü. Anî bir hareketle elimdeki zıpzıbı o tarafa fırlattım. Kâğıdı ondan önce açmak istiyordum. Fakat şeytan kız benden atik davrandı ve ayağını kâğıdın üstüne koydu. Hırsımdan kuduruyordum. Nalâna ilk defa kinli gözlerle baktım. Ve orada daha çok durmıya dayanamıyarak çabucak yanlarından ayrıldım.

Eve döndüğümüz zman, Nalan yorgunluğunu bahane ederek yalnızca odasına çıkıp kapanmıştı. Orada ne yaptığını biliyordum. Hemen arkasından koştum; kapı içeriden sürmelenmişti. Bir an kararsız kaldım. Sonra kapıyı vurarak seslendim:

— Nalân!..

Cevap çıkmadı. Bir daha seslendim:

— Nalân! Azıcık kapıyı açar mısın?.

— Biraz bekle!

— Hayır, şimdi aç!.

— İşim var; bekle diyorum..

— Bekliyemem..

Sesimin değişmesinden meraa düşmüş olmalı ki sürmeyi çekti. Kanat aralanır aralanmaz hemen içeri süzüldüm, ve etrafıma göz gezdirerek:

— Nerede? Dedim. Mektup nerede?.

Hayretle yüzüme bakıyordu:

— Mektup mu? Dedi, ne mektubu?.

— Biraz önce ayağının altına düşen mektup!

— Sana ne?

— Bana ver onu..

— Oo! Bu güzel doğrusu..

Nalân gülmiye başladı. O kadar ki karyolasının kenarına oturmuş, ellerini dizine vurarak, eğilip doğrularak gülüyordu.

— Niçin gülüyorsun? Dedim.

— Hafiyeliğin hoşuma gitti de...

— Benimle eğleniyor musun Nalân?..

— Hayır! Böyle bir şeye nasıl cesaret edebilirim?

— ?!..

— Aman öyle surat asmak sana hiç yakışmıyor. Hem kuzum bu mektup seni neden bu kadar öfkelendirdi. Adeta kafa tutuyorsun.

— Buna hakkım yok mu?.

— A şüphesiz.. Ağabeyim değil misin?.

— Nalân alay etme! Nasıl üzüldüğümü görüyorsun.

— Peki, sebep?.

— Yaptığın şeyi sana yakıştırmadım.. O adamın mektubunu niçin aldın? Kim olduğunu biliyor musun?..

— Peki amma çocuğum, sen delimisin?

— Neden?

— Bana bu kadar karışmıya ne hakkın var?.

— Hak değil, vazife.

— Ay bu vazifeyi sana kim verdi?

— Ben kendim. Bir daha böyle ayıp şeyler yapmamanı istiyorum.

Nalân birdenbire ciddileşti. Sert sert gözlerimin içine bakıyordu.

— Haydi, dedi, beni rahat bırak.. Soyunacağım..

— Mektubu ver! Diye direttim.

Öfke ile kolumdan tuttu, beni kapıya doğru çekti ve dışarı çıkararak kapıyı kapadı.

Bir dakika orada donmuş kalmıştım. Nalânı boğmak istiyordum. Niçin, niçin bana ehemmiyet vermiyordu?. Odama gittim, yatağıma kapandım; ağladım ağladım...

Nalânla bir buçuk ay dargın durduk. Bu dargınlığa onun aldırış bile etmediğini görüyordum. Fakat ben âdeta hasta olmuştum.

* * *

Nalânla bir buçuk ay dargın durduk. Bu dargınlığa onun aldırış bile etmediğini görüyordum. Fakat ben âdeta hasta olmuştum.

Bir gün, hep üzerine tırmandığım iri ceviz ağacına çıkarken nasıl oldu bilmiyorum, birdenbire ayağım kaydı ve iki adam boyu bir yükseklikten yere düştüm. Başım yarılmıştı. Yüzümden göğsüme doğru kan akıyordu. Bir zaman kendimi kaybettikten sonra gözlerimi açınca karşımda Nalânı gördüm. Elinde tentürdiyot şişesiyle pamuk vardı. Beni aşağı kattaki misafir odasının sediri üzerine yatırmışlardı. Başımın sımsıkı sarılmış olduğunu hissettim. Üzerimdeki elbise değişmişti.

Nalân kendime geldiğimi görünce üzerime eğildi. Gözlerinde şefkatli bir bakış vardı:

— Yaramaz, dedi, şu yaptığını görüyor musun?.

Gülümsedim. Demek artık barışmıştık. Kalbimde büyük bir saadet duyuyordum. O susuyordu:

— Bir daha o ceviz ağacına çıkacak mısın?. Bak başına neler geldi?..

Yanaklarımı öptü. Tentürdiyot kokan parmaklariyle çenemi okşuyordu. Başımın acısını duymuyordum. Berelenen kollarıma dayanarak doğrulmıya uğraşıyordum.

— Kalkacak mısın? Dedi, peki, bana tutun..

Oturduğum zaman hafifçe gözlerim kararmıştı. Kendisine doğru eğildiğimi görünce başımı yavaşça tuttu. O zaman yüzümü göğsüne sakladım ve sevinç yaşlariyle doya doya ağladım.

Bu vakadan sonra Nalânla eskisinden daha iyi dost olmuştuk. O piyano çalarken ben de saatlerce kemanla ona uyuyordum. Bende biraz piyano çalmayı öğrenmiştim. Bu musiki saatleri öyle tatlı saatlerdi ki, bazan pek çok ayakta durduğumu ve dizlerim bükülecek dar yorulduğumu ancak oturduğum zaman anlıyordum.

Birkaç zaman sonra Nalân tanbur çalmıya merak sardı. Onun bu hevesine ben de kapıldım. Azmi Bey buna itiraz ediyor:

— Canım bu kadar saz ayni zamanda öğrenilir mi? Neden böyle münasebetsiz şeyler yapıyorsunuz çocuklar? Diyordu. Fakat hevesimizi kırmamak için fazla bir şeyde söylemiyordu

Bir gün Nalân bana, çatık kaşlı, top sakallı bir kin yüzlü bir ihtiyar resmi göstererek sordu.

— Bunu beğendin mi Kenan?

Elime aldım, dikkatle baktım. Yüzümü buruşturduğumu görünce gülmeğe başladı: (Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 12 —

Şaşkınlıktan birden bire verecek cevap bulamamıştım:

— Enişte mi? Diye kekeledim; nedemek?..

— Evet beni ona istediler. Babam da razı oldu.

— Ya sen?.

— Tabiî ben de!.

Başıma bir yumruk yemiş gibi oldum. Titriyen bir sesle:

— Ya! dedim. Ve başka bir şey söyiemedim.

O gece rüyamda hep o menhus suratlı ihtiyarı görmüştüm. Nalân onun evinde, onun yanında!.. Yarabbi, o güzel Nalân, o sevgili Nalân bu ihtiyara mı eş olacaktı?. Yalnız o gece değil, birçok geceler bu düşüncelere saplanarak uykusuz kaldım. Nihayet bir gün Nalân bahçede yanıma geldi.

— Düğünüm haftaya olacak, dedi. Hem burada değil, o adamın evinde...

O günün hayali gözümün önüne geldi. Nalân beyazlar içinde bir melek gibi karşımda şekilleşti. Ve bu melek çok uzaklara gidecek, bir daha geri dönmiyecekti. Onun yokluğunu düşündüm. Birlikte geçirdiğimiz tatlı zamanlar, eğlence ve musiki saatleri artık bitecekti demek?. Hayır, hayır! Bu haksızlığa isyan etmek istiyordum. Gözlerim yaşlarla dolmuştu. Ona eller mi uzattım:

— Nalân! Gitme!.. diye yalvardım.

— Neden? Gidersem üzülecek misin?

— Hem pek çok!.

— Beni çok mu seviyorsun?.

— Her şeyden ziyade!..

Birdenbire beni kollarının arasına alarak sıktı.

— Sen üzülme, ağlama! Bir yere gidecek değilim.. Seni kandırdım...

O zaman daha ziyade ağlamağa başladım. Bilmem neden, gözyaşlarım o kadar boldu ki, her zaman en ufak bir vesileyle akardı.

Artık üzüntüm sonsuz bir sevince dönmüştü. Bir gün ona isminin manasını sordum. Güldü:

— Bunu neden merak ettin? dedi

— Bilmem hatırıma geldi...

— Telâffuzu kadar mânası güzel değildir..

— Her ne olursa olsun, öğrenmek istiyorum..

Eline bir değnek aldı. Toprağın üzerine şunları yazdı:

Nalân = Nâle eden, inliyen...

— Şimdi anladın mı?..

Düşünüyordum.

— Peki, sana neden bu fena ismi koymuşlar?.

— Daima ağlasın, inlesin diye olacak..

— Böyle şeyler söyleme!..

Ona dargın bakıyordum. Yüzümü el'erinin arasına aldı. Yanaklarımı ve dudaklarımı hırpalıya hırpalıya öptü

●

Yıllar ne çabuk geçiyor.. hesap ettim; Istanbula geleli tam altı sene olmuştu. Evet, altı sene.. Artık o eski cılız, küçük Kenan değildim. Boyum çok uzamıştı. On dört yaşında olduğum halde birkaç yaş daha büyük görünüyordum.

Bu altı senenin içinde hiç bir gün derslerimi ihmal etmemiştim. Iptidaide olsun, Rüştiyede olsun beni daima sınıfın en çalışkan talebesi diye gösterirlerdi. Rüştiyeyi bitirince "Kuleli" ye geçecektim. Babam gibi asker olmak istiyordum.

Keman, piyano, tambur, mandolin gibi birkaç çeşit sazı çok güzel çalmasını öğrenmiştim. Bazan alaturka, bazan da alafrangayla uğraşıyordum.

Ah Nalân! Aramızdaki sıkı dostluğun tılsımını biz bu musiki saatlerinden almadık mı? Ruhlarımız biribirine, altı sene içinde, hep bu nağmelerle kaynaşmadı mı?. Ne olurdu, ne olurdu biraz beni anlasaydın?.. Ne olurdu başkalarına verdiğin saadetin bir parçasını bana vererek yıpranan gönlümün ağrısını hafifletseydin .. Hayır, hayır! Ben bütün bunlardan da geçtim. Bana vereceğin saadet yalnız gözlerimin seni görebilmesi olaydın. Ona bile razıydım... Fakat bana bu kadarcık saadeti bile çok gördün...

. . . . . .

Bir akşam üzeriydi Mektepten yorgun argın köşke dönmüştüm. Merdivende Vesime karşıma çıktı. Telâşla basamakları atlıyor, sararmış yüzünde büyük bir üzüntü göze çarpıyordu. Yolunu keserek sordum:

— Ne var? Bir şey mi o'du?..

— Hiç! Merak edecek kadar değil..

Elimden kurtulmak istediğini anlıyarak ısrar ettim:

— Söyle ne var?

— Vallahi.. ne bileyim.. geçecek elbet...

Kolunu sarsarak bağırdım:

— Söylesene canım.. neden saklıyorsun?..

Sabrı tükenmiş gibi pufladı. Sonra üst katı işaret ederek:

— Nalân biraz hasta, dedi. Doktor Ilhami Beyi çağırdık. Gürültü etmeden çık..

— Ne oldu Nalâna?

— Uşütmüş galiba!..

— Ey, sonra?..

— Sonrası bu!..

Onu fazla din'emeden merdiveni ikişer ikişer çıktım. Nalânın odasında mırıltılar vardı. Ortalığı tuhaf bir ilâç kokusu kaplamıştı.

Çantamı bir tarafa fırlatarak kapıdan içeri girdim. Nalân karyolasında yatıyordu. Gözleri kapalı, dudakları kuruydu. Yüzünü hummalı insanların ateşli rengi kaplamıştı. Doktor Ilhami Bey bir reçete yazmakla meşguldü. Başını kadırarak dalgın dalgın beni süzdü. Bu adam bir senedenberi bizim aile doktorumuz olmuştu. Otuz yaşlarında kadar, uzun boylu, kumral kibar bir erkekti. Karyolaya sokuldum. Gözlerindeki yaşları titrek ellerile silmeğe uğraşan büyükanneye yavaşça sordum:

— Ne oldu Nalâna? Birdenbire mi hastalandı?..

— Oyle oğ'um.. Ah söz dinlemez kız.. Ben biliyordum zaten.. Dün terli terli iki tabak dondurma yedi..

— Fakat dün akşam bir şeyi yoktu..

— Nasıl yoktu? Başım ağrıyor, midem bulanıyor diyen kimdi?

— Sabahtanberi böyle dalgın mı?

— Hayır! Iki saat evveline kadar değildi.

Başımda bir fenalık vardı. Nalânın hastalığı bana geçti denilebilirdi. Içimde bir ezginlik, gırtlağımda bir yanma....

Doktor talimatını verdikten sonra ertesi sabah geleceğini söyliyerek çıkıp gitti. Azmi Bey fazla kederli görünüyor, büyükanne ile Vesime ağlıyorlardı. Ben yastığın üzerinde dağılan sarı saçların arasında hareketsiz duran bu bitkin yüzü dalgın bakışlarımla seyrediyordum.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 13 —

Nalân güzeldi. Hem çok güzeldi. Bütün gördüğüm, tanıdığım insanların üstünde güzeldi. Böyle humma içinde, dalgın yatarken bile, onda, gözleri; ruhu, beyni uyuşturan büyüleyen güzellik vardı.

Düşünceye dalmıştım. Nalân acaba ölecek miydi? Kalbim sert bir mengene ile sıkılmış gibi sancıyordu. Bütün bu muhteşem güzelliğin mahvolmasını, toprak olmasını gözümün önüne getiriyordum.

Nalân ölmedi. Bir ay sonra ayağa kalktı. Sevincimden sarhoş gibiydim. Onu kaybetmiş te tekrar bulmuş gibi oldum.

Mevsim bahar, havalar güzeldi. Doktor hergün geliyor, ilâçlara bizzat dikkat ediyor, güneş banyolarında çok defa Nalânın yanında bulunuyordu.

Nalân ehemmiyetli bir zatülcemp geçirmişti. O kadar zayıflamıştı ki eski Nalânın sanki gölgesi kalmıştı.

Mekteplerin tatiline pekaz bir zaman vardı. Derslerim çok sıkışık olduğu için Nalânla eskisi kadar yakından meşgul olamıyordum.

Bir cuma günü, kahvaltıdan sonra odama kapanmış, üç dört saat durmadan çalışmıştım. Dışarıda parlak bir ilkbahar sabahı vardı. Pençeremden, Marmara ve Boğaziçi kuş bakışı okadar güzel görünüyordu ki, içimde, bütün bu güzelliklerin üstüne uçmak için bir hamle duyuyordum.

Başımın ince ince ağrımıya başladığını hissedince kitaplarımı kapadım. Açık camın önünde birkaç dakika durarak çiçek kokan bu ılık havayı geniş nefeslerle ciğerlerime doldurdum. Bu saatte Nalân güneş banyosunu yapardı. Onun leylâkların altında, geniş hasır kanapeye yaslanarak, yarı kapanık gözlerile bu sonsuz güzellikleri seyrettiğini düşündüm. Hemen odamdan çıkmış, onun yanına gitmek için koşarak bahçeye inmiştim. Çakıl döşeli dar yoldan ilerledikçe bayğın leylâk kokuları genizime doluyordu. İçimde bir sevinç vardı. Nalâna bir muziblik yapmayı düşünüyordum. Hatırıma bir şey geldi. Hemen yolu bırakarak otların arasına daldım. Sık leylâk yapraklarının arkasına gizlenip onu leylâk yağmuruna tutacaktım. Beni görmediği için bir müddet etrafına bakınacak, bu meçhul akıncıyı araştıracaktı. O zaman birdenbire meydana çıkacaktım. Gürültü etmeden yaprakların arasına sokulmıya başladım. Fakat kulağıma hafif bir mırıltı geliyordu. Acaba Nalân yüksek sesle kitap mı okuyordu? Buna da bir türlü ihtimal ve remediğim için onu biran önce görmiye çalışıyordum.

Birdenbire irkildim. Nalân yalnız değildi. Yanında doktor Ilhami Bey vardı. Sevincim apansız kırıldı. Manasız bir tecessüsle saklı olduğum yerden onları seyretmiye başladım. Nalân gülümsiyordu. Doktorun bana arkası dönük olduğu için yüzünü göremiyordum. Yalnız Nalâna o kadar yakın oturmuştu ki, dizleri dizlerine dokunuyordu. Bu vaziyet beni büsbütün şüpheye düşürdü. Asabiyetten dişlerim biribirine kenetlenmiş, nefes bile almıyor konuştuklarını dinliyordum.

Nalân başını sallıyor:

— Bilmem, diyordu. Daha sıhhatim iyice yerine gelmedi. Şimdi bu teklif boşuna olur sanırım...

Ilhami Bey ona doğru eğilerek ısrar eder gibi fısıldıyor, rica ediyordu:

— Seni ben tedavi edeceğim Nalân!. Senin sıhhatin, senin hayatın için bütün varlığımı, benliğimi koyacağım ortaya.. Fakat şimdiki vaziyette bu kabil değil.. istiyorum ki seni tamamile kendimin bileyim.. heran yanında, ayaklarının dibinde olayım.. söyle bunu ister misin ?.

Nalân gülerek başını kaldırıyor, mırıldanıyordu:

— Bilmiyorum.. bana böyle şeyler sormayınız...

— Peki ne soraym? Neden bahsedeyim?..

— Sıhhatimden.. yalnız ondan...

— Ne insafsızsın..

— Hep böyle söylüyorsunuz.. halbuki...

Sözünü bitirmeden mendilini ağzına kapıyarak küçük kahkahalarla gülüyordu.

İçimde mahiyetini tamamile inceliyemediğim karışık duygular vardı. Bu doktora birdenbire garez olmuştum. Nalâna karşı eski kinlerim kabarmış gibi idi. Daha büyük bir dikkatle onları dinlemiye başladım. Doktor Nalânın elini tutmuştu. ısrarla yüzüne gözlerine baktığını hissediyordum. O sıkılıyor, çekingen duruyordu. Fakat bu hain yeşil gözlerde gizli bir hazzın derin titreyişleri vardı. Doktor devam ediyordu:

— Sana ilk hislerimi açtığım günü hatırlıyor musun Nalân? Yine böyle güneşli bir sabahtı. Yine burada, bu leylâkların dibindeydik.. ozaman daha halsizdin, daha solgundun. Fakat yine böyle güzeldin.

— Ilhami Bey, susun kuzum.. görüyorsunuzki hastayım. hâlâ ıstırap çekiyorum.. beni üzmeyin

— Hayır, artık hepsi geçti Nalân!. Benim sözlerime üzülecek ne var? Asıl ıstırap çeken benim.. asıl hasta benim.. söyle, bana hiç acımıyor musun?

— . . . . . .

— Niçin cevap vermiyorsun? Beni biraz olsun sevdiğini söylemekten niçin çekiniyorsun?.

— Sizi sevdiğimi nereden biliyorsunuz?

— Seven adam sevildiğini de bilir sevilmediğini de.

— Aldanmış olabilirsiniz...

— Hayır!. Söyle.. beni seviyorsun değil mi?..

— Hayır..

— Inanmıyorum Nalân!. Gözlerin yalanını meydana vuruyor...

— Beni adeta hırpalıyorsunuz Ilhami Bey...

— Ooo.. ne mübalâğa yarabbi!.

Doktor avucunda tuttuğu eli dudaklarına götürmek istiyordu. Nalân buna karşı koymak için çırpındı. Fakat muvaffak olamadı. Dargın bir öfkeyle:

— Pek ileri gidiyorsunuz, dedi. Artık kâfi beyefendi. Doktor cevap vermeden ayağa kalktı:

— Bunu unutma Nalân!. Bana da müsaade...

— Gidiyorsunuz demek?.

— Evet!.

— Oyleyse bana evden birini gönderiniz.

— Peki!..

Muhaverenin gerisini dinlemeden hemen geri döndüm. Evden geliyormuşum gibi yola çıkıp ıslık çalarak onlara doğru yürümiye başladım. Ilhami Bey beni görünce yüksek sesle:

— Işte, dedi, Kenan geliyor.. şimdilik oruvar mat mazel!..

— Oruvar doktor!..

Doktor beni tatlı bir gülümsemeyle selâmlıyarak yürüyüp gitti. Ağır adımlarla Nalâna yaklaşarak kollarını kavuşturup karşısında durdum.

— Ne o dedi, bune ciddiyet bugün?.

— . . . . . .

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 14 —

— Gel yanıma otur da derdini anlat!..

— . . . . . .

— Hasta mısın? Ne oldun ?

Kelimeleri ağır ağır söyliyerek cevap verdim:

— Hiç birşeyim yok...

Ellerim buz gibiydi. Dudaklarım titriyordu. Ona acı sözler söylemek istiyordum. Fakat kendimi düşündüm. Ben kim ve neciydim? Ona ne hakla tahakküme cesaret ediyordum? Nalân her hareketinde hür değil miydi? Evinde bir sığıntı gibi büyümüş bir çocuğun emrile mi oturup kalkacaktı?

Bütün bunları bir yıldırım süratile kafamdan geçirmiştim. Aczimin, zavallılığımın üzüntüsiyle titriyor, ayakta sallanıyordum. Nalân bunu faketmiş olacak ki tekrar etti:

— Hasta mısın Kenan? Söylesene. Neden öyle sap sarısın? Ayakta bile duramıyorsun...

Kendimi toplamıya çalıştım. Yüzümün buruşmasını zoraki bir gülümsemeyle gidermiye çalışarak dizlerinin dibinde alçak bir iskemleye oturdum. Ilk işi elini başıma koymak oldu:

— Biraz ateşin var, dedi. Ve ellerimi yoklamak ister gibi tuttu.

— Ooo.. ellerin de buz gibi.. üşüttün mü, ne yaptın?..

Çocukluğumdan kalma bir alışkanlıkla başımı dizlerinin üstüne koydum. ağlamak, hıçkıra hıçkıra ağlamak istiyordum. Kısılmış dişlerimi açmıya, ona birkaç söz söylemiye çalıştım. Muvaffak olamadım. Göğsüme kuvvetli bir şey abanmış gibi nefesim daralıyordu.

Nalân uzun kesilmiş saçlarımın lülelerini parmaklarına doluyarak oynuyordu.

— Tuhaf çocuksun, diyordu. Sana aklım ermiyor ki.. Şimdi de dilsiz oyununa kalktın...

Ozaman tahammülüm tükendi. Gözyaşlarıma tam bir başıboşlukla yol verdim. Artık sarsıla sarsıla ağlıyordum. Nalân hiçbir şey söylemiyor, susuyordu. Dizlerinden başka yüzümü okşıyan elleri de sırsıklam olmuştu. Hıçkırıklarımın bir türlü arkası kesilmediğini görünce yavaş bir sesle sordu:

— Neden ağlıyorsun Kenan? Bukadar gözyaşı dökecek ne var şimdi?..

Ve başımı kaldırmıya uğraşarak devam etti:

— Bu ağlamak sende bir hastalık galiba! Her zaman vara yoğa ağlıyorsun.. bunu bir doktora sorsak fena olmıyacak...

Şiddetle sözünü kestim:

— Ben doktorları sevmiyorum.

— Neden?..

— Çünkü hepsi fena insanlar, yalancı insanlar...

Gülmiye başladı.

— Nereden öğrendin bunu?

— Bir tanesinin yalancı sözlerinden...

— Bir tanesi belki fena, yalancı olabilir.. fakat hepsi böyle değildir...

— Ben tanıdığım bir doktordan bahsediyorum..

— Kim bu?

— Ilhami beyefendi,..

Nalân daha ziyade gülmiye başladı. Gözlerimin içine dikkatle bakarak:

— Demek, dedi. Bizi dinledin ha!.

Fazla ilerlemiştim. Geri dönmek kabil olmadığını için hakikati itiraf ettim:

— Evet!..

— Bunu nasıl yaptın .. Senden hiç böyle bir şey memul etmezdim...

— Tesadüf..

Ve ona herşeyi anlattım. Beni dinlerken biraz cid dileşmişti.

— Peki, dedi, buna neden bukadar canın sıkıldı?.

Sustuğumu görünce yine gülerek ilâve etti:

— Yoksa bana sevdalandın mı Sakın böyle bir şey yapayım deme! Sonra külâhları değişiriz ha!..

Gözlerimin önü birdenbire zifir gibi karardı. Derin bir uçuruma yuvarlanmışım gibi başım dönerek biran kendimden geçtim. Gözlerimi açtığım zaman gördüm ki, Nalân artık gülmüyor, solgun yüzünde öfkeli bir korku dalgası var... Sakin bir ciddiyetle gözlerimin içine bakarak:

— Söyle, dedi. Böyle birşey yok değil mi?

Doğruyu söyleyemezdim. Yalan söyledim:

— Hayır!.. Hatırımdan bile geçmedi böyle birşey.

— Öyleyse neden böyle münasebetsiz, manasız hırçınlıklar yapıyorsun?

— Çünkü.. çünkü biliyorsun ki sana küçük yaşım danberi alıştım.. hem çok alıştım.. gidersen yalnız kalacağım.

— Haklısın.. ama kendini bukadar üzmen de doğru değil..

— Ne yapayım? Elimde mi Nalân?

— Tabiî elinde.. hem bosuna bukadar üzülüyorsun.. bugün evlenip gitsem bile gelir beni sık sık görürsün.

— Sık sık mı göreceğim? Meselâ kaç günde bir?.

— Her hafta.. hattâ kabil olursa daha sık...

Cevap vermeden önüme bakıyor ve düşünüyordum. Yüreğime su serpilmiş gibi hafif bir ferahlık hissetmekte idim. Nalân evlenirse onu büsbütün kaybedeceğimi sanıyordum. Halbuki haftada bir kere olsun görmem kabil olduktan sonra..

Sevindiğimi gören Nalân yine şakacı tavrını takındı:

— Gönlün oldu artık değil mi? Haydi şimdi bana yardım et te dönelim...

Koluna girdim. Ağır ağır ve iki kardeş gibi şakalaşarak eve döndük.

Bu vakanın üstünden birkaç ay geçti. Ben yavaş yavaş herşeyi unutmuş gibiydim. Doktor muntazaman geliyor, Nalânla uzun zaman yalnız da kalıyordu. Fakat neden bilmem ogünkü gibi onları birarada gördükçe huylanmıyordum. Nalân artık büsbütün iyileşmişti. Vücutçe çok zayıf olmasına rağmen iyi gıda alıyor, geziyor, yürüyordu. Solgun yanaklarına hafif bir penbelik gelmişti.

Bir gün doktor, Nalânı resmen istemek için annesini gönderince tepem attı; eski huysuzluk damarlarım debreşti.

Ne yapabilecektim, hiç!. Nalânı doktor olmazsa bir başkası, o da olmazsa daha bir başkası alacak değil miydi? Nalân benden başka herhangi bir adamın malı olacaktı.. o halde neden bu manasız kıskançlıklara kapılarak kendimi bitiriyordum?.

Birçok günler ve geceler hep kendi kendimi itham ettim, kendi kendime bir sürü nasihat verdim. Neticede hiçbir şeye aldırmamıya, her şeyi hoş görmiye, ve hiçbir şeyle yakından alâkadar olmamıya karar vermiş, azmetmiş bulunuyordum.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 17 —

Azmimde dayandım. Ne, söz kesildiğini duyduğum zaman, ne hazırlıkları seyrederken ve ne de nikâh günü soğukkanlılığımı ve neşemi bozmadım. Herkesten ziyade memnun ve iştahlı göründüm.

Nalân köşeye oturduğu zaman tam on sekiz yaşındaydı. Ben onu daima güzel, çok güzel, herkesin üstünde güzel buluyordum. Fakat beyaz gelin elbisesinin ve ipek duvağının içinde okadar güzeldi ki hiçbir zaman böyle göz kamaştırıcı bir güzelliğe yük selememişti.

İlhami Bey de yakışıklı erkekti. Nalâna eş olmıya lâyık bir adamdı. Buna kanaat getirdikten sonra daha ziyade müsterih oldum. Bu iki güzel insanın saadetini ne sıfatla kıskanmıya kalkmıştım? Divane ben!..

. . . . . .

Nalâna evlilik hayatı yaramıştı. Onu yine eskisi gibi şen ve şakacı görüyordum. İlhami beyle Paşalimanındaki küçük yalıda mesut yaşıyorlardı.

İlhami bey beni Nalânın kardeşi bildiği için onu sık sık görmeme ses çıkarmıyor, hattâ ziyaretlerimi biraz seyrekleştirdiğim zaman sitem bile ediyordu.

Her sene dörtgözle beklediğim uzun, sıcak yaz günlerinde, o yıl yalnızlık bütün korkunçluğile içime çökmüştü. Hiçbir şeyle uğraşamıyor hep birini bekliyormuşum gibi başıboş dolaşıyordum.

Bahçe, hele leylâkların dibi en sevdiğim yerdi. O radaki bir hasır koltukta, saatlerce bir kitabı, yapraklarını çevirmeden, okumıya dalıyor, muhitimden uzaklaşıyordum.

Musikiye olan düşkünlüğüm artmıştı. Ufak tefek besteler de yapıyordum.

Tatil sonlarına doğru bir sabah Nalânı ziyarete gittiğim zaman onu evde yalnız buldum. Arkasında açık saçık, ince bir sabahlık vardı. Yatak odasında aynanın önüne oturmuş saçlarını tarıyordu. Sokak kapısını açık bulduğum için dosdoğru üst kata çıkmıştım. Benim geldiğimi duymamıştı. Odaya bir adım atar atmaz durdum. Belki de onu ilk defa böyle yarı çıplak gördüğüm için ilerlemiye çekinmiştim. Fakat o aynanın içinden beni görerek hafif bir feryat kopardı:

— Ay,nereden çıktın Kenan? Ödümü patlattın?.

Karyolanın ayak ucunda duran uzun bir eşarpı omuzlarına atarak ayağa kalktı.

— Gel! Neye öyle çekingen duruyorsun?.

Birkaç adım yaklaştım. Odanın içini, onun çok sevdiğim leylâk esansı kaplamıştı. Sesime tuhaf bir eda vererek ellerimi uzattım:

— Bonjur madam!..

O da hiç bozmadan ellerini verdi:

— Bonjur müsyö!..

Karşı karşıya pençereye yakın birer koltuğa oturduk. Kulağıma çırpınan dalgacıkların sesi geliyordu. Genizimde baygın bir leylâk kokusile ortadaki masanın üzerinde duran sunî leylâklara bakıyordum. Nalân gülerek sordu:

— Söyle bakalım dostum.. ne var ne yok?. Bizimkiler nasıllar?

— Hepsi iyiler.. ayrı ayrı selâmlarını getirdim

— Mersi. Sen nasılsın?

— Bildiğin gibi!.

— Dün akşam size gelecektik.. fakat biraz rahatsızlandım.

— Ya!. Nen vardı?

Nalân birdenbire kızardı. Ellerini yanaklarının üstüne bastırarak:

— Hiç! dedi.

Sonra gülerek ilâve etti:

— Sana bir şey söyliyeceğim... Fakat utanıyorum.

— Söyle! Ne var utanacak?.

— Kabil değil.. şimdi dursun....

— Allahaşkına söyle. beni meraktan çatlatacaksın.

— Aman bende deli miyim neyim?.

— Bunu önceden düşünmeliydin.. artık bukadar ucunu söyledikten sonra..

— Mabaadi kalsın...

— Olmaz...

— Olur...

— Olmaz diyorum.. yoksa kalkar giderim...

Nalân tuhaf bir bakışla beni süzüyordu. Mevzuu değiştirerek:

— Kenan, dedi; biliyor musun sana baktıkça nekadar şaşıyorum.. adeta kocaman bir delikanlı oldun...

Bu söze cevap vermedim. Sinirli sinirli dizlerimi oynatarak önüme bakıyordum. Aramızda bir dakika kadar süren derin bir sessizlik oldu. Sonra yine o ayağa kalkarken bir kahkaha arasında ilâve etti:

— Ama dâlâ çocuksun!.

Nalân bana biraz bisküvi ile çay getirmişti. Bunları zoraki bir gayretle yedim. Canım hiçbir şey istemiyordu. Onu fazla neşeli, hattâ benim durgunluğumla eğleniyor görünce manasız bir sual sordum:

— Mesut musun Nalân?

Uzun kirpiklerini kırpıştırdı. Uzaklara bakan yeşil gözlerinde sonsuz bir saadetin aydınlık izleri vardı:

— Çok.. diye mırıldandı.

Ürperdim. Saadetini çekinmeden itiraf eden bu güzel, fakat kalpsiz kadına karşı derin bir nefret duydum. Bidenbire:

— Eskiden de mesut değil miydin? dedim.

Güldü:

— Şüphesiz.. fakat bugün daha fazla...

— Ben de eskisinden mesudum o halde...

Daha ziyade gülmiye başladı. Elini dizimin üstüne koyarak ve gözlerime bakarak sordu:

— Doğru söyle Kenan, beni kıskanıyor musun?

Şiddetle cevap verdim·

— Asla!..

— Öyleyse nedir bu halin?. Adeta seni karşımda kıskanç bir âşık vaziyetinde görüyorum...

— Böyle manasız bir şüphede bulunmakla hata ediyorsun..

— Peki.. Hata etmiş olayım..

— Nalân benimle böyle alay edersen bir daha evine ayak basmam.

— Sen ne kadar hırçın olmuşsun böyle?.

— Hırçınlaşmama sen sebebiyet veriyorsun...

— Vah zavallı yavrum...

— Bak hâlâ....

— Peki ne yapayım? Nasıl konuşayım istiyorsun?

— Eskisi gibi...

— Meselâ...

Ona ters ters baktığımı görünce sözünü bitiremedi. Asabının zenberekleri birdenbire boşanmış gibi katıla katıla gülmeğe başladı.

Hiddetle ayağa kalkarak kapıya doğru yürüdüm

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 18 —

başım dönüyor, gözlerim kararıyordu. Nalândan bütün kalbimle nefret ediyordum. Hareketimin ciddî olduğunu farkeder etmez derhal gülmeyi bırakarak yerinden fırladı. Arkamdan koşup kollarımdan tutarak:

— Nereye gidiyorsun Çıldırdım mı Kenan Diye haykırdı.

— Çıldırdım.. evet, çıldırdım...

— Bırak çocukluğu.. Seni bir yere göndermem..

— Istediğiniz kadar eğlenemediniz.. Devam etmek için değil mi?

— Vallahi değil..

— Lüzumu yok..

— Hayır! Bırakmam.. Hem sana o demin söylemek istemediğim şeyi söyliyeceğim...

— Beyhude ısrar ediyorsun. Gideceğim Nalân!..

— Gitmiyeceksin..

— Gideceğim.. Ve bir daha gelmiyeceğim...

— Öyle şey olur mu hiç?

— Bak görürsün...

Kollarından kurtularak ileri doğru fırladım. Lâkin hızla başımı kapıya çarpmıştım. Buna da ehemmiyet vermiyerek yürümek istedim. Bu sefer onun âdeta emreden sert söyleyişi, şaşıran adımlarımı büsbütün dolaştırdı:

— Pekâlâ git.. Artık Nalân senin için ölmüş demektir.

Olduğum yere mıhlanmıştım. Dizlerim vücudumu taşımıyacak gibi titriyor, kesiliyordu. Beynimin boş bir kubbe gibi öttüğünü, kulaklarımın oğuldadığını hissediyordum. Tutunacak bir yer aradım. Bulamayınca daha ziyade sendelemeğe başladım. O zaman Nalân çevik bir hareketle ellerimi yakalıyarak beni tekrar odaya doğru sürükledi. Fazla ileri gidemiyerek halının üzerine yığılmıştı m. Ellerimi yüzüme kapıyarak hıçkırmağa başladım. Nalân yere oturmuş, dizleri üzerine koyduğum başımı okşıyor, saçlarımı acıtacak kadar çekerek söyleniyordu:

— Divane çocuk!.. Bu yaptığını kim yapar? Beni de şaşırttın... On dört değil ya yirmi dört yaşına girsen yine boş yere bu gözyaşalrını dökmekten vazgeçmiyeceksin...

Epey uzun süren bir buhrandan sonra kendime geldim. Başım, yüzüm, göğsüm hep kolonya ile ıslatılmıştı. Nalân hala bileklerimi ve şakaklarımı uğuyor ve endişe ile yüzüme bakıyordu. Gözlerimi açtığımı görünce güldü. Fakat bu gülüş biraz evvelkine benzemiyordu. Islanmış gözlerinde merhamete, acımıya benzer derin bir keder vardı. Başımı kaldırarak yüzüne dikkatle baktım:

— Sen de mi ağladın Nalân?. Neden? Niçin?..

— !...

— Söyle! Söyle!.. Beni afffet.. Seni üzdüm değil mi?

— Hem de ne kadar!.

— Bir daha yapmam.. Emin ol seni üzmiyeceğim... Başımı kucağına gümmüştüm. Avuçlarımdan bırakmadığım ellerini usul usul öpüyordum. Bu eller ki, şimdi toprak oldu, ne güzel, ne baygın leylâk kokuyordu.

Ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Bahçe kapısının açılıp kapanmasından gelen bir gürültü ikimizi de yerimizden sıçrattı. Nalân hemen ayağa kalkmış, benim de kalkmama vardım için ellerini uzatmıştı. Şimdi merdivenlerden gelen ayak seslerine kulak vererek:

— Ilhami, dedi. Öğle yemeğine geldi..

— Öğle yemeğine mi?.. Dedim. O kadar oldu mu?..

— Evet, saate bak!..

Vaktin bu kadar çabuk geçmesine şaşmıştım. Halbuki ben daha sabah zannediyordum.

— Öyleyse ben gideyim Nalân, dedim..

— Neden? Dedi. Birlikte yemek yeriz...

— Teşekkür ederim.. Fakat gitsem daha iyi olur..

— Hayır, hayır!.. Katiyyen bırakmam..

Beni geri geri iterek bir kanapeye oturttu, ve dışarı çıktı.

Ilhami Beyin gür sesi kulaklarıma geliyordu. Bu arada Nalânın ufak ufak kahkahalarını da işitiyordum. Bir dakika sonra bu sesler oda kapısının önüne geldi. Nalân:

— Yalnız değilim.. Kenan burada! Diyordu.

Ilhami Bey:

— Alâ, âlâ!. Ona müjdeyi verdin mi? Diye soruyor ve sonra daha yavaş sesle bir şeyler ilâve ediyordu.

Oda kapısı açıldığı zaman ayağa kalktım. Ilhami Bey sevinçli bir yüzle beni süzerek elini uzattı:

— Hoş geldin delikanlı!.. Nasılsın bakalım?..

— Teşekkür ederim İyiyim enişte!..

— Sizinkiler ne âlemde?

— Hepsi iyiler!..

— Sen gitmiye kalkmışsın öyle mi? Benden mi kaçıyorsun?..

— Estağfurullah, ne demek? Biraz işim vardı da!...

— Öyle şey dinlemem.. Beraber yemek yeriz.. Hem de sana..

Nalâna bakarak devam etti:

— Ablanın sakladığı şeyi söylerim.. Olmaz mı Nalân?

Nâlân ona dargın baktı:

— Ilhami... Hayır, hayır!..

— Yooo, bak! Ben sabırsız bir adamım...

— Peki öyle ise!. Yalnız ben odadan çıkayım, o zaman söyle...

Nâlân gitmiye hazırlanmışken Ilhami Bey onu kolundan tutarak durmıya mecbur etti. Ve bana dönerek:

— Kenan, dedi. Altı aya kadar bir yavrumuz olacak!.. Ne dersin bu işe?..

Anlatamıyacağım bir hisle ürperdim. Gülmiye çalışarak:

— Ya! dedim.. Nekadar memnun oldum...

Nâlân yerine oturmuş, ellerile yüzünü kapıyarak gülüyor:

— Vallahi Ilhami, çok fena adamsın! diyordu.

Öğle yemeğini neşeyle yedik. Ilhami Bey gelecek yavrusundan bahsederken:

— Erkek olursa ismini Peyami koyacağım, diyordu. Fakat kız olursa karışmam; ona da siz bulun!..

Yemekten sonra yine Nalânla yalnız kaldık İçimde belirsiz bir sızı vardı. Bilmem neden, bana öyle geliyordu ki, bu doğacak çocuk beni Nâlânın hayatından büsbütün uzaklaştıracak, aramızda hiç, hiçbir bağ kalmıyacak!..

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 19 —

Bağ!.. Ben ne budala idim yarabbi! Hangi bağdan bahsediyorum?.. Nalân! Beni deli ettiğin, çıldırttığın türlü acılarla varlığımı darmadağın ettiğin halde, beni affetmeden öldüğünü hatırladıkça kederimden çıldıracak gibi oluyorum...

Beni anlıyamadın... Çektiğim acının derinliğine hiç bir zaman inemedin.. Ne yazık!

Ayrılırken göz yaşlarım yanaklarımı yıkıyordu. O, yüzüme hafif fiskeler vurarak eğleniyor:

— Ilhamiye söyliyeyim de sana bir "Kordiyal,, yazsın! diyordu.

• • •

Nalân doğurduktan sonra çok kuvvetten düştü. Hattâ çocuk doğarken anasının hayatına mal olacağını tahmin edenler, bu kadarla kurtulduğuna şükrettiler.

Nalânın bir kızı olmuştu. Ilhamî Bey önceleri biraz surat ettiyse de sonradan kızına herkesten çok düşkün görünmiye başladı.

Derslerimden baş alamadığım için o sıralarda Nalânı pek seyrek görmiye gidebilmiştim. Zaten her gidişimde karyolasının etrafını kalabalık buluyordum. On beş gün sonra, bir perşembe akşamı nasılsa yanında Vesimeden başka kimse yoktu. O da bir aralık bir iş bahanesile dışarı çıkınca yalnız kaldık.

Nalânın yüzü çok sararmıştı. Renksiz dudakları o kadar takatsiz kımıldıyordu ki, onu seyrederken kalbimin dayanılmaz bir merhametle ezildiğini hissediyordum. Bakışları yorgundu. Uzun saçları perişan bir dağınıklıkla omuzlarından inerek bir ipek yığını gibi yastığım üzerine birikmişti. Yarabbi, ne kadar güzeldi?

Yavaşça karyolasının kenarına oturdum. Minimini kızı beşikte mışıl mışıl uyuyor, odanın içinde saatin tiktakından başka bir ses işitilmiyordu.

Bu sessizliği bozmaktan korkarak fısıldadım:

— Nasılsın Nalân?

Gülümsedi. Halsiz başını sallıyarak cevap verdi:

— Oldukça..

— Ne zaman yataktan kalkacaksın?

— Kimbilir?

Gözlerinin içine bakıyordum. Ah bu gözler! Onları seyretmek bile gönlüme en doyulmaz zevklerden birini veriyordu.

Nalân göğsünün düğmelerile oynıyan elimi tutarak dedi ki:

— Kenan, senden bir şey rica edeceğim. Bana küçük bir yardımda bulunacaksın...

— Rica ne demek? dedim. Söyle, emret..

— Pekâlâ öyleyse! Biliyorsun ki daha küçüğün ismi konmadı.. Ona güzel bir isim bulalım...

Güldüm:

— Bundan kolay ne var Nalân? Hattâ benim yardımıma bile hacet yok...

— Hayır, hayır! Babası karışmıyor; bunu önce de söylemişti ya! Ben birkaç tane buldum. Fakat hiçbiri hoşuma gitmedi...

Düşünmek için gözlerimi kapadım. Nalânın isminin telâffuzu ne kadar güzelse o kadar çirkin bir manası vardı. Ben bu çirkin manaya zıt bir isim araştırıyordum. Birdenbire:

— Buldum, dedim. Handan olsun!

Memnun başını eğdi:

— Pekâlâ! Ben de kabul ettim... Fakat nereden buldun bunu? Doğru söyle!

— Bilmiyecek ne var? Nalânım ağlattığını Handan güldürecek..,

Bu söz ağzımdan böylece çıkıvermişti. Nalân beni garip bir bakışla süzdükten sonra:

— Olabilir, dedi. Kızımı büyüdüğü zaman sana veririm...

Bu şaka beni âdeta üzdü. Onu ağarmış saçlarile, bükülmüş beliyle karşımda "kaymvalidem,, olarak görmeyi tasavvur ettim. Yarabbi, ne fena, ne fena! Ne olursa olsun, "Nalân,, ismindeki kadının kızı ile evlenemezdim. Böyle bir şeyi hayalimden geçirmek bile büyük delilik olurdu.

Nalân canımın sıkıldığını farketmiş olmalı ki mevzuu değiştirdi. Ayrılacağım zamana kadar hep başka şeylerden konuştuk.

Eve döndüğüm zaman ortalık kararmıştı. Odama çıkarak açık pencerenin önüne oturdum. Gökte yıldızlar parlıyordu. Uzakta Istanbul, Adalar akşamın gölgelediği ince bir sis altında uykuya hazırlanmış gibi..

Yanan ciğerlerimi bol hava ile şişirerek geniş nefesler alıyordum. Gözlerimden hiç sebepsiz yaşlar dökülüyor, frenk gömleğimin önünü ıslatıyordu.

Nalândan nefret ediyordum. Bu nefret bazan o kadar artıyordu ki, parmaklarımı onun narin boynuna geçirmek, sıkmak, sıkmak ve öldürmek istiyordum... O zaman, o öldüğü zaman bütün dünyalar benim olacaktı... Tekmil güzelliklerin fevkinde olan o hain yeşil gözler, gözlerime baka baka kapanacak, sıkılan parmaklarımın arasında can veren başı yalvarırken, güzel muntazam dişleri son defa benim ismimi mırıldanacaktı! Ve o zaman ben mesut olacaktım!.

Bütün bunları düşünürken ayni korkunç sahneyi yaşar gibi parmaklarımı kıvırmıştım. Kulaklarımda onun:

— Bana kıyma Kenan! diyen sesi uğulduyordu.

Başımı pervazın kenarına dayadım ve bu fena şeyleri kendimden uzaklaştırmak istiyerek gözlerimi kapadım. Hıçkırıklarımın arasında, bir sayıklama halinde boyuna şu sözleri tekrar ediyordum:

— Nalân! Sensiz yaşıyamam Nalân!

- İkinci Kısım

".... On üç senedenberi anladım ki, Istanbul mevsimsiz bir memlekettir, sonbaharı yaz, ilkbaharı kış olarak ve yahut kışı ve yazı itidalli bir hava ile geçer.

Yine böyle sonbaharın yaz olan günlerinden birinde, Harbiyeden Taksime doğru ağır ağır ilerliyordum. Harbiye mektebine girdiğimin ikinci senesi idi. Bir sene sonra bu mektebin kapısından kılıç kuşanarak şerefli bir süvari zabiti olarak çıkacağımı düşündükçe göğsüm sevinçle kabarıyor, üniformamın sert yakasından başımı dik tutarak, gururlu adımlarla yürüyordum.

Taksime yaklaştığım zaman biraz daha ağırlaştım. O civarda oturan bir hasta arkadaşımı yoklayıp yoklamamak arasında tereddüt ederken, birdenbire omuzuma bir el dokundu. Başımı çevirdim, Nalânın iri, yeşil gözlerile karşı karşıya geldim.

— Böyle dalgın dalgın nereye asker efendi? dedi.

— Nereye olabilir? dedim. Tabiî eve gidiyorum.. Bugün perşembe olduğunu unuttun mu?

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 20 —

— Unutmadım.. Fakat olabilir ya! Belki bir gezmiye filân...

Sözünü keserek sordum:

— Ya sen buralarda ne arıyorsun?

— Bir ahbaba gelmiştim.. Şimdi dönüyorum.

— Oyleyse beraber gidelim...

— Hay hay.. Hem sana çok mühim bir şey söyliyeceğim.

Bir müjde âdeta.. .

Yüzüne dikkatle bakrak mırıldandım:

— Kime ve neye ait?..

— Nene lâzım!..

— Bana taallûk etmiyor mu?.

— Fazlasile...

— Çabuk söyle.. Beni üzme Nâlân!..

— Olmaz.. Vapurda söyliyeceğim...

— Mutlaka beni kandıracksın!..

— Hayır! Vallahi çok sevineceğin bir haber verece ğim..

Bir faytonla köprüye geldik. Vapura gireceğimiz sırada onu kolundan çektim:

— Tahminimde yanılmadığım nasıl meydana çıktı! Vapurda bir arada oturmıyacağımızı bildiğin için söy liyeceğin şeyi oraya bıraktın değil mi?.. dedim.

İnce peçesinin altından beyaz dişlerinin pırıltısını görüyordum. Usulca fısıldadı:

— Vapurdan çıktığımız zaman söylerim...

. . . . . .

Üsküdar iskelesinden bir arabaya bindik. Araba Çamlıca yolunu tutmuştu. Biraz ileriledikten sonra Nâlân peçesini kaldırdı. Gözlerinde kurnaz bir ışık vardı.

— Biliyor musun? dedi. Bu sana bir sürpriz olacak!..

Sonra somurtgan bir yüzle sustuğumu görünce gülerek ilâve etti:

— Artık söyliyeceğim. Ben görüyorsun ki Camlıcaya geliyorum. Fakat oraya misafirliğe geldiğimi sanma!.. Yine eskisi gibi, bütün bütün geldim.. Hep orada kalcağım...

Kalbim tuhaf bir heyecanla çarpmıya başladı. Hiç beklemediğim bu haber beni âdeta sersem etmişti.

Neden Nâlân birdenbire evini bırakark köşke geliyordu?. Kafamda birtakım fena şüpheler dolaşıyor, onun kocasından ayrılması ihtimalini düşünerek soğuk soğuk ürperiyordum. Nâlân düşüncelerimi keşfetmiş gibi:

— Neden susuyorsun? dedi. Bu ise galiba bir mâna veremedin..

— Öyle olacak!..

— O halde dinle beni: İlhami Bey heyeti sıhhiye müfettişliğine tayin edildi.. Anadoluda sık sık seyahatler yapcak.. Bu seyahatler on beş yirmi gün, hattâ bir ay ve belki de daha fazla sürecekmiş.. Kayin valdem sağ iken yalnızlık akla gelmezdi. Halbuki şimdi, bir başıma aylarca yalnız oturmak hele evim, babam, büyük annem varken.. Söyle, doğru değil mi?

— Şüphesiz!...

— İşte, mesele bundan ibaret! Köşke nakledeli dört gün oldu. İlhami Bey iki gün sonra gidiyor...

Gözümün önünde eski günler canlandı. Birdenbire o kadar derin bir sevinçle sarsıldım ki, bana bu büyük saadeti veren sevimli bası ellerimin arasına alarak bütün kuvvetimle sıkmak için yandım.

O gece köşk, bir düğün evi gibiydi. Ertesi gün cuma olduğu için civar komşulardan bazıları da gelmişlerdi. Geç vakte kadar oturuldu. Herkes sevinçliydi. Hele Nâlânla ben dehşetli gürültü ediyorduk. Yatak odama çıktığım zaman vakit gece yarısını geçmişti. Uzun senelerdenberi mahrum olduğum bir yürek ferahlığiyle yatağıma girerek uykuya daldım.

●

Nâlânla yine eskisi gibi saz âlemleri başladı. Hafta başlarını iple çekiyor, mektepten çıkar çıkmaz köşke bir an önce varmak için bir dakika kaybetmeden Çamlıyacak oluyordum.

Handan altı yaşma girmişti. Sarı saçlı güzel bir çocuktu.. Hep Nesime ile düşüp kalktığı için Nalân ondan sıkıntı çekmiyordu. Evin içinde herkes Handanı seviyor; hele büyük babası ona pek düşkün görünerek evdeki bütün zamanını torunile geçiriyordu. Şimdiye kadar defterime birşey kaydetmeyi unuttum: İki sene önce Nalânın büyük babası öldü. Bu ihtiyar evin içinde var ile yok arası olduğu için ölümü büyük bir boşluk bırakmamıştı.. Hepimiz az çok üzülmekle beraber yine pek çabuk neşemiz yerine geldi. Yalnız büyük annenin arada sırada gözleri sulanıyor, derin derin ah ve oflar çekerk kederini ortaya vuruyordu. Havalar çok güzel gidiyordu. Sonbaharın mehtaplı geceleri bütün inanılmaz güzelliğile Çamlıcayı bir cennet bahçesine benzetiyor, gecelerin serinliğine rağmen insan sayısız yıldızların altında uzun saatler dolaşmaktan bıkkınlık getirmiyordu.

Mektebimiz dört gün kadar bir tatil yapmıştı. Tatilin ilk gecesi Nâlânla beraber Şeyh Kudsînin kulübesine kadar gittik. Dönüşte Nalân koluma girmişti. Üşüdüğünü söylediği için hızlı yürüyorduk. Biraz yürüdükten sonra birdenbire durdu. Ay ışığında yüzünü iyice görüyordum.

— Sana birşey söyliyeyim mi? dedi. Yarın akşam ben bir nişana davetliyim..

— Ya!..

— Evet.. Hem kimin nişanına biliyor musun?. Hani bizim piyano hocası Madam Janet vardı ya! Onun kısa boylu esmer bir de kızı vardı, bazan köşke beraber getirirdi... İşte onun nişanı.. Dün ana kız birlikte beni davete gelmişler.. Ricalarına, ısrarlarına daya namadım.. Yarın gece beni gelip alacklar..

— Peki ama, onlar erkek kadın bir arada eğlenirler..

— Evet, biliyorum.. Fakat ne ziyanı var.. Ben de başımı örter, aralarına karışırım. Zaten fa la sofu değilim..

— Fakat bu doğru olmaz Nâlân! Kocan bu işe ne der acaba?..

— O nerden duyacak?.

— Öyle şey mi olur?. Hem babandan nasıl izin alacaksın?

— O işler çoktan görüldü. Babama nişanda hiç erkek davetli olmadığını söyledim...

— İnandı mı?.

— Tabii!.. Hem sen de benimle beraber gelirsin...

— Bu güzel işte!. Hem erkeksiz bir eğlentiden bahset, hem de yanına beni al.. Baban doğrusu bu yalana pek kanacağa benzemiyor...

(Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 21 —

— Canım sen başka yere gittiğini söylersin..
— Olur mu ya?.
— Elbette olur?..

Nalân babasını kandırdığı gibi beni de kandırdı. Ertesi akşam Madam Janetin evine beraber gittik. Bu ev köşkten bir buçuk saat uzakta idi. Arabaya bindik amma yaya olarak ta gidilebilirdi. Nişan evi oldukça kalbalıktı. Bizden başka Türk olarak üç dört kişi daha vardı ki, bunlar ailelerile birlikte geldiklerinden o zamanın alafranga meşrep insanlarından oldukları anlaşılıyordu. Ev sahipleri bizimle fransızca konuşuyorlardı. Madam Janet piyano çalıyor, bir genç erkek te ona kemanla uyuyordu. Bir aralık ben de biraz keman çaldım. Misafirlere likörler, şampanyalar ikram ediliyordu. Bu arada Nalân da bir hayli şampanya içti. Hattâ bir aralık adamakıllı sarhoş olduğunun farkına varmıştım. Başından ipek örtüsü kaymış, kıvırcık sarı saçları altın tozu halinde şakaklarından taşmıştı. O kadar neşeliydi ki bu halin kendisine zarar vermesinden korkarak yanına sokuldum ve yavaşça:

— Nâlân, dedim. Artık gidelim, ister misin?.

Dirseğiyle beni iterek başını çevirdi ve cevap vermedi. Burada şunu ilâve edeyim ki, Nâlân Handanı dünyaya getirdikten sonra bir türlü sıhhatini düzeltemedi. Evvelce geçirmiş olduğu zatülcenp ciğerlerini zayıf bıraktığından kocası kendisine daima iyi bakmasını söyler, en ufak bir ihtiyatsızlığın onu yatağa düşürebileceğinden bahsederdi. Gece ilerledikçe meclisin neşesi son dereceyi bulmuştu. Bazı kimseler dansetmiye başladılar. Biraz eskice olan yapı âdeta çatırdıyordu. Ben de epey şampanya içmiştim. Başım dönüyor, en ufak bir hâdiseye uzun kahkahalar koparıyordum. Bu sırada bir genç adam Nalânın önünde reverans yaparak onu dansa davet etti. Nâlân arkadaşlarile bazı zamanlar dansederdi. Bunu bildiğim için birdenbire öfkelendim. Şüphesiz şimdi bu daveti kabul ederek kalkacaktı. Tahminim de yanılmamıştım. Nâlân bana alaycı bir bakış fırlatarak dansa kalktı ve dönen çiftler arasına karıştı. Hırsımdan dudaklarımı kemiriyordum. Ayağa kalkarak piyanonun yanındaki palmiyenin arkasına gizlenip oturdum. Nâlân çok neşeli, âdeta kendinden geçmiş bir halde herifin kolları arasında dönüyordu. Hayır, hayır!. Buna dayanamazdım. Nâlân bu kadar alçalamazdı. Benim vaziyetimi gözünden kaçırmamış olacak ki, dans biter bitmez yanıma geldi. Çenemi okşıyarak:

— Haydi, bu defa da seninle! dedi.

Hırsım bir kat daha artmıştı. Çenemi okşıyan parmaklarını koparırcasına sıkarak onu çekip yanıma oturttum.

— Ne kadar münasebetsiz bir şey yaptığının farkında değil misin Nalân? Haydi artık gidelim...

Cevap vermeden ağzına uzatılan bir kadeh buzlu şampanyayı yuvarladı. Yüzü pembeydi. Saçlarının dibinden ince bir ter sızıyordu.

Bu sırada piyanoda güzel bir tango çalınmıya başlamıştı. Nasıl olduğunu bilmeden Nâlânı yine biraz evvelki erkeğin kolları arasında buldum. Hiddetimden sarhoşluktan eser kalmamıştı. Fakat benden başka bütün davetliler kendilerinden geçmiş, hora tepiyorlardı.

Gözlerim kararmıştı. Bir an kendimi çok uzaklarda hissettim. Sonra biribirine karışan kalabalık ve değişik birtakım sesler beni kendime getirdi. Hakikaten bir fevkalâdelik olmuştu. Bazı kimseler öteye beriye koşuyorlar, Madam Janet:

— Balkona çıkarın, biraz hava alsın! diye bağırıyordu.

Bir sevki tabiî ile ayağa kalktım. Gözlerim Nâlânı arıyordu. Bu sırada yanıma bir kadın sokuldu. Kolumdan çekerek:

— Geliniz, dedi. Sizin hemşire biraz rahatsızlandı..

Onun peşi sıra giderek ileriledim. Balkonda bir kaynaşma vardı. Beni görünce yol açarak ileri geçmeme müsaade ettiler. Nâlân geniş bir koltukta baygın yatıyordu. Başı tamamile açılmış, yüzü ve göğsü kolonyalarla ıslatılmıştı. İçimden kabaran sonsuz bir kin ve intikam hamlesile haysiyetini düşünmeden bu hale düşen bu bitkin kadını tokatlamak, parçalamak istiyordum. Bereket versin ki yanında yalnız kadınlar vardı. Bu beni biraz kendime getirdi. Atılır gibi yanına yaklaşarak kollarını yakaladım ve sarstım:

— Nâlân! Nâlân!..

Gözlerini açtı. Dudakları anlaşılmaz birşeyler mırıldanıyordu. Yüzüne doğru eğildim ve :

— Gidelim mi? diye sordum.

Gözlerile "evet" işareti verdi. O zaman arkama dönerek yüksek sesle:

— Çok rica ederim, dedim. Bir araba bulunuz da hastayı eve götüreyim..

Beş dakika sonra Nâlânı arabaya yerleştirmiştim. Ev sahiplerine birkaç kelime ile özür diledikten sonra arabacıya hareket emrini verdim. Nâlân anlaşılmaz bir acıyla inliyordu. Vücudü bir kucak teş gibi idi. Gözlerini hep kapalı tutuyor ve hiç konuşmuyordu.

Onun böyle bir çılgınlıkta bulunacağını tahmin etmemiştim. Evlenmeden önce birtakım delilikler yapardı. Fakat birkaç senedenberi ben onu büsbütün akıllanmış sanıyordum. Neden zengin damadın bol şampanya ikramlarına bu kadar müsait bir teklifsizlik göstermiş, neden bu derece sarhoş olacak, kendinden geçecek kadar içmişti?.. Nâlân! ne olurdu, asıl felâketin başlangıcı olan bu meşum gece evimizde geçseydi?.. Ne olurdu. Hayatına mal olan bu iğrenç eğlentinin zevkine başbaşa geçen gecelerimizin temiz ve samimî saatlerini tercih etseydik?.. Artık ne söylesem boş!.. O zaman bile seni itham edecek bir kelime söyliyememiştim. Şimdi bu kadar yıl geçtikten sonra ne diyebilirim? Sen ki şimdi yoksun!

. . . . . .

Araba ile bir hayli yol almıştık. Nâlân gözlerini açtı. Pek güç işitilen bir sesle:

— Kenan, dedi. Daha çok gidecek miyiz?
— Bir çeyrek sürmez...
— Araba beni çok sarsıyor...
— Biraz bu sarsıntıya katlanacaksın..
— Inelim burada!..
— Peki sonra?..
— Yürürüz..
— Sen mi?.
— Gayret ederim...

Düşünceye daldım. Nâlân bir adım atacak halde değildi. Arabadan iner inmez oraya yığılacağına şüphe yoktu. Bu işe bir çare bulmak lâzımdı. Hatırıma birşey geldi. Arabacıya dur, emrini verdikten sonra onun arabadan inmesine yardım ettim. (Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 22 —

Sonra parasını verip savdım. Nalân düşündüğüm gibi ayaklarımın dibine otların üstüne oturmuştu.

— Şimdi, dedim. Seni hiç sarsmadan kollarımın üzerinde köşke kadar taşıyabilirim. Haydi!..

İtiraz etmedi. Yalnız güçlükle açtığı göz kapakları arasından bana sevgiyle baktığını gördüm.

Nalân sahiden de bu kadar hafif miydi? Yoksa ben mi onun ağırlığını duymuyordum?.. Ay ışığı etrafı bir gündüz gibi aydmlatmaktaydı. Üzerinde yürüdüğüm ıssız yol bu bol ışık altmda bir şerit gibi uzanıp gidiyordu. Etraftaki bahçeler, köşkler iyice görünüyor, uzaklarda ağaçlar birer gölge yığını gibi duruyordu.

Nalân kollarımın arasında hareketsiz yatmakta idi. Başı biraz arkaya sarkmış, solgun dudakları yarım açılmıştı. Ona bakıyordum. Esen hafif rüzgârla alnındaki iri ter taneleri soğumuştu. Kollarım bu bitkin vücudü çelikten bir mengene gibi sımsıkı zaptediyor, adımlarım gittikçe çabuklaşıyordu. Öyle istiyordum ki bu yol ve bu gece hiç bitmesin! Nalânı böylece götüreyim, götüreyim; hiç sonu gelmiyen,tükenmiyen mesafelere götüreyim.. Kalbim büyük bir saadetle çarpıyor, vücudümün her zerresinde anlatılmaz bir tadın derin titreyişleri dolaşıyordu. Köşke yaklaştığım zaman nefeslerim sıklaşmıştı. Adımlarımı biraz ağır atıyordum. Nihayet bahçeyi bulduk. Mahsus açık bırakılan kapıdan köşke girdim. Herkes uykuday dı.

Nalân kucağımda olarak merdivenleri çıktım. Sofada küçük bir idare lâmbası yanıyordu. Sessiz adımlarla Nalânın odasına girdim. Karanlıkta bir yere çarpmamak için dikkatle yürüyerek onu yatağına bı raktım; sonra konsolun üzerinde duran büyük lâmbayı yaktım.

Nalân kendinde değildi. Vücudü fırın gibi yanıyor, kurumuş dudaklarından belirsiz sözler dökülüyordu.

Başını yastığa yerleştirdim. Üzerini usulca örttüm. Onu bu halde bırakıp odama çekilmek olmıyacaktı. Vesimeyi uyandırmayı düşündüm; hattâ hemen bir doktor çağırmayı tasarladım. Bu sırada Nalân gözlerini açmıştı. Yüzüme hiçbir mâna ifade etmiyen dalgın gözlerle baktıktan sonra ismimi söyledi. Yatağının kenarına oturarak sordum:

— Böyle ne oldun Nalân? Bir doktor çağırayım mı?.

Kaşlarını kaldırdı:

— İstemem!..

— Peki öyleyse Vesimeyi uyandırayım...

— Uyandır!..

Beş dakika sonra yalnız Vesime değil, bütün ev halkı ayağa kalkmıştı. Ben şüphenin önünü almak ve Nalânla beraber bulunmadığımı anlatmak için bir takım sözler söylüyor, geldiğim zaman onun beni odasından seslenerek çağırdığını, eve gelinciye kadar hiçbir şeyi olmadığı halde geldikten sonra birdenbire hastalandığını - ki, bunu bana gûya kendisi biraz önce anlatmış imiş!- Benim bir telâşa düşerek herkesi uyandırdığımı ve daha bir sürü şey saçmalıyordum.

Babası büyük bir üzüntü ve helecan içindeydi. Belki sözlerimi bile tamam dinlememişti. Başını iki yana sallıyarak düşünüyor:

— Vah Nalân! Ne oldu sana kızım? Aksi gibi İlhami de burada değil!.

Diye hayıflanıyordu.

Bizim bu telâşımız esnasında ortalık açılmıya başlamıştı. Ben hemen en yakın bir doktoru çağırmak için evden çıktım. Şakaklarımdan terler sızıyor, beynim uğulduyordu. Nalânın hiçbir hastalığı beni bu kadar sersem etmemişti.

İlhami Beyin arkadaşı olan doktor Afif Bey ile döndüğüm zaman Nalânı kesik ve boğucu öksürüklerle sarsılıyor buldum. Doktor önde olduğu halde odanın ortasına doğru ilerledim. O zaman gözlerim, Nalânın üzerine kapandığı kırantaya ilişti; evet yanlış görmüyordum: Beyaz keten üzerinde iri ve taze kan lekeleri vardı.

Bundan gerisini hatırlıyamıyorum. Galiba ellerimi yüzüme kapıyarak odama kaçtım...

* * *

Bütün kış Nalân kan tükürdü. Yarabbi nekadar zayiflamıştı.! Yüzü süzük, rengi kireç gibiydi.. Dudakları o kadar renksizdi ki, halsiz halsiz konuşurken susacak ve bir daha hareket etmiyecek sanıyordum. Evde olduğum günler bütün zamanım onun yanında geçmekteydi. İlhami Bey birkaç kere geldi ve on beş yirmi gün kadar köşkte kaldı.

Bahar yaklaşıyordu. Nalânda baharla beraber bir iyilik göze çarpmıya başlamıştı. Bazan ona diyordum ki:

— Sen bir bahar çiçeğisin Nalân!.. Görüyorum ki, baharla beraber sana da taze hayat geliyor. Yakında tamamile iyi olacaksın!..

Nihayet tatil geldi. Onda öksürükler seyrelmişti. Sabahları bahçede güneş banyosu yapıyor, sonra bir ağaç gölgesinde, geniş bir koltuğa yaslanarak dinleniyordu. Ona böyle zamanlarda ya kitap okuyor, yahut ta tuhaf fıkralar anlatıyordum.

Kendisine gösterdiğim bu alâka ve bağlılıktan hoşlanmıyor değildi. Fakat bazan, köşkte kendisi için kapalı kaldığımı ve biraz da çıkıp dışarıda gezmem lâzımgeldiğini ufak tefek sözlerle anlatıyordu. Ben mevzuu derinleştirmemek için bunları cevapsız bırakıyor ve gülüp geçiyordum. Halbuki bir sabah, yine ayni yerde otururken, elimdeki kitabı çekerek kapadı. Yüzüme bir tuhaf bakarak:

— Kenan, dedi. Sana bütün tatili zehir edecek değilim... Bu güzel günü niçin hasta bir kadının yanında oturarak ziyan ediyorsun?. Çık biraz.. akranların gibi sen de gez!..

Bu samimî sözler bilmem neden benim canımı sıktı. Gözlerimi gözlerinden ayırmıyarak cevap verdim.

— Ben sana hiçbir şikâyette bulundum mu? Eğer seni sıkıyorsam giderim.. O başka Nalân!.

Saçlarımı çekti:

— Hayır!.. Beni sıkmadığını pekalâ bilirsin.. Ben senin için söylüyorum...

— Benim için söylüyorsan boşuna üzülme!. Ve şunu iyi bil ki, hiçbir yer bana senin yanında olmak kadar saadet veremez...

— İnanayım mı?..

— İnan!..

Gözlerinden mânalı bir tebessüm uçtu. Solgun çehresini anî bir kızıllık kaplamıştı. Yüzümü daha yakından görmek istiyormuş gibi eğilerek:

— Bu sevda hâlâ geçmedi mi Kenan? diye sordu.

İliklerime kadar örperdiğimi hissettim. Gözlerimi indirerek titriyen bir sesle:

— Hayır!.. Dedim.

Bu benim, kendi nefsime bile etmekten çekindiğim ilk itiraftı.

— Peki daha nekadar sürecek?..

— Ebediyete kadar!..

(Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 23 —

Başımı anî bir hamle ile kavrıyarak göğsüne çekti:

— Bitsin, bitsin artık... Ben öyle istiyorum.. Yüksek bir yerden düşüyormuşum gibi içimden bir baygınlık geçti. Birkaç senedenberi ilk defa olarak Nalânın göğsüne başımı koymuştum. Yarı baygındım. Kulaklarım onun kalbinin atışını dinliyordu.

Böyle nekadar zaman geçti bilmiyorum. Saçlarımın acıyacak derecede çekildiğini hissettim. Nalânın göğsü garip bir hırıltı ile şiddetle kalkıp iniyordu. Boğuk bir feryada benziyen bir sesle

— Kalk!..

Dedi. Derhal doğruldum. Rengi kâğıt gibi olmuştu. Bir damla kan kalmıyan dudaklarından kesik kesik soluklar çıkıyordu. Mendilini ağzına götürerek öksürmiye başladı. Ah bu öksürükler!.. Ciğerleri par çalanıyor sanıyordum, gittikçe artan bir şiddetle sarsılıyor, vücudü iki büklüm oluyordu. Nihayet bitkin bir halde başı arkaya düştü, gözlerini kapadı. Avucundaki mendil kan içindeydi. Dudaklarının üzerinde kan bulaşıkları görünüyordu.

Herşeyi kızıl, kıpkızıl görmekteydim. Sevki tabiî ile doğruldum. İçten gelen bir ihtiyaç ile başım yüzüne doğru eğildi. Gözlerimden yaşlar süzülüyor, nefesim darlaşıyordu. Onu bu dakikada sade bir aşkla değil, aşktan çok ileride, merhametle yuğurulmuş çılgın bir ihtirasla seviyordum. Kısılmış dişlerim arasından ismini söylemek istedim. Fakat söyliyemedim. Takatsiz başım daha ziyade yüzüne doğru düştü. Ve birden dudaklarım ıslak dudaklarile birleşti..

Evet, herşey kızıl, kıpkızıldı. Bütün kâinat, ağaçlar, çimenler, gök, deniz, herşey, herşey ayni renge boyanmıştı... Hattâ Nalânla ben de bu renkteydik...

Aradan uzun dakikalar, belki asırlar geçti... Nereden geldiğini bilemediğim bir duygu beni kendime getirmişti. Gözlerimi açtım. Ağzımda bir kan tadı vardı. Nalân da gözlerini açmış bana bakıyor, uzun kirpiklerinden yaşlar sızıyordu. Güçlükle işitilen bir sesle :

— Bunu yapmamalıydım! diyordu. Bu fenalığı yapmamalıydım Kenan!..

Başımı dizlerinin üstüne koyarak kalbimin bütün coşkunluğiyle hıçkırmıya başladım. Gözyaşlarım bir ırmak gibi akıyordu. Onlar hiç bir zaman bu kadar bol harcamadım. Mesut muydum. Hayır!. Bedbaht mıydım?. Onu da bilmiyorum... Bir insan ya betbaht, yahut ta mesut olmalı değil miydi?.

Gözlerim artık acıyordu. İçim katılmıştı. Nalân elleriyle başımı kaldırdı. Buğulu bakışlarında şikâyetçi bir ifade vardı:

— Kenan... Hiç kendine acımıyor musun?. Niçin temiz ağzını hasta kanımla bulaştırdın?.

Sesim zayıf, pürüzlü çıkıyordu:

— Senin hasta kanın benim güneşimdir... Bana o kan hayat verecek...

— Bu bir çılgınlıktan başka birşey değil Kenan!..

Dalmıştık: birbirimizin yüzüne bakıyorduk. İkimiz de uzun yollardan koşa koşa gelmiş ve şuraya yanyana düşmüş iki insan gibi yorgun ve mecalsizdik...

Biraz sonra Nalân kendisini topladı. Yüzünde uçuşan pembelikler ve gözlerini dolduran tuhaf pırıltı geçti. Ben de elimden geldiği kadar irademe hâkim olmıya başlamıştım... Hafif bir rüzgâr yaprakları hışırdatıyordu. Güneş yükselmiş, öğle yaklaşmıştı. Vesime nerede ise bizi aramıya çıkardı. O da ayni şeyi düşünmüş olmalı ki:

— Vakit geldi, dedi. Artık dönelim!..

Sonra yüzüme açık bir bakışla bakarak ilâve etti:

— Bu akşam seninle ciddî bir şekilde görüşmek isterim... Bu maceraya artık bir son vermek lâzım. Geldiğini görüyorum.. Geceleri uykusuz olduğumu biliyorsun... Gece yarısından biraz önce gel... Seni odamda bekliyeceğim.

Başımı eğdim:

— Peki!..

Komüdinin üstündeki pembe abajurlu lâmbadan dökülen ışık Nalânın üzerine uzamnış olduğu şezlongu iyice aydınlatıyordu. İnsana belli belirsiz ve garip bir korku veren bu yarı karanlık odaya girer girmez, genzime dolan uyuşturucu bir leylâk kokusile ilk adımda sendeledim. Nalân uyanıktı. Benim teredütlü ve çekingen tavrımı farkeder etmez doğruldu:

— Gel! edi. Şu koltuğa otur bakalım!..

Gösterdiği yer aydınlık dairenin içindeydi. İkimiz de sanki ışıktan bir çember içinde kalmıştık. Nalânın arkasında ince bir gecelik vardı. Omuzlarına hafif bir eşarp almıştı. Firketeden kurtularak dökülen saçlarını ellerinin usta ve çevik bir hareketile toplayıp düzelttikten sonra arkasına yaslandı. Yüzü renksizliğine rağmen durgundu. Hafif bir sesle söze başlıyarak dedi ki:

— Kenan! seni bu gece buraya niçin çağırdığımı biliyorsun... Iki arkadaş, iki dost ve hattâ bir kardeş ve bir abla gibi konuşacağız... Ben, mânasız ve isimsiz bir hale giren vaziyetimizin daha birçok zaman böyle sürüp gitmesine razı olamam. Eğer bu sabahki münasebetsizlik yapılmamış olsaydı, belki susar ve şurada yaşıyacağım birkaç senenin rahatını bozmazdım. Fakat artık geri dönmiye imkân yok.. Beni dinle... Ve soracağım suallere doğru cevap ver.. Evet sana bazı sualler soracağım.. Bunların lüzumsuz, hattâ mânasız düşeceğini biliyorum... Fakat hakikati olduğu gibi öğrenmeden hiç bir karar veremem. Şimdi söyle bana: beni seviyor musun?.

Ruhumun sesile cevap verdim:

— Deli gibi, divane gibi!..

— Buna emin misin?. Yanılmış olmıyasın?..

— Nalân! gözlerimiz bizi yanıltabilir... Belki bir şeye dikkatsiz bakmış ve yanlış görmüşüzdür.. Kulaklarımız bizi yanıltabilir... Belki bir söze aldırmamış ve iyi işitmemişizdir... Fakat on senenin her gününde, her gecesinde, her dakikasında durmadan seven bir yürek yanılmış olabilir mi?.. Soruyorum sana ? Böyle bir şeye ihtimal verir misin?..

— Peki, neden bunu ortaya çıkarmakta bu kadar geç kaldın?..

— Bunun günahı sende... Ben bir çocuktum... Elimden ne gelirdi?

— Doğru!. Fakat belki doğruyu söyleseydin bir çare düşünülürdü...

— Şimdi bu sözü söylemek pek kolay!.. Benim sana ne kadar düşkün olduğumu hiç hissetmemiştin?.

— Bunu bir çocuk düşkünlüğü sanıyordum.

— Gözlerimden hiç dökmeden akan yaşlara bir sebep aramamış mıydın?.

— Sende bir hastalık olduğu kanaatindeydim...

— Seni her zaman kendimden geçercesine kıskandığımın farkında olmadığını da iddia edebilir misin?

— Edemem... Fakat çocuktun.. Nasıl ihtima verebilirdim.

— Oyleyse niçin bana bir gün, leylâkların altında, seni sevip sevmediğimi sormuştun?

— ! ?

(Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 24 —

— Evet, niçin?.. O zaman daha evli değildin.. O zaman daha serbesttin..

— ! ? . .

— Söyle, söyle Nalân! Niçin susuyorsun?. Kabahat benim mi?. Haksızlık benim mi?.

— Sen inkâr ettin.. Ben de yanıldığımı sandım.

— Kendini haksızlıktan kurtarmak için bu silâhı kullanıyorsun... Fakat artık haklı veya haksız olsan da ne kıymeti var!..

— Öyleyse bu lüzumsuz münakaşayı bırakalım... Şimdi yalnız benim sualerime cevap ver: Beni sevmekte devam edecek misin?..

— Ayni şiddetle!..

— Hiç azalmıyacak mı?.

— Belki artacak!..

— İşte bu olmadı.. Benden nasıl soğuyabilirsin?

— Buna çare aramak teşebbüsünde bulunmak bile gülünç ve pek boşuna olur Nalân!.. Öyle sanıyorum ki sen benim sevgimin çeşidini anlıyamadın..

— Canım dünyada tesirini kaybetmiyen ne var ki?.. Bugün sevilen insandan yarın nefret edilir...

— Belki!.. Fakat bu sözün "Nalân" ismindeki kadını seven "Kenan" için mânası yoktur.

— Beni iyi dinle yavrum: Ben seni küçük yaşındanberi bir kardeş sevgisinden üstün bir muhabbetle sevdim ve severim... Senin, benim yüzümden ıstırap çekmeni hiç bir zaman istemem... Seni acı içinde gördükçe nasıl büyük bir azapla ezildiğimi tahmin edemezsin... Söyle: Benden ne bekliyorsun?..

Yüzüne bakmıyarak cevap verdim:

— Hiç! Hiç birşey!..

— Bütün saadetine bu "hiç!" kâfi mi?..

— Evet!!...

Başımda, alnımda dolaşan elleri buz gibiydi. Sesinin titremesinden onun da ağladığını hissediyordum. Kısa bir sessizlikten sonra devam etti:

— Yazık Kenan! kendini harap ediyorsun...

Ve ilâve etti:

— Beni de...

Birdenbire başımı kaldırdım: Kollarını biraz yukarıdan sıkıca tuttum; perişan bakışlarımı gözlerine mıhlandım. Vahşileşen bir sesle:

— Seni de mi?. dedim. Seni de mi? Hayır, hayır! Benim yüzümden harap olmana dayanamam.

— Seni bu hale getiren ben değil miyim!..

— Sensin.

— Istırabıma sebep olduğum bir adamın karşımda inlediğini görmek hoşuma mı gidiyor sanıyorsun?.

— Biliyorum.. Anlıyorum... Fakat..

— Dinle Kenan! Ben hastayım... Ve öleceğim... Evet, öleceğim... Bunu çok iyi biliyorum... Sen yaşıyacaksın.. Mesut olacaksın. Istiyorum ki senin ıstırabını da yükleneyim... Giderken arkamda hiç bir üzüntü bırakmıyayım... Daha gençsin.. Güzelsin... Mesut olmıya lâyıksın... Ölümün kapısında duran bir hasta kadınla, hayata yeni atılacak bir delikanlının arasında uçurumlar vardır.. İtiraz etmeden dinle!.. Bana acımaktan ziyade kendine acıman lâzımgeldiğini hiç düşünmüyor musun??.. Söyle.. Söyle Kenan!..

Gözlerimi kapayarak mırıldandım-

— Seni seviyorum... Başka hiç birşey düşünmek te istemiyorum..

Genzim leylâk kokusiyle dolarak uyuşmuştu. Nefesim, ciğerlerimden dudaklarıma doğru bir alev parçası gibi içimi yakarak çıkıyordu.

Nalân birdenbire doğrularak omuzlarımı tuttu:

— Bir kurtuluş çaresi var, dedi. Evet, bunu şimdiye kadar hatırıma getirmemiştim...

— Nedir?. Nedir?. diye sordum.

— Sen iyi olmak için unutmalısın... Unutmak için de benden uzakta bulunmalısın...

— !?..

— Evet Kenan!.. Ve bu çare kendiliğinden olacak..

— Ne demek istediğini anlıyamadım!..

— Bunda anlıyamıyacak ne var?. Gelecek sene mektebi bitirecek değil misin?

— Allah nasip ederse...

— O zaman tabii kuraya tâbi olarak İstanbuldan ayrılacaksın.

— Kimbilir... Yüzde bir ümitle Istanbulda kalmak ihtimali de var..

— Bu ihtimali şimdi bir tarafa bırak!. Bu ayrılık senin için yegâne kurtuluş yoludur.

— Hayır, hayır Nalân!.. Kurtuluş değil, ölüm yolu..

— Böyle fena şeyler düşünme!.. Bilmez misin bir ata sözü vardır: "Gözden irak olan, gönülden de irak olur!" derler...

— Evet! Fakat bu benim için değil!..

— Neden senin için değil... Dünyada imkânsız ne vardır?.

— Nalân! Seni ben öyle sade bir aşkla sevmiyorum.. Senin sevgin yalnız gönlümde değil, vücudümün her parçasında... Sen benim bütün varlığımda yaşıyorsun... Bunu bildiğin halde beni en imkânsız tesellilerle avutmıya kalkışıyorsun... Yeter, yeter artık!.

Nalân omuzlarımı sarstı. Ve ölgün bir sesle tekrar etti:

— Evet, yeter!.. Yeter Kenan!

Saate bir göz attım. Sabah yaklaşıyordu. Onu fazla uykusuz bırakmak doğru olmıyacaktı. O, benim kendisi için düşündüklerimi bana tekrar etti:

— Nerede ise sabah olacak!.. Artık git yat Kenan!. Sonra hastalanacaksın!..

Ellerini öpüyordum. O alnımı, saçlarımı okşuyor.

— Divane çocuk!.. Akılsız çocuk!.. diye söyleniyordu.

Nihayet ayağa kalktım. Sendeliyerek kapıya doğru yürüdüm.

Ertesi sabah öğleye doğru uyanmıştım. Başımda şiddetli bir ağrı vardı. Nalân daha kalkmamıştı.

Kahvaltı ettikten sonra salona girdim. Piyanonun kapağı açık duruyordu. Parmaklarımı tuşlar üzerinde dolaştırarak ezberimde olan bir iki şey çaldım. Sonra gözüm tanbura ilişti. Onu alarak pencerenin önüne gittim; bir kanapeye oturdum; Nalânla birlikte meşketmiş olduğumuz bir (Beyatî araban) şarkı vardı. Hafif sesle onu okumıya başladım :

"Nimeti vuslun için en gonca leb"
"Terki cân etmek te bir şey mi aceb"
"Iftiraka olmasa ey mah sebeb"
"Terki cân etmek te bir şey mi aceb"
"Ölmek o şuhu perî endam için"
"Başka devlettir dili nakâm için"
"Rahı aşkında bekayi nam için"
"Terki cân etmek te bir şey mi aceb"
"Bir görüşte ey gülü bağı ede"
"Çaresiz Kenanı ettin müptelâ"
"Böyle kalırsa belâyi iptilâ"
"Terki cân etmek te bir şey mi aceb"

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 25 —

Şarkı biter bitmez başımı çevirdim. Nalân arkamda, ayakta duruyordu. Gözgöze gelince gülümsedi:

— Ne güzel çalıyordun Kenan!.. Bu şarkıyı çoktandır dinlememiştim.. O kadar hoşuma gitti ki!..

Karşıma oturdu. Sordum:

— Sen ne zamandanberi arkamda duruyordun?..

— Pek çok olmadı.. Ne olur şu şarkıyı tekrarla da başından dinliyeyim...

— Peki, dedim... Fakat dikkat ediyor musun bu şarkıda nekadar isabet var?.. Sanki şair benim için yazmış, bestekâr benim için bestelemiş!..

Başını salladı:

— Evet!..

Arzusunu yerine getirdim. Sonra rica ettim:

— Ne olur sen de birşey çal!.. Aylardanberi buna hasretim...

Tanburu aldı. Bayatî arabandan ufak bir dolaşma yaptı. Sonra ayni şarkıyı okumıya başaldı. Gözlerimizi biribirinden ayırmıyorduk; ikimiz de gülümsüyorduk...

Ben birdenbire kaşlarımı çattım. Korkunç bir kederle içim burkuldu:

— Bu şarkıyı bir daha çalmıyalım Nalân, olmaz mı? Dedim.

—Evet!.. Hattâ notasını bile göz önünden kaldır..

Bu sırada Vesime yanında Handan, salondan içeri girmişti. Handan elindeki kır çiçeklerini Nalâna uzatarak:

— Anneciğim bak, sana çiçek topladım... Diyor ve boyununa tırmanmıya çabalıyordu. Biraz sonra Handanı kucağıma almıştım. Onunla pek iyi geçinirdik. Yanaklarını, saçlarını öperek sordum:

— Çiçeği yalnız annene mi topladın yaramaz?.. Hani bana?..

Başını göğsüme saklıyor:

— Vallahi sana da toplıyacağım ağabey! (Handan bana ağabey derdi) Bu kadar buldum da.. Diyordu.

Nalân bize dalgın gözlerle bakıyordu. Bu bakışların mânasını ben sonra anladım.

. . . . . .

Sandalımız derenin üzerine sarkan söğüt dallarının arasından geçiyor, durgun, berrak suyun üstünde ince bir iz bırakarak kayıyordu....

Nalân beyaz maşlahımın ve ipek baş örtüsünün içinde bir peri kadar güzeldi!.. Hayran bakışlarım, akşamın renklerine boyanmış olan bu güzel yüzden hiç ayrılmıyor ve soruyorum:

— Nalân! Seni seyretmenin bile insana ne kadar büyük bir saadet verdiğini tahmin eder misin?.

Başını sallıyor ve gülüyor...

— Ve bu saadeti hisseden seni bir çılgın gibi severse!.. Yeşil gözleri dalıyor... Bu gözler, derenin güneş pırıltılarile aydınlanmış yosunlu dipleri kadar derin!..

—Bak, diyorum; rüzgâr yok... Kuşlar ötüyor... Seninle böylece gidelim.. Çok uzaklara gidelim, ister misin?..

Uzun kirpikleri kırpışıyor... Bir şimşek gibi çakan beyaz dişleri arasından fısıldıyor:

— Gidelim... Ve bir daha dönmiyelim!..

Kürekleri bırakıp yanıma gidiyorum... Başımı göğsüne koyup tekrarlıyorum:

— Gidelim.. Ve bir daha dönmiyelim!...

Uzaklarda bir keman çalınıyor... Ve bu ses gittikçe yaklaşmakta!..

— Dinle, diye mırıldanıyorum... Bu ses bizim sevgimizdir... Onu biz besteledik...

Gözlerini kapıyor... O da tekrar ediyor:

— Onu biz besteledik...

Keman sesi o kadar yakınımızda ki... Çalanı görmek için doğruluyorum.

— Nerede o? Diyorum; nerede onu çalan eller?..

Ellerini gösteriyor:

— İşte burada!..

— Ya keman?.

— O da sende!..

Bakıyorum; kucağımda bir keman var... Telleri kopmuş Elime alıp kokluyorum:

— Ba., leylâk kokuyor!.. Fakat niçin telleri kopmuş?..

Parmağını dudaklarına götürerek:

— Sus!.. diyor... Bak dinle!..

Keman sesi devam ediyor... Kulaklarımızı, ruhlarımızı dolduruyor....

Gözlerimi açtım. Bu bir rüya imiş!. Fakat keman sesi devam ediyordu. Döndüm; Nalân karyolamın başucunda keman çalıyordu.. Uyandığımı görünce gülümsedi:

— Öğle oldu.. Bu ne uykusu küçük bey?..

Hemen doğruldum.. Bileklerinden yakaladım:

— O kâdar oldu mu?..

— Tabiî! Nerede ise yemeğe çağıracaklar....

Karyolamın kenarına oturmuştu. Avuçlarımda tuttuğum bu güzel elleri ve bu sanatkâr parmakları tekrar tekrar öpüyordum...

— Güzel bir rüya görüyordum, dedim.

Sordu:

— Nasıl rüya?.. Anlat bakalım...

Rüyamı anlattım. Gülmiye başladı:

— Hayırdır inşallah!..

— Bunu nasıl tâbir edersin?..

— Bu rüya tâbir olunmaz... Buna hayalât denir...

— Seni temin ederim ki hayalât değil, rüya idi.. Yakuda iken gördüm....

— Olsun yavrum!... Muhayyilen daima böyle şeylerle meşgul... Bunu biliyorum... Her gece buna benzer bir sürü rüya görürsün.. Hiç birinin mânası yok..

Nalâna bazan fena halde kızıyordum. Bir çok iyiliklerini, merhamet ve şefkat hamlelerini görmemiş olsam, onun büsbütün kalbsiz bir kadın olduğuna kanaat getirecektim..

— Sana verdiğim bütün sevgiye karşılık niçin benden ufak bir tesellini bile esirgiyecek kadar kalb siz davranıyorsun? diye sordum. Yüzüme hayretle bakarak:

— Ne gibi? dedi.

— Mademki ne demek istediğimi anlamak istemiyorsun.. Ben de cevap vermem..

Kahkaha ile gülmiye başladı.

— Ay öfken de var öyle mi? İşte buna bayılırım...

Baş ucumdaki komodinin üzerinde, gece okuduğum bir Fransızca kitap açık duruyordu. Onu elime alarak birkaç yaprak çevirdim:

— Bak akşam şurada bir cümle okudum... İşte bu senin gibi insanlar için yazılmıştır..

Elimden kitabı aldı. Parmağımla gösterdiğim yeri yüksek sesle okudu:

Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 26 —

"Öyle sert yürekler vardır ki, onlarla elması bile yontmak kabildir!..,,

Nalân kızmadı. Bilâkis memnun, kitabı uzatarak:

— Doğru! dedi. Ya senin gibiler için ne yazılmış?..

Verecek cevap bulamadım; kekelemiye başladım. O zaman başımı avuçları arasına aldı. Gözlerimin içine bakarak:

— Söyle, dedi; benden nasıl bir teselli istiyorsun Kenan?..

Gözlerimi yumarak ayni nakaratı tekrarladım:

— Hiç!..

— Hiç mi?.. Çocuğum o halde sen ne dediğini bilmiyorsun... Haydi artık kalk ta aşağıya inelim...

Alnımdan öprü; ve ayağa kalktı. İçimde korkunç bir öfke vardı. Onunla çetin münakaşalara hazırlanıyorum. Fakat bütün bunlar neye yarıyacaktı?..

Aşağı kata indiğimiz zaman hakikaten yemeğin hazır olduğunu gördük. Hattâ Handanla büyük anne sofraya bile oturmuşlardı. Hiç iştahım yoktu. Birkaç lokmayı zorla yedim. Yemekten sonra büyük annenin odasında toplanılmıştı. Ortaya konulan eğleceli bir mevzuu her kafada bir söz katılarak gülünüyordu. Bu sırada bahçe kapısının çıngırağı bir yabancının geldiğini haber verdi. Pencereden uzanıp baktım. Sınıf arkadaşım Fadıldı. Kendisini doğrudan doğruya ben karşılamıya gittim. Elimi sıktı:

— Seni almıya geldim, dedi .

— Beni almıya mı geldin?.. Ne var?..

— Hiçbir şey!.. Gezeceğiz!..

Tereddüt ettiğimi görünce kulağıma eğildi:

— Herhalde bu gezintiden memnun kalacaksın... Bir kelepire kondum.. Bundan sen de istifade et.

— Ne gibi?..

— Üzümünü ye bağını sorma.. Haydi giyin de yürü!...

Ve arkasından ilâve etti:

— Hem de evdekilere biraz geç geleceğini söyle... Merak etmesinler... Büsbütün merak etmistim:

— Fadıl, dedim; beni üzmeden doğruyu söyle!.. Nereye gideceğiz?...

Kolumdan tuttu. Yavaş bir sesle:

— Kadıköyüne doğru, dedi. İki dul kızkardeş.. Büyüğü ile işi ilerlettim... Küçüğü ut filân da çalıyor... İyi vakit geçireceğiz...

— Nasıl? dedim; randevu filân mı aldın?..

— Tabii! Hem de evlerinde..

— İlk defa mı?...

— Evet. Önceleri ötede beride görüştük.. Yoğurtçu çayırına geliyorlardı... Nihayet dün gönlü oldu...

Bir an düşündüm. Arkadaşım ele avuca sığmaz çapkınlardandı. Ben ise daha ik defa böyle bir maceraya atılmış olacaktım. Nalânın iri yeşil gözleri gözlerimin önüne geldi. Büyük bir kararsızlık içinde çırpınıyordum. Fadıl biraz öfkeli:

— Canım, dedi; neden tereddüt ediyorsun?. Bekâr bir adamsın.. Çekinecek nen var?.. Haydi bırak şu çocukluğu... Bak kocaman erkeksin artık!..

İçimdeki tereddüt birdenbire geçti. Nalâna zaten hıncım yok muydu? Bu bir intikam olacaktı...

— Peki, dedim. Bir dakika bekle... Şimdi gelirim..

Nalânla, odamın kapısından çıkarken karşılaşmıştık. Beni böyle şık ve özene bezene giyinmiş, elimde eldivenler, ayağımda pırıl pırıl iskarpinlerle görünce şaşırarak duraladı:

— Vay! Böyle nereye küçük bey?..

— Gezmiye efendim!..

Alaycı gülümseyişle gözlerinin içine baktım. O üniformama bir göz atarak mırıldandı:

— Âlâ... Yolunuz açık olsun!..

Bilmiyorum bana mı öyle geldi, yüzü mermerden daha ziyade renksizdi. Yürüdüm. Ve tekrar dönerek:

— Biraz geç gelirsem merak etmeyiniz! diye ilâve ettim..

Cevap vermedi; odasına girdi.

Fadılla Kadıköyüne doğru yollanmıştık. Güzel bir yaz günüydü. Havada ne boğucu bir sıcak, ne de yakıcı bir rüzgâr vardı. Tahminimden çok neşeliydim. Arkadaşımla dereden tepeden konuşuyor, gülüşüyorduk. Bir aralık ona sordum:

— Fadıl, bu serseri maceralardan, böyle daldan dala konmaktan usanmıyor musun?.. Öyle zannediyorum ki, ciddî bir gönül sergüzeşti bundan çok daha zevklidir...

Arkadaşım tuhaf bir bakışla beni süzerek güldü:

— Dünyada uzun sürmiyen herşey tatlıdır Kenan!.. Ben buna kanaat değil, âdeta iman ettim... Bir kadını seversin, o da seni sever... Aranızda bir macera başgösterir... Bir müddet sevişirsiniz... Nihayet bir gün... Bütün ateşler söner.. Ayrılmak zamanı gelmiştir... O zaman askerce bir selâm vererek onunla hesabını kesersin... Ve bir başka eteğin peşinde koşmıya başlarsın.. Bu bir zevktir... Halbuki, kör at kazığını beller gibi bir kişiye ölünciye kadar tapmak divanelikten başka nedir ki?.. Bu zevk değil, işkencedir bence!.. Hayatta eğlenmeli yavrum.. Gününü gün etmeli.. Benim kanaatim bu merkezde... Çizdiğim plândan bir karış dışarı çıkmam... Zevklerimi prensibime göre tayin etmişimdir... Onu hayretle dinledikten sonra dedim ki:

— Pekâlâ! Sen hiç sahiden sevmedin değil mi?

— Hayır!..

— Öyleyse sevmenin bir işkence olduğunu nereden biliyorsun?..

— Bu da sual mi canım? Izanım yok mu?

— O başka mesele! Fakat insan nefsinde tecrübe etmediği bir şey için fikir yürütemez.

— Yanılıyorsun dostum!.

— Zannetmem!.

— Evet, yanılıyorsun! Meselâ sen; nefsinde tecrübe etmediğin halde çapkınlığın usandırıcı bir şey olduğunu nereden biliyorsun?

— Benimki kanaat değil, tahmin!.

— Ooo! Kelime oyununa kalktın.. Hem azizim bırakalım, artık kuru lâfları..

— Felsefe yapıyoruz!

— Ben hoşlanmam!..

— Neden hoşlanırsın?

Arkadaşım yüzüme mânalı bir yan gözle baktıktan sonra koluma girdi:

— Artık yaklaştık!. Şu uzaktaki pembe boyalı küçük köşkü görüyor musun? İşte orası!. Fakat ortalık kararmadan giremeyiz..

"Ne olacak?,, gibilerde yüzüne baktım.

— Gezeriz, dedi. Çiftecevizlere kadar gideriz. Zaten onlara orada rastlarız belki...

Fakat bir hayli yol yürüdüğümüzün farkında mısın? Biraz dinlenmeden kabil değil gidemem...

Bir gazinoda bir çeyrek kadar oturduk. Birer gazoz içtik. Sonra yavaş yavaş yola revan olduk.

Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 27 —

Çiftecevizler kalabalık değildi. Bir iki aileden ve top oynıyan beş atlı küçük çocuktan başka kimseler yoktu.

Bir ağacın altına oturduk; öteden beriden konuşmaya başladık. Çok geçmeden Fazıl:

— İşte! dedi. Geliyorlar...

Başımı çevirdim. Kapalı bir fayton olduğumuz yere yaklaşıyordu. İçimde tuhaf bir çarpıntı vardı; kalbimi bir el sıkıyor gibi nefesim daralıyordu.

Krem renginde maşlahlar giyinmiş iki kadın fayton dan indiler; arabaciyle kısa bir konuşmadan sonra, ince bastonlarına dayana dayana yürümiye bâşlâdılar. Yanımızdan geçerken, büyüğü olduğunu tahmin ettiğim, Fazıla, çapkın ve şuh bir bakışla selâm verdi. Otekisile ben gözgöze gelmiştim. Pek iyi anlıyamadım... Galiba bu koyu kestane gözlerde vadeden bir pırıltı uçmuştu.

Fazıl kolumu dürttü:

— Nasıl .. Beğendin mi?.

Beğenmek!?. Ben bugüne kadar "O" ndan başka hiç bir kadını beğenmemiştim!.. Ve beğenemezdim de!. Dudak büktüm:

— Bir görüşte ne anlaşılır?.

— Amma da yaptın ha!. He'e küçüğü!.. Inkâr etme!. Turnayı gözünden vurdun!..

— Alay mı ediyorsun Fazıl?. Hem kadın bana şöyle bir bakmaktan başka birşey yapmadı.. Haydi sen ötekini kandırmış ol.. Ben neciyim?..

Fazıl biraz alaycı ve biraz şaşalamış, gözlerime baktı:

— Azizim, sen de pek toy kalmışsın.. Sana o kadar açık, davet edici bir işaret yaptı ki, bunu anlamamak için insanın aptal olması lâzım.

Biz böyle konuşurken, yine ikisi yanımızdan geçtiler. Fazıl bu sefer :

— Kalk, dedi: Biz de arkalarından gidelim...

Peşlerine düştük. Bir hayli takip ettik. Nihayet arkadaşım bir tenha yerde yanlarına sokularak birsevler söyledi ve iki kadını da güldürdü. Ben biraz uzakta kaldığım için ne dediğini işitmemiştim. Sonradan öğrendim ki, benim küçük hemşireyi pek beğendiğimi, yalnız çok utangaç bir çocuk olduğum için içimi dökemediğimi ve bu gece kendisile birlkte köşklerine gelmeme izin vermelerini ve daha birtakım şeyler söylemişti.

Birkaç ufak turdan sonra, onlar faytonlarına binerek gittiler. Biz de ağır ağır dönmiye başladık.

Ortalık kararmıştı. Günün son kırıntılarile fener ışıklarının bulaşık bir renkle aydınlattığı sokaklarda konuşarak ilerliyorduk.

Nihayet köşkün önüne geldik. Fazıl çıngırağa hafifçe dokundu. Çok geçmeden kapı açılarak küçük bir hizmetçi kızın yol gösterişile geniş bir misafir odasına girdik..

İçimdeki boğuntu gittikçe artmakta idi. Mânasız bir korku ile titriyordum. Kandırılmış bir genç kız gibiydim.. Hizmetçi kız, aynanın önünde duran büyük lâmbaları yakmıştı. Zevkle döşenmiş olan bu büyük oda, bana tehlikeli bir harp meydanı gibi emniyetsiz görünüyordu. Çok geçmeden kapıdan büyük kız kardeş göründü. Arkasında yavruağzı bir esvap vardı. Başına ince bir tül örtmüştü ki, saçları iyice görünüyordu. Ikimize de selâm vererek karşımıza oturdu. Ilk dakikalarda biraz sıkıldığı göze çarpıyordu. Fazıl, lâübali bir tavırla onunla konusuvor. hatır soruyor, benden ve arkadaşlığımızdan bahsediyordu. Biraz sonra, küçük kız kardeş te odaya girdi. Bu sahiden de ablasından güzeldi. Daha boylu ve renkli idi. Arkasında, tıpkı ablasının biçiminde, fakat eflâtun bir esvap vardı. Büyükte görülen çekingenlik, küçükte yoktu.

İçlerinde en az konuşan bendim. Eğer Fazılın yardımı da olmasa, belki bu kadarını bile beceremiyecek ve konuşmayı yalnız kadınlara bırakacaktım. Beynim, boş bir kubbe gibi çın çın ötüyordu. Bunlar, tahminime göre, kibar bir aileden iki kardeşti, Fakat acaba hangi hain tesadüf onları bu hale düşürmüştü?. Ikisi de kısaca tercümei hallerini anlattılar. Belki bir kelimesi bile doğru olmıyan bu söz'er, şöylece hülâsa edilebilir:Macide, büyüğü, zengin br tüccardan dul kalmıştı. Dört yaşında bir kızı olmuş ve dünyaya başka evlât getirmemişti. Sekiz senedir kız kardeşile beraber yaşıyordu. Bu köşk kendine kocasından kalmıştı. Sacide, küçüğü, evlenişinin ikinci yılı kocasından ayrılmıştı. Kaptan olan bu adam sarhoş, kadına düşkün, esrarkeş birisi imiş. Çocukları olmamış.. Kocasından ayrıldığı zaman, on sene evvel henüz hayatta olan eniştesinin yanına gelmiş, kendisini birçok istiyenler olmuş amma hiç birine varmıyarak ablasile başbaşa yaşamayı tercih etmişti...

Bu hikâyeleri dinlerken ikisini de dikkatle süzüyordum. Namussuz yaşamayı, namuslu, fakat fakirce bir ömür sürmiye tercih etmişlerdi... Ne yazık!.

Yarım saat sonra bizi Garp usuliyle döşenmiş, salonumsu bir yemek odasına aldılar. Iki kanadı açılmış ve tül perdelerle süslenmiş bir kapıdan süslü bir yatak odası görünüyordu. Ilerledik. Ortaya hazırlanmış olan büyük bir masanın başına oturduk.

Billûr kadehler ve sürahiler, tavandan dökülen renkli ışığın altında pırıl pırıl parlıyordu. Küçük kristal bir sürahiyi alarak burnuma götürdüm. Burası kıydı. Yüzümü ekşittiğimi görünce üçü birden kahkaha ile gülmiye başladılar. Fazılın kulağına eğildim; yavaşça:

— Ben bundan içmem!.. dedim.

Kahkahanın gürültülüsü asıl bu sözüm üzerine koptu. Iki hemşirenin, gülmelerini zaptetmiye uğraştıkları esnada:

— Sahiden çocuk!.. dediklerini duydum.

Fazıl omuzumu okşadı:

— Yavrum buna "hayat suyu" derler. Bunsuz hayat olmaz... Bir kere tadına baksan, ikinciyi kendin valvarırsın...

Kaşlarımı kaldırdım.

— Ya dokunursa?. Ben buna alışık değilim..

— Alışırsın...

Sacide yanıma oturmuştu:

— Ilk kadehi beni melimden içerseniz, hiç zararı dokunmaz, dedi. Ve hemen doldurarak ağzıma uzattı. Bu gece herşeye razı olacaktım. Gözlerimi yumarak bir yudumda bitirdim.

Fazılla ötekisi ellerini çırpıyorlar:

— Bravo!.. Bravoo!.. diye bağırıyorlardı.

Sonra hepsi benim gibi birer kadeh içtiler.

Kadehler biribiri arkasınca boşalıyordu. Mezelere hücumlar artmakta idi. Çok geçmeden kendimde bir tuhaflık hissetmiye başladım. İçimden boyuna gülmek geliyordu. Biraz evvelki üzüntümden eser kalmamıştı.

Arkası var)

başlamışlardır.

mevkuten devam edecektir.

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 28 —

Ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Meclisteki neşe ve lâübalilik son dereceyi bulmuştu. Bu esnada, bir işaret üzerine hizmetçi kız bir ut getirerek Sacidenin eline tutuşturdu.

Fazıl, küçük hemşirenin ut çaldığını bana evvelce de söylemişti. Kısa bir akorttan sonra Hicaz peşrevinden fasıl başladı. Iki kardeş beraber okuyorlardı; ikisinin de sesi zararsızdı. Fazıl, hattâ ben bile şarkılara iştirak etmiye başlamıştık. Bir aralık arkadaşım, fazlaca sarhoş olmuş olacak ki, taşkınlıklar yapmıya başladı. Macide onun kulağını çekiyor:

— Uslu otur!.. Yaramazlık yapma!.. diye şakacı bir tavırla tehdit ediyordu.

Ağırlaşan başımı, yaslandığım koltuğa dayamış, yarı kapalı göz kapaklarımın arasından onları seyrediyordum. Birdenbire birşey oldu... Ne olduğunun kendim de farkına varmadım. Derin bir denizin dibinde, havasızlıktan bunalmışken, birdenbire yukarı doğru yükselip başı sudan çıkan bir insan nasıl bir şey duyarsa ben de öyle birşey duymuştum. Beynim deki o uyuşukluk geçmişti. Gözlerim açıldı; gevşiyen vücudüm canlandı; evet, birşey olmuştu. Ben bir dakika içinde birçok mesafeler aşarak uzak bir yere gitmiştim. Karşımda, süzgün kestane gözler yerine, iri tahrilli yeşil gözler vardı. Ve bu gözler yaşlı idi.. Kulaklarımda, çok iyi tanıdığım bir ses bir şarkı okuyordu:

"Nimeti vuslün için ey gonce leb"
"Terki cân etmek te birşey mi aceb..."

Bu şarkı yarabbi!.. Onu bir yabancı, bir aşağılık ağız kirletiyordu. Gözlerim bütün hakikati apaçık görmiye başlamıştı. Sacidenin eflâtun esvabına kindar bakışlarımı diktim. Bu leylâk rengi de ziyan olmuş, kıymetten düşmüştü artık!.. Bir yangın yerine dönen masanın üzeri insana iğrendirecek kadar bulaşık ve murdar şeylerle dolu geliyordu. Akşamdan beri yediğim ve içtiğim şeyler kan ve irinmiş gibi gönlüm bulanıyor, tüylerim ürperiyordu.

Yerimden kalktım. Şarkının nakaratını son defa tekrar eden Sacideye haykırarak:

— Yeter, dedim.. Kes artık!..

Hepsi hayretle yüzüme bakıyorlardı. Cebimden bir kaç para çıkararak masanın üzerine fırlattım:

— Alın!. Benden istediğiniz bu değil mi?.

Sonra sert adımlarla kapıya doğru yürürken ilâve ettim:

— Gidiyorum ben... Siz kalın!..

Sacide süratli atılganlığiyle koşup koluma asıldı:

— Kenan Bey.. Ne oldunuz?.. Bizi tahkir ediyorsunuz?.

— Evet!..

— Neden?..

— Izahat vermiye mecbur değilim... Bırakın beni!.

Fazıl ile Macide de yanıma gelmişlerdi. Fazıl ayakta güç belâ durabildiği halde kolumu tutarak:

— Vallahi olmaz, dedi. Bir yere gidemezsin...

Gözlerine gözlerimin en son öfkesile baktım:

— Rezalet kâfi artık!.. Ben hürüm!..

— Evet hürsün... Fakat gitme!.

— Gideceğim...

Silkinerek ellerinden kurtuldum ve dışarı çıktım. Fazılın anlaşılmaz birkaç kelimeden sonra:

— Bırakın şu budalayı!.. Nereye isterse gitsin!.. Dediğini işittim. Arkasından üçü de gürültülü bir kahkaha kopardılar...

Camlıcaya bitkin, nefesim kosmaktan kısılmış dön düm. Köşkün kapısını yavaşça kapadım; sessiz adımlarla merdiveni çıktım. Sofa karanlıktı. Bir yere çarpmamak için el yordamile ilerilerken bir kapı gıcırdadı. Başımı çevirince Nalânı elinde bir şamdanla kapısının önünde gördüm. Arkasında geceliği vardı. Saçları omuzlarına dökülmüştü. Beni evvelâ tuhaf bir nazarla süzdükten sonra yanıma yaklaştı. Şamdanı yüzüme doğru kaldırdığını görünce başımı çevirdim ve bir kelime söylemeden odama doğru yürüdüm. O, bir fevkalâdelik olduğunu anlamıştı. Arkam dan geldi; odama girdi. Karyolamın başucundaki pencerenin önüne gitmiştim. Ona arkam dönük ayakta duruyordum. Omuzuma dokundu. Sonra yavaş bir sesle:

— Böyle nereden geliyorsun Kenan?. diye sordu.

Yüzümü ondan saklamak istiyordum. Kımıldamadan cevap verdim:

— Gezmeden!..

— Saatin kaç olduğunu biliyor musun?

— Hayır!.

Bir saniye sustu. Sonra birdenbire kolumdan çekerek:

— Bana dönsene yüzünü, dedi. Hasta mısın?

— Ne oldun?. Söylesene Kenan!..

Bu ses beni büsbütün perişan ediyordu. Dişlerimi sıktığım halde yanaklarımdan süzülen yaşları durduramıyordum. Nalân bu sefer daha sert bir hamle ile beni çekti ve yüzümü çevirdi. Elinde tuttuğu şamdan titriyordu. Yüzüne bambaşka bir güzellik veren bu titrek aydınlık, başının etrafındaki dağınık sarı saçlarını yaldız sehpintili bir çember gibi gösteriyordu. Yeşil gözlerinde sonsuz bir hayretle beni süzdükten sonra sordu:

— Niçin ağlıyorsun?.

Omuzlarımı silktim.

— Nerede idin bu gece?.

— ....

Yüzünü biraz yüzüme yaklaştırarak tekrar geri çekildi:

— İçmişsin de!.. Ne fena?..

Ellerim yana düştü. Yatağıma yüzü koyun kapandım. Nalân duruyordu. Biraz sonra yatağımın kenarına oturduğunu hissettim. Hafif dokunuşlarla saçlarımı okşıyarak sordu:

— Bu buhranın sebebini bana anlatacak mısın Kenan?..

Birdenbire doğrularak ellerini tuttum:

— Beni affedeceğini vadedersen, evet!.,

— Edeceğim!..

— Beni temin etmelisin!.

— Sözüme inanmıyor musun?

— Inanıyorum.. Fakat kabahatim o kadar büyük ki...

— Ziyan yok.. Ben affedeceğim

Yavaş bir sesle ona herşeyi anlattım. Beni dinlerken yüzüme, gözlerime öyle candan, öyle yakından bakıyordu ki, gözbebeklerinde, o güne kadar hiç rastlamadığım bir pırıltı farkediyordum. Sözümü bitirirken dedim ki:

— Nalân! Ben seni "sevda" denilen hümmanın en yüksek nöbetile seviyorum... Fakat bugün anladım ki, bu yalnız "sevda" değil, "karasevda"...

Perişan başımı göğsüne çekti; bastırdı. Sıcak dudaklarının saçlarımda alnımda dolaştığını hissediyordum.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 29 —

— Karasevda!.. Bu senin için çok fazla!. diyordu. Küçük bir alâkayı böyle tehlikeli ve zararlı bir hale dökmek doğru değil Kenan!.. Kendine acı!.. Bana acı!..

Genzime dolan baygın leylâk kokusile bitkin yatıyordum. Cevap vermek için dudaklarımda kımıldayacak mecal kalmamıştı. Yalnız; ağır bir nöbette sayıklar gibi, gözlerim kapalı, mırıldanıyordum:

— Nalân!.. Nalân!.. Nalân!..

Günün ilk ışıkları perdelerin arasından süzülürken başımın sıcak iki avucun içinde sarsıldığını hissettim. Nalânın bir fısıltıya benziyen sesi:

— Kenan, diyordu; sabah oluyor artık!.. Bırak ben gideyim..

— Gitme!..

— Evet gideyim.. Sen de dinlen..

— Nalân, senin kolların kadar beni ne dinlendirebilir?.. Başım senin göğsünden başka hiçbir yerde dinlenemez...

— İyi amma yavrum.. Ben hastayım... Bunu biliyorsun... Akşamdanberi uykusuzum iki saattenberi ayni vaziyette oturuyorum. Bu beni harap etmez mi?

Başımı kaldırdım. Nalânın yüzü hakikaten soluktu.

— Beni affet, dedim. Beni affet Nalân!. Sana pek çok, ölçüsüz işkence ediyorum.. Evet, git artık!.. dinlenmek benden çok sana lâzım!..

Alnımı son bir defa öptükten sonra kalktı; ağır adımlarla kapıdan çıkıp gitti.

Elbiselerimle yatağa uzanmıştım.. Başım boş bir kubbe gibi uğulduyor, kulaklarımda çan sesleri çalkanıyordu. Şakaklarım öyle zonkluyordu ki, kafamın kemikleri parça'anacak, dağılacak sanıyordum.

Bütün bu seslere, bu uğultuya, bu ağrıya rağmen Nalânın hayali göz kapaklarımın altında bütün canlılğile yaşamakta idi. Onu nekadar, nekadar çok seviyordum Yarabbi!..

. . . . . .

Uyandığım zaman akşam yaklaşmıştı. Hemen yataktan fırladım. Yattığım vaziyette uyuyup kaldığım için elbiselerim buruşmamıştı; başımın ağrısı hafiflemiş, biraz kendime gelmiştim... Dışarı çıktım. Ses sada yoktu. Yalnız bahçede oynıyan Handanın haykırmaları işitiliyordu. Nalânın odasına baktım: Boştu Merdiven başına gelerek pencereden bahçeye eğildim. Nalân çamın altında oturuyor, büyük annesile konuşuyordu. Hemen merdivenleri inerek yanlarına gittim. İkisi de beni görünce gülümsediler. Büyük anne yarı şaka yarı ciddî:

— Bu ne uykusu böyle efendi? dedi. Gece kuşları gibi sabaha kadar gezmek, eğlenmek.. Sonra akşama kadar uyumak!..

Önüme bakarak mırıldandım:

— Bir münasebetsizliktir oldu..

— Tekrar etmesin de..

— Hayır!.. Sizi temin ederim..

— İnanayım mı?..

— Şüphesiz!...

Nalân sözde kayıtsızlıkla başını salladı:

— Hem tekrar etse bile ne olur .. Gezmek, yürümek bir genç erkeğin hakkı değil mi?..

Yüzüne öfkeli baktım:

— Ben serseri bir çapkın değilim!..

— Estağfurullah!.. Belki haşarı bir Harbiyeli!..

— Hayır!...

— O halde bir gece kuşu!..

— Bütün bunları bir gecenin, bir tek gecenin intikamı için söylüyorsunuz değil mi?.. Bu haksızlık değildir de nedir?..

İkisi birden kahkaha ile gülmiye başladılar. Benimle alay ettiklerini anladım.

— Aşkolsun! dedim. Kırk yılda bir yaptığım bir eğlentiyi böylece burnumdan getirmiye çalışıyorsunuz ha!..

Nalân bu sefer gözlerimin içine bakarak sordu:

— Çok eğlendin mi akşam?..

— Pek çok!?.. diye mırıldandım.

Bu sırada Handan koşarak yanımıza geldi. Elinde bir mektup tutuyordu. Nalân hemen zarfı kaptı ve yırttı. Sevinçle:

— İlhami Beyden!.. diye haykırdı.

Neden bilmem, ne zaman olursa olsun, nerede olursa olsun, kimden olursa olsun gelen bir mektup, insana tuhaf bir heyecan verir... Ben de o anda ayni şeyi hissetmiştim. Nalân satırlara süratle göz gezdirdikten sonra yüzü değişti. Pek te memnun görünmiyen bir tavırla:

— Bakınız ne yazıyor, dedi; ne garip adamdır şu İlhami! Ve yüksek sesle mektubun bir kısmını okudu:

"... Dört gündenberi Adapazarındayım. Burada eski bir arkadaşa rastladım. Kendisi kıştanberi burada imiş. Bu yüzden Adadaki köşkünü kiraya vermiş. Fakat kiracısı bir haftaya kadar çıkacakmış birkaç gün içinde İstanbulda bulunacağım. Eğer bu köşk bize elverişli bir yerse yazlık oraya naklederiz.

Adanın havası hem sana hem de küçüğe iyi gelecektir. Zaten tebdilhavaya ihtiyacın olduğunu biliyorsun.. ilâh...,,

Gözlerimiz biribirinde dolaştı. Herkesten önce büyük anne kaşlarını çatarak:

— Fesüphanallah!.. dedi. Sanki oldukları yerden su çıkmış!.. Şuraya geleli daha nekadar zaman oldu? Bu münasebetsizlikten başka hiçbir şey değil!..

Nalân aczini gösteren bir baş hareketile karşılık verdi:

— Ne yapayım .. Bilirsiniz ki, İlhami titizdir sinirlidir aklına geleni yapmak ister.. Mani olmıya kalkarsanız hiddetlenir...

Ilk defa söze karıştım:

— Evet, haklısın Nalân!.. Mecbursun...

Gözlerimiz biran biribirine takılıp kaldı. Onun kederli olduğu belliydi.. Yeşil gözlerini şikâyetçi bir buğu kaplamıştı. Bense kayıtsız görünmiye çalışıyordum.

Demek Nalân yine gidecekti?.. Yanında bulunmam kabil olan şu biricik ayları yine benden uzaklarda geçirecekti.? İsyan etmek, haykırmak istiyordum. Bu haksızlık değil de ne idi?.. Bana bundan fazla nasıl işkence edebilirlerdi?.

Gece Nalân mektubu babasına gösterdi. Bu işe o da memnun olmamıştı. Yatıncıya kadar ayni bahis münakaşa edildi. Neticede hiçbir şeye karar veremiyerek odalarımıza çekildik.

Ertesi ve daha ertesi günler böylece geçti. Nalânla yalnız kaldığımız kısa zamanlarda hiç bu bahsi tazelememiştik. Bir akşam üstü benim avare dolaştığımı görünce yanıma geldi.

— İster misin? dedi; seninle Şeyh Kutsinin klübesi ne kadar gidelim... Bu gezintiyi aylardanberi ihmal ettik..

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 30 —

Bir çocuk gibi sevindim.

— Nasıl istemem? dedim: haydi hazırım!..

Arkasına beyaz meşlahını giyindi. Ipek krem baş örtüsünü, saçlarını yarı açık bırakacak bir tarzda, örttü. Bu onun kır tuvaleti idi. Sonra bir genç kız hafifliğiyle yanıma gelerek:

— Yürüyelim!... dedi.

Yanyana, ağır adımlarla köşkten uzaklaştık. Ön celeri hiç konuşmuyorduk. Sonra, o, birdenbire durarak:

— Keşke bir baston alaydım, dedi.

Yüzüne baktım ve sordum:

— Yoruldun mu?.

— Biraz...

— Ben yanında iken, bastona lüzum var mı Nalân?

Çenemi okşadı. Sonra koluma girdi:

— Sana yük olmak istemedim de... Amma yakında bütün ağırlığımdan kurtulacaksın...

Bu sefer de ben durdum. Gözlerinin içine öfke ile bakarak:

— Pek doğru! dedim; haklısınız!?.

Kahkaha ile gülmiye başladı. Sonra birdenbire durarak:

— Ciddî konuşalım Kenan, dedi. Ben gidersem çok üzülecek misin?..

Omuzlarımı silktim:

— Hayır! dedim.

— Adaya sık sık gelirsin değil mi?..

— Rahatınızı kaçırmak istemem..

— Demek yalnız kalmaktan memnun olacaksın?.

— Şüphesiz...

— Ben de öyle!.. Senden uzak bulunacağımı düşündükçe seviniyorum...

Cevap vermedim. Onüme bakarak düşünüyordum. O, kolumdan çıkarak karşımda durdu ve devam etti:

— Uzun zamandanberi bana sezdirdiğin ve en sonra itirafından çekinmediğin o büyük aşk, demek başkan başa uydurulmuş bir masalmış?. Aktörlüğünüzü tebrik ederim Mösyö!..

Yüzünde şakacı bir ifade aradım. Fakat gözleri ciddî ve sert bakıyordu. Öfkemden çıldıracak gibiydim, haykırdım:

— Evet!.. Öyle.. Size bir komedi oynadım... Yalan larımla, yalancı gözyaşlarımla sizi aldattım... Daha bir diyeceğiniz var mı?..

Yüzüm nasıl bir şekil almıştı bilmiyorum. Farkına varmadan gözlerimden akan yaşları, yanaklarımdan süzülürken hissettim. Tıkanan bir sesle:

— Bunlar da yalan! dedim. Inanınız, hepsi yalan!.

O zaman Nalân, birdenbire boynuma atıldı. Islak yanaklarımı öperek asabî kahkahalarla gülmiye başladı. Sendeliyordum. Düşmemek için müvazenemi bulmıya uğraşırken koltuklarının altından geçirdiğim kollarımı şiddetle sıktım. Bu tazyik sanki ikimizi de sersem etmişti. Dizlerimiz bükülerek çimenlerin üzerine yuvarlandık.

Safradan mı neden bilmem, bazan gözlerimin önü kararırdı. Yine öyle oldu. Bir dakika zifiri bir karanlıktan başka birşey göremedim. Sonra, göğsümün üstünde hırıltıya benzer bir ses duyarak gözlerimi açtım. Nalânı ayni şiddetle kollarım arasında sıkıyordum. Başörtüsü düşmüş, saçları dağılmış, yüzü kızarmıştı. Göğsünden gelen bir sesle:

— Bırak beni! dedi; boğulacağım!..

Kollarımı gevşettim; arasından sıyrıldı. Gözlerimiz biribirine mıhlanmıştı. Bu yeşil denizin içinde boğulmak istiyordum.

Kendimi toplamam için bir hayli zaman geçti... Irademin yerine geldiğini hisseder etmez ellerini tuttum:

— Bütün bu çılgınlıklarımı affedecek misin Nalân?.

— Niçin etmiyeyim..

— Demek darılmadın?..

— Hayır...

Ellerini coşkun bir hamle ile öptüm, öptüm... Sonra batmıya yaklaşan güneşi göstererek:

— Gidelim! dedim; geç kalacağız...

Ayağa kalkmasına yardım ettim; tekrar yola koyulduk. Şeyh Kudsî Efendi bizi görünce çok sevindi:

— Göreceğim geldi çocuklar, gelmiyorsunuz... Nerelerdesiniz?.. diye soruyor, bir yandan da oturmamız için küçük sediri, gösteriyordu. Zavallı ihtiyarın gözleri pek iyi seçemiyordu. Ufak bir iskemle alarak karşımıza oturdu. Öteden beriden konuşmıya başladık. Nalânın rahatsızlığına pek üzülüyor, samimî bir baba gibi içten gelen bir kederle:

— Vah vah evlâdım, o zalim dert te seni nereden buldu?. Amma inşallah tez vakitte atlatırsın... diyordu.

Biraz oturduktan sonra rica ettim:

— Şeyh Efendi.. Ne zamandır kemanınıza hasretiz... Bize birkaç ufak şey lûtfetmiyecek misiniz?..

Hiç nazlanmazdı. Hemen kemanı alarak oturdu.

— Ah bu keman! dedi. Bilseniz o bana nasıl bir arakdaştır!. Şu kulübede yalnız yaşadığımı zanneder siniz.. Halbukn ben hep onunla hasbühal ederim.. Gönlüm ağlarken o da ağlar... Gözyaşlarıma olduğu gibi neşeme de iştirak eden odur... Oyle sanıyorum ki, o olmasaydı ben yaşamazdım...

Hakikaten bu keman sesine alelâde bir musiki de nemezdi. Bu allahın bir sesiydi. Nalânla derin bir vecd içinde dinliyorduk. Şeyh gözlerini kapamış, sakalına karışan uzun beyaz saçları dağınık, kendinden geçmiş, çalıyordu. Pencerelerden giren güneşin kızıllığı küçük odanın eşyasını kızıl bir renge boyamıştı. Şeyhin yanık yüzü, sanki üstüne ayni renkte ince bir toz serpilmiş gibi parlıyordu.

Içten gelen bir istekle Nalâna sokuldum. Başımı yavaşça omuzuna dayadım. Yarabbi, bu ne doyulmaz bir andı?.. Vücudüm sonsuz bir hâz ve saadet içinde uyuşmuş gibiydi. Kemanın iniltisile bayılan başım, ondan gelen hafif bir leylâk kokusiyle büsbütün sersemleşiyor, duygusunu kaybediyordu. Bir aralık kolumu uzattım. Belini sarmak istedim. O dudaklarını ısırarak gözlerimin içine baktı:

— Ne kadar ayıp!.. demek sitiyordu.

Bu ânın uzaması için ömrümün yarısını vermiye hazırdım. Nalânın yanında hiç bir zaman bu kadar derin bir saadet duymuş ve onu şiddetle sevmemiştim...

Nihayet keman sustu; şeyhin gözleri açıldı. Ben doğrulmuş, vaziyetimi düzeltmiştim. Biraz daha oturduktan sonra vaktin geç olmasından bahisle şeyhe veda ettik ve ayrıldık.

Alaca karanlık olmasına rağmen Nalân yüzünü benden saklıyordu. Merak ettim:

— Ne var Nalân? dedim; neden bana bakmıyorsun?.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 31 —

Cevap vermedi Ellerini, bana belli etmemiye çalı şarak, gözlerine götürdü Derhal anlamıştım: Ağlıyor du.

— Ağlıyorsun hâ! dedim; söyle, niçin?.

— Hiç, dedi; emin ol hiç bir sebep yok!.

Sonra daha yavaş ilâve etti:

— Belki bir gün öğrenirsin..

— Yok dediğin bir sebep bir gün nasıl öğrenilir?. Ağlarken gülmiye başladı:

— Saçma!.. dedi. Hakikaten sebep yok. Neyi öğre neceksin?.

Birşey gizliyordu. Fakat fazla israr etmedim. Köş ke kadar biribirimizin kolunda, konuşmadan geldik.

●

İki gün sonra İlhami Bey geldi. Nalân onu fikrin den döndürmek istediyse de muvaffak olamadı. Bir gün birlikte köşkü gezmiye gittiler. Nalân bazı mah zurlar söylediyse de doktor bunların hepsinin önüne set çekerek nihayet istediğini yaptı.

Bu işten evdekilerin hiç biri memnun değildiler. Büyük anne hiç durmadan söyleniyor, damat beye atıp tutuyordu. Vesime Nalânla beraber gitmişti. Handan ondan bir dakika bile ayrılmıyordu.

Benim için yine kederli günler geldi. Yarabbi bu u zun, bitmek tükenmek bilmiyen yaz günleri!.. Eski den onların bir saniyesi bir ömre bedelken, şimdi be ni boğuyor, öldürüyordu. Ah bu doktor!.. Onu parça lamak, mahvetmek istiyordum...

Onlar gittikten sonra adaya yirmi gün kadar ayak basmadım, Nalân her gördüğüne hiyanetliğimden bah sediyor, sitemlerinin kulağıma gelmesi için çabalıyor du. Fakat ben hiç aldırmıyordum. Daha doğrusu onu gördükten sonra ayrılmıya artık bir daha dayana mam gibi geliyordu bana..

Nihayet bir gün kalkıp gittim. İlhami Bey İstanbu la inmişti. Benim geldiğimi bahçede oynıyan Handan haykırarak içeridekilere duyurdu. Nalânla merdiven başında karşılaşmıştım. Koşup ellerini öptüm. Yüzü ne yalvararak baktım.

— Kusurum çok, biliyorum.. dedim

Gülümsedi; yanağımı okşadı Birlikte odaya girdik Köşkü eşyasile beraber tutmuşlardı. Bahçe içerisinde, nezareti güzel, kuş kafesi gibi bir yerdi.

Nalân buradan pek memnun olduğunu anlattı. Ye ni yeni ahbaplar edinmişti.Günleri yeknesak geçmiyor birçok eğlenceler ve gezmelerle vakit geçiriyordu.

Onu dinlerken bütün kıskançlık damarlarım uyan mıştı. Kendi münzevî, neşesiz, tatsız hayatımı düşün düm. Bu kadını da kocası gibi duygusuz kalpsiz bul dum.

Handan yanımıza gelmiş, dizlerimin üstüne otur mustu. Bana bin türlü şey soruyor, annesile konuş mama bile mâni oluyordu. Nalân onu bir iki kere susturmak için paylıyacak oldu. İtiraz ettim:

— Bırak dedim; benim biricik sadık dostumla konuşmamı kesme!..

Bu sözümün bir sitem olduğunu anladı. Başını sal lıyarak sustu.

Öğle yemeğinden sonra biraz çamlığa çıkmak istedik. Fakat misafir geldi. İki saat kadar Handanla bahçede oynadım. Vesime arada sırada yanımıza geli yor,sonra yine köşke giriyordu.Akşamüstü, misafirler gider gitmez kendimizi sokağa attık. Nalânla yanya na yürüyorduk. Handan bazan önümüzden, bazan da arkamızdan geliyordu. Vesime evde kalmıştı. Çamlı ğa saptık. Kurumuş çam dikenleri üzerinde, düşme mek için ihtiyatla yürüyerek Hıristostan sahile inen yola kadar geldik. Nalân orada, bir ağaç altında dur du. Bostanları, çitli yolları ve akşam güneşinin kızıl serpintileri altındaki denizi çerçeveleyen bir hareket le kolunu salladıktan sonra:

— Burası güzel, dedi. Oturalım istersen!..

Yanyana oturduk. Handan öteye beriye koşuyor, çam dikenlerini avucuna doldurarak etrafa serpiyor, kendi kendine oynuyordu. Nalân ona bizden çok u zaklaşmamasını söyledikten sonra bana döndü:

— Kenan! söyle bakalım!.. Bu yirmi günü nasıl ge çirdin?.. Dinlendin mi biraz?.

Gözlerine işleyici bir bakışla baktım:

— Münakaşadan ve kavgadan nasıl nefret ettiği mi bilirsin, dedim; yirmi gün evvelki kavganın tek rarını mı istiyorsun?

— Hayır!.. Seninle hiç ciddî konuşulmaz mı?.

— Ciddî konuşmak bu mu?.

Gülümsedi. Sonra bahsi değiştirerek:

— Ada çok güzel değil mi?. dedi.

— İçinde oturanları bahtiyar eden her yergüzeldir.

— Kenan, dikkat ediyorum; beni boyuna iğneli yorsun...

— Elimde değil!.. dilimi tutamıyorum.

— Peki amma niçin?.

— Hınç alıyorum...

— Kimden?..

— Senden...

— Ben sana ne yaptım?..

— Dünyanın en büyük fenalığını!..

— Haksızlık ediyorsun!..

— Haksızlığı eden sensin.. Beni bir gün öldüreceksin..

— Ölüm bahsini bırak yavrum... Ben herhalde senden çok önce o yolun yolcusuyum...

— Bilinmez!..

— İş ortada..

— Bilinmez diyorum...

Son sözü sert ve keskin söyledim. Nalân dikkatle yüzüme baktı. Hatırımdan fena şeyler geçirmiş olacak ki merakla sordu:

— Bilinmez ne demek?..

— Belki intihar edeceğim!..

— Ne?.

— İntihar edeceğim!..

Gözlerini açtı:

— Böyle bir çılgınlığa lüzum yok, dedi. Beni üz mek için söylüyorsun değil mi?..

— Hayır sadece doğruyu söylüyorum.

— Kenan! aklın başında mı?.

— Şimdilik, evet!..

— Her zaman da böyle olacak herhalde..

— Bilinmez!..

— Saçmalama kuzum.. Bana cevap ver.. Şaka ediyorsun değil mi?.

— Hayır.

— Hasta bir kadını üzmekten ne zevk duyuyorsun?..

— İntikam alıyorum...

— Hainsin..

— Hangimiz?..

— Sen!..

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 55 —

— Haydi ben hain olayım. Ben ki, bütün hainliği sana ehemmiyetsiz bir korku vermekten başka birşey olmıyan bir insanım... Ya sana ne diyelim?. Sen ki, bana dünyanın en dayanılmaz acılarını, işkencelerini, buhranlarını yüklüyorsun...

Nalân gülmüyordu. Sinirli hareketlerle elindeki çam dikenlerini koparırarak önüne bakıyor ve düşünü yordu. Yüzü o kadar soluk, bakışları o kadar ıstıraplıydı ki, onu büyük bir ağrının altında eziliyor sanıyordum.

Elindekileri bir tarafa fırlattı. Kolumu sıkıca tutarak başını başıma yaklaştırdı:

— Yemin et, dedi; bu deliliği yapmıyacağına yemin et!..

İçimdeki kin öyle sonsuzdu ki, bu anda Nalânı en kahredici işkencelerle inletmek bile bana zevk verecekti.

Fakat sevgimin çokluğu beni bundan vazgeçirdi. Yalnız onu biraz üzmek için acı bir gülümseme ile söze başlıyarak :

— Neden bu kadar telâş ediyorsun? Dedim; benim yokluğum senin saadetini azaltacak değil ki!.. Ölümümle ne sen dul, ne de kızın yetim kalacak!.. Ben senin için, hattâ bir akraba bile değilim... Arkamdan gözyaşı dökersen ancak merhametinden dökmüş olacaksın... Evet Nalân, biz biribirimize yabancı iki insanız... Talih bizi bir yanlışlıkla birleştirdi... Allah bana gadretmek için, gönlüme senin sevgini verdi.. Ben bunlardan şikâyet etmedim.. Ümidim vardı... Bir gün mesut olacağımı umuyordum... Fakat aldanmışım... Seni kaybettim... Saadetim çalındı... Göz yaşlarım kalbime akarken yüzümü güler göstermiye uğraştım... Bu hayattan yine şikâyet etmedim.. Kendi kendimi elimden geldiği kadar teselliye çalıştım... Halbuki, kalbimi kemiren dayanılmaz aşkın acılarile sana bir adım yaklaşdıkça, seni bir adım benden uzaklaşmış buluyordum... Söyle Nalân! Ben de insan değil miydim?.. Benim de mesut olmağa hakkım yok muydu?.. Bu hakkı sen çiğneyip geçtin... Bu saadeti başkalarına, benden daha az bu hakka lâyık olan yabancılara verdin... Mesuttun... Saadetini çekinmeden itiraf ediyordun... Bu beni kuduttu... Senden nefret etmiye başladım.. Fakat, nefretim benim aşkımın bir iptilâ haline girmesinden başka bir şeye yaramadı... Nihayet bundan gerisini biliyorsun... Her ne ise!... Şimdi öğrenmek istediğin şeye gelelim.Ölmek istiyen kararını bir baş kasına açmaz... Ben intihar edecek değilim... Bunu seni denemek için söyledim.. Ve anladım ki bütün uzaklıklara rağmen içinde bana karşı küçük bir sevgi, bir merhamet varmış.

Nalân beni büyük bir alâka ile dinlemişti. Yüzümden bir saniye bile ayırmadığı yeşil gözlerinde acı bir bulut dolaşıyordu. Sözlerim onu yormuş gibi mecalsiz mırıldandı!

— Aldanıyorsun Kenan!.. Beni haksız yere itham ediyorsun....

Seninle bütün bunları evvelce konuşmuştuk, zannederim...

— Evet!..

— Öyle ise neden tekrar ediyorsun?..

— Ay bu hikâyenin tekrarı canını mı sıkıyor?. Bunu uydurulmuş bir masal mı sanıyorsun?.. Böyle bir masalı bir kaç defa dinledikten sonra usanabilirsin... Fakat bir aşkın şikâyetlerini bu kadar sıkıcı bulman ne acı değil mi Nalân!..

Ellerimi avuçlarının arasına aldı. Gözlerini gökyüzüne kaldırıp başını sallıyarak:

— Ne yazık! Dedi. Anlaşmamız kabil değil!.

— Niçin Niçin? Diye sordum.

— Çünkü ikimiz de biribirine diş biliyen iki düşman gibi haraket ediyoruz... Aramızdaki küçük samimiyet te son günlerde kayboldu.. Elbet sen de bunun farkındasın... Kavgadan bitkin düşüyoruz... Bir birimizin zayıf tarafını yakalayıp ezmek, üste çıkmak için yoruluyoruz... Bunlar şu kısacık zaman için ne kadar boş, ne kadar lüzumsuz şeyler...

— Peki Nalân söyle... Ne istersen onu yapacağım..

— Sözünde durmuyorsun...

— Yemin ederim...

— Pekâlâ öyle ise!.. Senden istediğim biricik şey hırçınlığı bırakman... Bu ikimizi de harap ediyor...

— Hırçınlığı bırakacağım...

— Sakin ve samimî olacak mısın?..

— Evet!..

— Öyle ise anlaştık!... Haydi artık dönelim...

Handanı önümüze kattık. Konuşarak dönmeğe başladık. Ben gündüz bir aralık Nalâna, bir geceden fazla Adada kalamıyacağımı söylemiştim. Bu bahse tekrar dönerek dedi ki:

— Yarın gideceğini söylemiştin... Sebebini açıkça anlatır mısın? Mühim bir işin filân mı var?...

— Hayır, dedim. Mademki samimî olmağa söz verdim.. doğruyu olduğu gibi itiraf edeceğim: Seni fazla rahatsız etmekten çekindim. Daha doğrusu, kendime "terkedilmiş bir sevgili" süsü verdiğimden ve sana son derece hıncım olduğundan evine ayak basmamıya, bassam bile bu ziyaretlerin pek seyrek ve pek kısa olmasına dikkat etmiye karar vermiştim... Şimdi anladın mı?.. Fakat, mademki artık aramızda bütün anlaşmamazlıkların bitmesini istiyoruz... Sadece kalbimin kıskançlıklarile çizdiğim bu planı bırakıyorum... İstediğin kadar Adada kalacağım...

Bu sözlerim onu sevindirmişti. İlk defa bir neşe ışıltısıyla parlıyan gözlerini yüzüme kaldırarak;

— Kenan, dedi; bazan o kadar iyi o kadar sevilmeğe şayan bir insan oluyorsun ki düşünüyorum da, dünyada sana lâyık bir tek kadın göremiyorum... Ben yine sabredemiyerek:

— Böyle bir kadın vardı, fakat öldü!.. Dedim. Anladı, cevap verdi:

— Yaşasa bile yine sana lâyık değildi... dedi.

O zaman gözlerimi uzaklara çevirdim:

— Hayır, ben ona lâyık değildim! Diye mırıldandım...

Adada on gün kadar kaldım. İlhami Bey İstanbula iniyor, geç vakit Adaya dönüyordu. Nalân onun dışarda bulunmasından daha memnun oluyordu. Çünkü evde boyuna Nalânın hareketlerini gözetliyor, ev işlerine karışıyor: "Şunu şöyle yap! Bunu böyle yap!" Gibi bir sürü emir vermekten vazgeçmiyordu. Hele istediği bir şey yapılmazsa titizleniyor, türlü huysuzluklarla gürültü çıkarıyordu. Nalânın hayatını son zamanlarda dayanılmaz buluyordum. O da bunu benden gizlemiye lüzum görmüyor:

— İlhami çok huysuz oldu.. Evvelden de biraz titizliği vardı, fakat günden güne ziyadeleşiyor... Diyordu.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 33 —

Adada kaldığım on günü —doktorun evde kaldığı birkaç günü çıkarırsak— doyulmaz bir saadet ve bahtiyarlık içinde geçirdiğimi inkâr edemiyeceğim. Nalânın yanından bir dakika bile ayrılmıyor, peşinde bir gölge gibi dolaşıyordum. O sıhhatli ve neşeli idi; gülüşüyor, şakalaşıyorduk. Handan gündüz uykuda iken, yahut bitişik köşkün çocuklarile bahçede oynarken dizelrinin dibine oturup ona birçok şeyler anlatıyordum. Vesime yemek ve ev işiyle uğraştığı için yanımıza pek seyrek uğruyordu. Nalânın gönlü ne her gün biraz daha sokulmaktaydım.

Acaba benim için ne düşünüyordu? Onun için ben hâlâ bir çocuk, bir kardeş miydim?.. Bir kere olsun bunu sormıya cesaret edemedim. Bütün samimiyet ve lâübaliliğimize rağmen biribirimize karşı büyük bir çekingenlik ve saygı duymakta idik.

Bazı akşamlar sandalla geziyorduk. Bu gezintilerin çoğuna İlhami Bey de geliyordu. Bu adam beni seviyordu. Beni hâlâ Nalânın öz kardeşi sanıyor, biribirimize olan düşkünlüğümüzü tabiî buluyordu. Fakat, onun bir gün hakikati öğrenmesi ihtimali vardı ki; bu büyük bir tehlike idi.

Adadan ayrıldıktan sonra Çamlıcada bir hafta bile oturamadım. Nalânsız hayat benim için kabil olmuyordu; bunalıyor, boğuluyordum. Evdekilere bir sürü yalanlar uydurdum. Adada birçok eğlenceler bulunduğunu, havasının bana yaradığını, iştihamın, neşemin yerine geldiğini söyliyerek tatilin kalan kısmını da orada geçirmeme izin vermeleri için yalvardım. Beybabam —Muhip Azmi Beye Beybaba diyorum— razı oldu:

— Nalân senin kardeşin demektir... Burası olduğu gibi orası da evindir... İstediğin kadar gidip kalabilirsin. dedi. Fakat büyük anne yapayalnız kaldığı için biraz söylendi. Zavallı kadıncağızın hakkı da yok değildi. O Vesimeden bile mahrum edilmişti.

Adaya dönüşüme Nalân pek sevindi. İlhami Bey serefime âdeta bir ziyafet verdi. Bütün bu iyilikler karşısında titriyordum. Bu adam benim biricik düşmanım olduğu halde, ona ihanet ediyormuşum gibi vicdanımda bir azap vardı.

Adaya geldiğimin on sekizinci günü havalar bozdu. Sürekli bir yağmurla beraber serinlik başladı. Evden dışarı çıkamıyor, tavla, iskambil ve domino gibi oyunlarla vakit geçiriyorduk.

Bir akşam İlhami Bey eve erken geldi. Neşesiz bir tavırla:

—İki gün sonra yine bize seyahat çıktı; dedi; hem zannedersem bu seferki her zamankinden uzun olacak!.

Nalân o gece fazal düşünceliydi. Nihayet düşüncesini açığa vurdu:

— İlhami gittikten sonra artık Adada kalmamız doğru olmaz. Babaannem köşkte bir başına oturuyor... Hem havalar da bozdu... Buranın tadı kalmadı..

Çamlıcaya dönmek kararlaştırıldı. Bilmem neye pek sevinç içinde idim. Herkesle şakalaşıyor, Handanla bir çocuk gibi oynuyordum.

Nihayet İlhami Bey gitti. Biz de bir hafta sonra Adadan taşındık.

Ah bu Çamlıca!.. O benim için bir cennetti.. Dünyanın hiçbir güzel yeriyle onu değişemezdim!.. Günler çabucak geçiyor, tatil bitiyordu

Nihayet beklenilen gün geldi çattı. Araya giren bir Cumadan sonra Çamlıcadan ayrılacaktım.

O sabah biraz rahatsız kalktım. Kahvaltımı zorla yiyerek bahçeye çıktım. Nalân işleri olduğunu bahane ederek evde kalmıştı. Bey babam odasında kitaplarile uğraşıyor, büyük anne her vakitki gibi seccadesinin başında idi. Bir müddet Handanla dolaştım. Onu bazan kucağımda taşıyarak, bazan da yürüterek uzaklara, kırlara götürdüm. Dönüşümüzde, kucaklarımız, Nalâna toplanan kır çiçeklerile doluydu.

Öğle yemeğinden sonra bir saat kadar bir arada oturduk. Sonra, yine herkes işine daldı. Handan uyumuştu. Nalân henüz yıkanmış, ıslak saçlarını başına dolıyarak ötede beride dolaşıyor, galiba o da öğle istirahatine hazırlanıyordu. Benim kararsız halimi görünce güldü:

— Ne o? dedi. Hasta mısın yine?.. Rengin pek sarı!..

— Hayır! dedim; bir sevim yok!..

— Yatacak mısın?.

— Hayır..

Oyle ise gel odama da oturalım... ben de yatmıyacağım...

Uzandığı şezlongun karşısındaki kanapeye yerleştim. Yan taraftaki pencereden giren güneş onun omuzlarını yaldızlıyordu. Nemli saçlarını çözerek bu sıcak aydınlıkta değıttı. Bugün asabımda tuhaf bir değişiklik vardı. Nalânı seyrederken, o ana kadar duymadığım ihtiraslı duygularla sarsılıyordum. Itiraf edeyim ki. Nalân hiçbir gün bu derece güzelleşmemişti. Arkasındaki kısa kollu, beyaz keten elbisenin altından, gerdanı ve kolları fildişinden yapılmış gibi görünmekte idi. Güzel başına bir kat daha ihtişam veren sarı dalgalı saçları, güneşin altında, göz kamaştıran pırıl pırıl yanıyordu. Yüzünde her zamankinden fazla bir penbelik vardı. Şeffaf derisinin altından vücudünün yumuşaklığı, hissediliyordu. Dalmıştım. Başım ateş içinde idi. Kollarım mecalsiz gibi yanlara düşmüş hareketsiz duruyordum.

Ne fena şeyler düşünüyordum yarabbi!.. Onları şimdi sırasile hatırlayıp yazmak imkânsız. Yalnız saplandığım başlıca düşünce doktordu. O bütün bu eşsiz güzelliklere malikti ve saadetinden çıldırmamıştı. Nalâna malik olmak!.. Bu benim için, doğrudan doğruya deli olmak demekti. Evet, tamamile eminidim ki, Nalânı bir kere, yalnız bir kere kollarımın arasına alsam, onun bana "Seninim!„ dediğini duysam mutlaka deli olurum... Bukadar saadete, bu hudutsuz sevince dayanamam..

Bu istegi yavaş yavaş hakikate yaklaştırmıya başladım. Şöyle düşündüm; aklımın, şuurumun, hattâ hayatımın bahasına bile olsa, Nalânın bir kere, tek bir kere benim olmasına imkân yok mu? Sevgimi anladı, ıstırabımı anladı, gözyaşlarımı anladı. Bütün bu çektiklerime karşılık benden bu fedakârlığı esirgeyecek mi acaba?.. Amma Nalân namuslu bir aile kadını, bir anneydi. Ona böyle bir şey teklif değil, ihsas etmek bile en büyük bir alçaklıktı.

Hislerimle muhakemem yekdiğerile çarpışıyor, neticede kuvvetimin biraz daha azaldığını hissediyordum...

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 34 —

Nalân benim susuşumdan ürkmüş gibi dikkatle yüzüme bakarak sordu:

— Nen var Kenan?.. Niçin konuşmuyorsun?..

— . . . . .

— Hasta mısın?. Cevap ver!.. Birşeye mi canın sıkıldı ?

— . . . . .

Dudağını büktü. Gülümsemiye çalışarak :

— Yoksa yine bir buhran mı geçiriyorsun? dedi.

Kımıldanmak istedim, başım döndü. Cevap vere miyerek yavaşça halının üzerine, ayaklarımın dibine oturdum; kollarım çaprazvari dizlerinin üzerinde kavuşmuş, güneş ışıltılarının altın tozlarla yaldızla dığı güzel yüzünü seyre daldım.

O da bana bakıyordu. Hattâ biraz endişeli ve ke derli bir bakışla.. Nihayet ellerini omuzlarıma koya rak dedi ki:

— Çok ıstırap çektiğini biliyorum Kenan.. Fakat ne yapabilirim?. Seni mesut edebilmek için elimden ne gelir?. Kadere boyun eğmekten başka çaremiz var mı söyle!..

Başımı iki tarafa salladım. Gözbebeklerim buğulu idi:

— Nalân, dedim. Hiç bir çare aranmadan ele geç mez... Herşeye rağmen... Evet herşeye rağmen beni ömrümün sonuna kadar mesut etmiye kâfi gelecek bir teselliyi, daha açıkçası çektiklerime karşılık pek ehemmiyetsiz kalan bir fedakârlığı benden esirgemi yebilirsin...

Bakışları ciddîleşti. Hafif bir sesle:

— Nasıl? diye sordu..

— Bunu tahmin edebilirsin Nalân!.. Bir kere. Yalnız bir kere.. Bilsen.. Bu saadet beni son nefesime kadar avutmıya kâfi gelecektir...

Omuzlarımda duran ellerini birdenbire çekti. Bir denbire açıkça dedi ki:

— Sözlerini yanlış işitmiş olmak isterim... Benim çok iyi tanıdığım Kenan, böyle adi bir istekte bulunamaz.

Ricat etmiye muktedir değildim. Göğsünü doldu ran nemli saçlarını koklamak ister gibi başımı ona yaklaştırdım. Koliyle beni itti. Birdenbire kızdım :

— Nalân, dedim. Senden belki sadece bir fedakârlık istiyorum. Görüyorsun ki yanıyorum...

— Kenan.. Delisin.. Tabiî değilsin. Seni mazur gö rüyorum.. Fakat daha ziyade ileri gitme..

— Merhametin bu noktada kalıyor demek?. Bana acı Nalân!. Sonra bu haksızlığını anlıyacaksın ve pişman olacaksın.

— Sus Kenan..

— Susmıyacağım.. Bana son cevabını ver: Tek bir kere benim olacak mısın?.

Nalân öfkeli bir gülümseyişle yüzünü buruşturdu.

— Bu sözü bir daha tekrar edersen seni kovarım..

— Nalân!..

— Yeter artık dinlemiyorum...

Bunu söyliyerek geri çekildi. Ben de asabî bir hamle ile ayağa kalktım. Beynim, kızgın bir kurşun akıtılmış gibi yanıyor, kavruluyordu. Ellerim buz gi bi.. Kor haline gelen dudaklarım titriyor.. Başımın kemikleri ayrılacak gibi sancıyordu.

Biribirimize korkulu ve şüpheli gözlerle bakmakta idik. Ciğerlerimin yangınını, kalbimin sesini dindir mek için kollarımı göğsümün üstünde sıkıca kavuş turdum ve daldım...

Aradan ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Uğul dayan kulaklarıma berrak bir kahkaha çarptı. Bu se sin başka bir taraftan geldiğini sanarak etrafıma bakındım. Bu sırada gözlerim Nalânın kar gibi be yaz dişlerine ilişti. Hayretle:

— Sen mi güldün?. diye sordum.

— Evet, ben! dedi. Ve yine gülerek ilâve etti:

— Zavallı yavrum.. Acınacak haldesin... Ve ben de sana yalnız acımaktan başka hiç birşey yapama dığım için üzülüyorum..

O ande nasıl oldu bilmiyorum. Birden bire üzerine atıldım. Fakat o, bu hamleyi bekliyormuş gibi öyle çevik bir hareketle bileklerimi yakaladı ki, kendimi tutamıyarak diz üstü yere düştüm; yalnız dudakla rım bir soluk, bir son nefes gibi:

— Nalân!..

Diye mırıldandı. O, ummadığım kadar kuvvetliy miş meğer... Bileklerimi ellerinden bırakmıyarak ve ateş saçan gözlerini gözlerime dikerek sordu:

— Çıldırdın mı Kenan ..

Galiba benden ricat bekliyordu. Her zamanki gibi başımın dizlerine düşüp hıçkırmıya başlıyacağını u muyordu. Fakat öyle şiddetli bir nöbet içindeydim ki, bileklerimi sert bir hamle ile kurtardıktan sonra ikinci bir hücuma hazırlandım. Nalân öfkeli bir hay kırışla :

— Kenan!.. dedi.

Kulaklarım bu sesi uzaklardan rüzgârın uğultu suna karışarak geliyormuş gibi duymuştu. Onun karşı koymasına meydan bırakmadan kollarım birer çelik çember gibi vücudünü sardı. Yüzüm nasıl bir şekil almıştı, gözlerim nasıl bakıyordu Bilmiyo rum... Yalnız onun hayali bir saniye, ince bir sis al tında kayboldu; sonra tekrar kollarım arasına dön dü.. Nalân çırpınıyor, kurtulmak için sert hareket ler yapıyordu. Dudaklarından dökülen kelimelerin hiç birini anlamıyordum. Beni belki azarlıyor, tahkir ediyordu. Birdenbire keskin bir tokat şakırtısı du yuldu. Sol yanağım bir kırbaç yemiş gibi sızlamıya başlamıştı. Onu kollarımdan silkerek bıraktım. In san sesine benzemiyen vahşi bir sesle:

— Beni öldürmek mi istiyorsun?. diye haykırdım.

Doğruldu. Kavgadan ve öfkeden kıpkırmızı kesilen yüzünü yüzüme yaklaştırarak, ve gözlerinde, ilk defa gördüğüm bir kin ve nefretle gözlerime bakarak :

— Rezil!.. diye bağırdı.

Bu ses o kadar dik, o kadar hâkimdi ki bir adîm geriledim... Oda etrafımda fırıl fırıl dönüyor, ta vanlar başıma yıkılıyordu. Gözlerimin kararısını ge çirmek için bir müddet olduğum yerde durduktan sonra ayağa kalktım. Yumruklarımı sıkıp ona doğru uzatarak:

— Ben rezil olayım, dedim; fakat sen daha kötü sün..

Dudaklarında zehir gibi acı bir gülümseme belirdi. Beni süzerek :

— Ya! öyle mi?. dedi. Bunu hevesine âlet olma dığım için mi söylüyorsun?

— Belki...

— Ben orospu muyum?.

— Keşki sevebilen bir orospu olsaydın..

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 35 —

Nalân irkildi. Biraz evvel ateş saçan yanakları sapsarıydı. Gözlerine hücum eden iki damla yaşı tutamıyarak ayağa kalktı:

— Yazık Kenan! dedi. Kafamın içindeki güzel hayalini mahvettin... Artık benim için en alçak bir insandan daha alçaksın... Çekil... Çık odamdan!

Birdenbire bu kadını öldürmeyi düşündüm. Bu biricik kurtuluş çaresi olacaktı.

Sendeliyerek kapıya doğru yürüdüm. İzzetinefsimin parçalanması, aşkımın yüzüme çarpılması beni büsbütün çığırımdan çıkarmıştı. Nalândan bu kadar sertlik ve mukavemet göreceğimi ümit etmemiştim. Uzun süren bir mücadeleden sonra nihayet onu yenebileceğimi sanmıştım. Yaptığım şeyin ve söylediğim sözün mânasını anlamıyor değildim. Acı bir nedamet kalbimi sivri tırnaklarile pençeliyordu. Fakat, o büyük yenilişimde onun ayaklarına kapanıp af dilemek kudretini kendimde bulamadım. Çevirmek için tokmağa elimi uzatırken döndüm. Hıçkıran bir sesle:

— Çıkıyorum., dedim; bir daha değil yalnız odanıza, evinize bile girmiyeceğim..

Ve kapıyı şiddetle çarparak çekildim.

Sabahtanberi açık duran pencerelerle havalanmış odamda serin ve temiz bir hava vardı.

Çamaşırlarımı evvelce çantama koymuş, her şeyimi hazırlamıştım. Yüzümü yıkadım; üstümü değiştim. Beybabamla, büyük anneye veda ederek köşkten çıktım. Başı boş bir serseri gibi nereye gittiğimi bilmiyordum. Bu kadar ıztırap ve kederle nasıl olup ta ölmediğime şaşıyordum..

Kendi kendime:

— Sefil! diyordum. Niçin bunu yaptın .. Niçin bu rezalete meydan verdin?..

Mektebe kadar nasıl geldim bilmiyorum. Beni gören birkaç arkadaşım etrafımı aldı. Hepsi hayretle, nem olduğunu, başıma bir felâket filân mı geldiğini soruyordu.

Bu sırada sınıf zabitimiz uzaktan işaret ederek beni çağırdı. Yüzüme dikkatle baktıktan sonra:

— Hasta mısın Kenan? dedi.

— Biraz, başım ağrıyor, dedim.

— Öyle ise derhal git yat!.. Yarına kadar ivi olman lâzım...

Bu ne korkunç bir geceydi?. Ben hayatımda hiç bir geceyi böyle buhranlar ve sayıklamalarla geçirmemiştim.

Ben bir toy çocuktum Nalân; beni çildirttın, insanlıktan çıkardın..

Ertesi gün ve daha ertesi gün dersaneye inemedim. Tuhaf bir sıtmanın nöbetlerile yanıyor, yanıyordum. Mektebin doktoru birtakım ilâçlar verdi.

İki gün sonra, biraz da kendim gayret ederek, yataktan çıktım..

O hafta mektepte kaldım. İkinci, üçüncü ve sonraki bütün haftalarda ayni mektepte kalacağım için evdekileri - Nalândan başka - meraka düşürmemek için bir çare düşündüm. Beybabama bir mektup yazdım. Bu mektupta, büyük bir kabahatimden dolayı birkaç ay izinsiz kalacağımı, eve gelmediğimi merak etmemelerini ve beni affetmelerini rica ettim. Ve beybabamın mektebe gelip hakikati öğrenmesinden korkarak şu satırları da ilâve etmeyi unutmadım:

"..... Sakın beni görmek için mektebe gelmeyiniz. Çünkü çok üzülüyorum. Sizi görünce büsbütün fena olacağım. Ben sizi sık sık sıhhatimden haberdar ederim.....,,

Mektubu gönderdiğimin üçüncü günü beybabamdan bir cevap geldi. Bu mektup, bir nasihat ve yahut nezaketli bir tekdir mektubu idi ki, tam beş sayfa tutuyordu.

Aradan dört buçuk ay geçmişti. Bir haftadanberi kar yağıyordu.Hava çok soğuktu. Bir cuma sabahı, benim gibi mektepte kalan birkaç arkadaşımla dersanede oturuyorduk. Çenemi bileğime dayamış, pencereden lâpa lâpa düşen karlara bakıyordum. Bu beyazlık acaba nerelere kadar gidiyordu? Uzak dağlar, yüksek tepelere tırmanıyor muydu?. Bol güneş ve ışık içinde bıraktığım yerleri kaplıyor muydu?

Bana öyle geliyordu ki, o yerler yine öyle aydınlık, sıcak ve güneş içindedir... Oranın insanları yine beyaz, açık elbiselerle geziyor.. Sonra hayalimde, güneşte dağılmış bir ipek yığını görüyordum ki, yüksek çam ağaçlarının kokularını eme eme gelen ılık bir rüzgârla dalgalanıyor, dalgalanıyordu... Birdenbire arkamda nöbetçi zabitinin sesini duydum:

— Kenan, seni bir kadın görmek istiyor..

Yerimden fırladım:

— Nasıl dedim; bir kadın mı?.

— Evet!.. Aşağıda, bahçede!

Merdivenleri ikişer ikişer atlıyarak indim. Bu gelen Vesimeydi. Yanına gittim. Soğuk bir tavırla·

— Ne haber? Dedim.

Yüzüme yalvaran gözlerle bakıyordu. Çarşafının altından çıkardığı bir zarfı uzattı:

— Sana bir mektup getirdim Kenan!..

Tereddütle:

— Kimden? diye sordum.

— Nalândan!. Cevabını bekliyeceğim...

Kalbim şiddetle çarpmıya başlamıştı. Yüzümün sarardığını hissediyordum. Kendimi toplamıya çalışarak kaşlarımı çattım:

— Bu mektubu niçin posta ile göndermedi?..

— Bilmiyorum.. Belki cevabı gecikir diye.!.

— Bu kadar müstacel mi?..

— Evet!.. Nalân yatıyor...

— Hasta mı?..

— On beş gündenberi!..

Acı ve ıztırap bir anda dizlerimde takat bırakmadı. Hemen oraya düşüvermekten korkarak arkamı duvara dayadım ve zarfı yırttım. Yüzlerce defa okumuş olduğum bu mektubu ezberimden aynen kopye ediyorum:

"16 Kânunuevvel 1910

Kenan!

Sana bu mektubu bir tarziye değil, bir afname olarak gönderiyorum. Kabahatinin büyüklüğünü şimdiye kadar herhalde anlamışsındır. Bana dünyanın en büyük fenalığını yapmıya kalktığım yetişmiyormuş gibi en ağır hakaretini de savurmaktan geri durmadın. Burada itiraf edeyim ki, bunu senden başka birisi yapmış olsaydı, bu kadar üzülmezdim. Sen ki, "benden ne istiyorsun?,, dediğim vakit: "Hiç! Hiçbir şey!,, diye cevap vermiş ve bütün saadetine bu hiçin kâfi geleceğine beni inandırmıştın.?..

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 36 —

Seni çok ağır cezalandırmak istiyordum. Fakat düşündüm ve emin oldum ki, sen bu cezayı kendi ken dine fazlasile vermiş bulunuyorsun. İzinsiz olduğunu bahane ederek, hiddetle ağzından kaçan bir sözü yerine getirmek, yahut inadını yenmemek için dört buçuk aydır mektepte kalıyorsun. Bu dört buçuk ayın seni ne hale getirdiğini pekâlâ tahmin ediyorum. Ke nan, seni dünyada benden daha iyi anlamış hiçbir insan yoktur.

Çektiğin acıyı kâfi görerek bu mektubu yazmıya karar verdim. Seni büsbütün affetmiş değilim. Yalnız şunu bilmeni isterim ki, o gün seni odamdan kov duğum zaman söylemiş olduğun: "Çıkıyorum... Bir daha değil yalnız odanıza, evinize bile girmiyeceğim den emin olabilirsiniz!,, sözü, Nalân tarafından iptal edilmiştir.

Evimize girebilirsin... Çünkü o senin demektir. Odama gelebilirsin.. Çünkü orada, on beş gündenberi boyuna kan tüküren bir kadın var ki, senin gelmeni bekliyor...

İşte Kenan! Fazla söze lüzum yok. Vesime ile bana bir cevap gönder.. Selâmlar..

Nalân"

Hâmiş — Vesimeye herşeyi çekinmeden söyliye bilirsin..."

Kâğıdı katladıktan sonra dalgın durdum. Vesi me, bu yaşlı, sadık kız, ağzımdan çıkacak sözü sabır sızlıkla bekliyordu. Anî bir kararla:

— Beni bir dakika bekle, dedim; haber vereyim.. Seninle geleceğim...

Vesime neden bu derece sevindi anlayamadım. Nemlenen gözlerini silerken bana uzun uzun dualar ediyordu.

. . . . . .

Köşke kadar yine kendimi bilmeden gelmiştim. Vesime bana Nalânın odasında yalnız olduğunu söy ledi. ve çekildi. Kapının önüne geldiğim zaman heye candan nefesim duracak gibi olmuştu. Kanadı yavaş ça araladım ve ayaklarımın ucuna basarak içeri gir dim. Nalân karyolasının beyaz örtüleri arasında, ar kasını yastıklara dayayarak uzun oturmuştu; gözle ri kapalıydı.

Yatağın önüne kadar geldim. Yüzü o kadar zayıf lamış ve solmuştu ki, kalbim parçalanıyordu. Onu seyre daldım.

Aradan kaç dakika geçti bilmiyorum. Gözlerini açtı; karşısında beni görünce birdenbire ürkmüş gibi titredi. Sonra ancak işitilebilen bir sesle:

— Sen misin Geldin mi? diye mırıldandı.

Bana doğru uzanan soluk elini dudaklarıma götür düm ve :

— Beni affet! Affet! diye inledim.

Başımı yavaşça göğsüne çekerek:

— Hiyanet! dedi: hem kendine, hem bana zulmediyorsun...

Dört buçuk aydır bu güzel göğsün sıcaklığına, bu yumuşak ellerin okşayışına, bu baygın kokunun sar hoşluğuna hasrettim.

— Beni affettin mi?. dedim.

Başını eğdi. Sonra karyolasının yanındaki koltuğu göstererek oraya oturmamı söyledi. Nalâna çektiğim ıstırabı bu kadar teferrüatile anlatmak istemezdim. Fakat nasıl oldu bilmiyorum.., Hattâ lüzumsuz şey ler bile söyledim.

Beni dinlerken gözlerine gelen yaşları tutamıyor, fakat zaafını da belli etmemek için onları dağıtmıya çalışıyordu.

Nalânın yanında biraz daha kaldıktan sonra bey babamın odasına çıktım. Beni görünce şaşırdı. Gü lümseyerek:

— Vay yaramaz... Nihayet mahkûmiyetten kurtu labildin mi?. diye bağırdı. Küçüklüğümden beri bı rakmadığım bir alışkanlıkla onun kollarına atıldım:

— Beni affediniz babacığım... Bir daha böyle mü nasebetsiz şeyler yapmıyacağıma söz veriyorum... dedim.

Beni uzun uzun istintak etti; birçok sualler sor du. Bereket versin ki hepsinin cevabını önceden ha zırlamıştım.

Benim gelişime ev halkının içinde Handan kadar çılgın bir sevinç gösteren olmamıştı.. Yavrucak ku cağımdan inmiyor, boynuma tırmanarak çenemi, ya naklarımı, boynumu öpüyordu. Hattâ dönüş zama nım yaklaştığı vakit bir ağlama tutturdu; Vesime onu avutmak için ne yapacağını şaşırdı kaldı.

Ilhami Beyin iki gün evvel gittiğini öğrendim. Ka rısına bakması için arkadaşı doktor Afif Beyi bırak mıştı. Evdekilere veda ederek ayrıldım.

Artık haftabaşlarını, bayram, kandil tatillerini ip le çekiyordum. Nalân hep hasta idi. Aylarca yatak tan çıkamadı. Ben baharı bekliyordum. Baharla be raber ona hayat ve sıhhat geldiğini birçok defalar denediğim için, yine bu mevsimde ümidim vardı.

Hakikaten tahminimde yanılmamıştım. Leylâkla rın açtığı hafta Nalân yataktan çıktı. Onceleri evin içinde, bir müddet sonra da bahçede gezinmiye baş ladı.

Ayrılık günleri yaklaşıyordu.

. . . . . .

Nihayet herşey bitti. Kuralar çekildi. (K...) (..) inci kolordu emrine verildim:

Hareketimden bir hafta evvel bunu Nalâna haber verdiğim zaman duyduğu acıyı gizliyemedi. Kısılan yumruklarını çenesinin altına kilitleyip:

— (K...) hâ! diye mırıldandı; bir Şark vilâyeti!. Çok, çok uzak Kenan!..

Boynumu büktüm. Biraz alaycı:

— Bu biricik kurtuluş yolu değil mi Nalân? dedim. Ve ilâve ettim:

"Gözden irak olan gönülden de irak olur!"

Mendilini gözlerine kapadı:

— Biribirimizi ebediyen kaybedeceğimizden korku yorum! diye hıçkırdı..

Bir hafta içinde bütün yol hazırlıkları bitmişti. Evde herkes müteessir görünüyor, gülümsemelerde bile gizli bir keder okunuyordu.

Hareketimden bir gece evvel Nalân odama geldi. Yatağımın kenarına oturarak ağlamıya başladı. Ba vula yerleştirmeğe uğraştığım son birkaç parça eş yayı bırakarak yanına gittim. Ellerini tutup sordum:

— Niçin ağlıyorsun Nalân?. Bu kadar üzülmeye ne lüzum var?.. Beni görmüyor musun, nasıl meta netliyim?..

Başını ilk defa göğsüme bırakarak :

— Dayanamıyorum! dedi. Ve acı bir gülümseyişle yüzüme baktı.

(Arkası var)

karar verilmişti.

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 37 —

Gece epey ilerilemişti. Ay ışığının gümüş pırıltıla rile yıkanan çamlarda gece kuşları ötüyor, uzaktaki havuzda haykırışan kurbağaların sesleri havayı dol duruyordu.

Ben de yatağın kenarına oturdum. Masanın üzerin de yanan lâmba ikimizin de yüzünü önden aydınlatı yordu. Nalân birdenbire doğruldu. Ellerimi kendi a-vuçları içine alıp sıkarak :

— Sana birşey soracağım Kenan, dedi.

— Sor...

— Doğru cevap verecek misin?.

— Şüphe mi ediyorsun?.

— Bilmem!.

— Nalân, sana yalvarırım, bana inan artık.. Dü şünmeden işlediğim bir kabahat için aylarca nasıl nedamet ve azapla kıvrandığımı biliyorsun...

Ellerimi zayıf parmaklarile sıkarak düşünüyordu. Yüzünün renksizliği bana âdeta korku vermekte idi. Kurumuş dudaklarını harekete getirmek için dişleri arasında ezdikten sonra başını kaldırdı:

— Kenan! bugün mektebini bitirmiş, ekmeğini eli ne almış bir zabitsin... Daha bir mülâzimsin amma ileride yüzbaşı, binbaşı, kaymakam... belki paşa bile olacaksın. Şunu sormak istiyorum ki.. ne zaman ev lenmek niyetindesin?

Bu sual bana o kadar garip göründü ki asabî bir kahkaha fırlatmaktan kendimi alamadım.

— Evlenmek mi? dedim. Böyle bir şeyi ilk defa ba na sen hatırlatmış oluyorsun... Evlenmiye hiç niye tim yok..

Hayretle :

— Niçin?. diye sordu. Gençsin, güzelsin, parlak bir istikbalin var...

— Nalân, dedim.. Hem beni iyi tanıdığını söylü yorsun, hem de böyle birşey soruyorsun. Bir insan birini severken başkasile evlenir mi?

— Aşkı bir hastalık olarak kabul edecek olursak onun tedavisi için elbette bir ilâç vardır... Ben bu ilâcı evlenmekte buluyorum.

— Bu son ayrılık gecesinde benimle alay etmedi ğine eminim... Fakat neden bu boş sözlerle vaktimi zi ziyan ediyoruz.

Nalân bir dakika sustu. Birşey hesaplar gibi dü şünceli görünüyordu. Sesi titriyerek dedi ki:

— Daha yirmi iki yaşındasın... Pek gençsin... Ba na olan fazla düşkünlüğünün sebebi biraz da yaşının icabı... Beni kaybettikten sonra seneler seni akıllan dırır... Hattâ eminim ki, bir gün bu kara sevdanın yerini, ölmüş, veremli, kadına karşı duyulabilecek en tabiî bir merhamet tutacaktır... Kenan, her seven gibi sen de unut!.. Unut ki, ben rahat öleyim..

Bu sözleri dinlerken, o zaman Nalâna gücenmiş tim. Fakat şimdi kendisine hak verdiğimi itiraf et meliyim. Dizine yatarak kollarını beline sardım:

— Şimdi beni büsbütün üzmemek için bu lâkırdı ları bırak, dedim. Hele ölümden hiç bahsetme!..

Başını salladı:

— Halbuki çok yaşayamıyacağımı hissediyorum... Hattâ bana öyle geliyor ki Kenan, seni bir daha gö remiyeceğim...

Elimi ağzına kapayarak :

— Sus! Sus! Allah aşkına sus!. diye hıçkırdım. Başını avuçları arasında muhabbetle sıkıyor, şid detle çarpan kalbinin üstüne bastırıyordu. Nalânın bana karşı gösterdiği bu fazla alâka içimde ufak bir şüphe uyandırmıştı. Şimdiye kadar ona sormıya ce saret edemediğim bir sual dudaklarımdan döküldü:

— Nalân, dedim; beni biraz olsun sever misin?..

Sonra onu gücendirmekten korkarak telâşla ilâve ettim:

— Vereceğin cevapla, beni dünyanın en bahtiyar insanı yapacaksın..

Nalân gözlerini yumdu. Başını yukarı kaldırarak hareketsiz kaldı. Gözlerimin hizasına gelen beyaz gerdanı bir mermer gibi parlak ve pürüzsüzdü. Göğ sümün sol tarafı o kadar yanıyordu ki, bazan nefesi min daraldığını duyuyordum. Nalânı o anda, sevdamın en yüksek nöbetleri, sıtmaları içinde seviyordum. Ve düşünüyordum ki, ondan yarın ayrılacağım... Bu ay rılık belki de ebedî olacak...

Nalân gözlerini açtı. Yüzüme derin, derin baktık tan sonra:

— Seni seviyorum, dedi... Fakat bir kardeş gibi...

— Yalnız bu kadar mı? dedim. Kardeş gibi mi?.

— Evet! Inan bana!..

— Nalân! Nalân!.. Doğru söylemiyorsun... Beni bir kardeşten başka türlü sevdiğini hissediyorum..

— Yanılıyorsun yavrum..

— Hayır.

— Evet!.. hem senden niçin hakîkati gizliyeyim

Başımı önüme eğdim. Verecek cevap bulamıyor dum. O kadar perişan ve muztariptim ki... Nalân gü lümsemiye çalışıyor, beni daldığım bu kederli karan lıktan kurtarmak için uğraşıyordu. Nihayet ağzın dan şöyle bir söz kaçırdı:

— Sen herşeyi öğrenmek için çok acele ediyorsun.. Seni temin ederim ki, bir gün herşeyi öğreneceksin.

Ellerini bir çılgın gibi öpmiye başladım.

Biribirimize öyle candan sarıldık ki, bu tertemiz kucaklaşma ikimizi tek bir vücut yaptı.

Biraz sonra Nalân kollarımdan sıyrıldı. Ayağa kalkarak :

— Artık ben gideyim, dedi; sen de yat... Yarın er ken kalkacaksın.

Ayaklarına kapanıp bu son geceyi sabaha kadar yanımda geçirmesi için yalvaracaktım. Fakat onun benden ziyde harap olan yüzüne gözlerim ilişince ha reketsiz kaldım.

Nalân kapıya doğru yürürken döndü:

— Az kaldı en mühim şeyi söylemeyi unutu-yordum, dedi. Oradan yazacağım mektupların içinde tabiî bana ait olanı da bulunacak...

— Elbette.

— Sakın bunlarda bana karşı olan hissiyatımdan bahsedeyim deme!.. Belki ele geçer.. Olmaz mı?.

Ayni şeyi ben de düşünmemiş değildim.. Fakat te-reddüt ettiğim birşey vardı. Nalâna kederlerimi anlat maktan mahrum olursam, gurbette büsbütün teselli siz kalacaktım. Bunu kenisine söyledim. Mektupları mın başka bir vasıta ile eline değmesini temine mu vaffak olacağımdan bahsettim. Razı olmadı:

— Böyle karışık işlerden hoşlanmam.. Bana, her kesin okuyabileceği kardeş mektupları gönderirsin, dedi.

Çaresiz boynumu büktüm:

— Pekâlâ!.. dedim. Istediğin olsun!

Ve inanmadığını görünce kendisine uzun uzun te minat verdim:

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 38 —

Nâlân odamdan çıktığı zaman gece yarısını bir saat geçiyordu. Gözlerim uykusuz, yatağıma uzandım. Düşünüyordum: Gözümün önüne kılıç kuşandığım gün geldi. Dükkânların aynalı camekânları önünden geçerken kendime bakıyor ve bu uzun boylu, sarı bıyıklı, yaldızlı üniforması içinde, kılıcını sürüyerek yürüyen bu yakışıklı zabit ben miyim? diyordum. Hattâ bu zabiti eski küçük Kenanla mukayese ettiğim zaman büsbütün şaşırıyordum.

●

Köşke geldiğim zaman akşam oluyordu. Beybabam Handanla bahçedeydi. Yanıma gidip elini öptüm. O da alnımdan öptü. Zavallı adamın gözleri sevinç yaşlarile perdelenmişti. Bana birçok sözler söyledi. Sonra köşke girip Nalânın odasına çıktım. Kapısı aralıktı. İçeri girdim. Nalân pencerenin önünde kitap okuyordu. Beni görünce doğruldu. Herkes gibi o da bana hayran bakıyordu. Iki adım ileriledim. Ayakları mı biribirine vurarak bir asker selâmı vedim. O da ayağa kalkmıştı. Yanıma yaklaşarak gülümsedi:

— Geldiğini kılıç şakırtılarından anlamıştım, dedi. Tebrik ederim dostum... Bu şerefli günü gördüğüm için bahtiyarım...

Sonra ellerile omuzlarımı tutup parmakları ucunda yükseldi. Alnımdan öpmesi için biraz başımı eğmiştim. O sırada nasıl oldu bilmiyorum, ensesindeki saç tomarı firketelerden kurtularak çözüldü ve omuzlarımdan arkasına doğru dağıldı. Ayni zamanda gözlerim, karşıdaki gardrobun endam aynasına gitmişti. Orada, akşam güneşinin kızıl rengine boyanmış öyle nefîs bir tablo gördüm ki, onu her gözlerimi yumuşta bütün canlılığiyle hayalimde yaşatıyorum. Genç bir zabit.... Onun kollarında, altın renginde bir ipek yığınına bürünmüş güzel bir kadın...

Onu böylece göğsümün üstünde birkaç saniye tuttuktan sonra bıraktım. Saadetimden başım dönüyor, iztırabımdan gözlerim kararıyordu.

Nalân saçlarını topladıktan sonra kolumdan çekerek beni bir kanapeye oturttu. Kendi de yanıma yerleşti; konuşmıya başladık...

. . . .
. . . .

İşte bütün bunları yeniden yaşamıştım. Odamda geçirdiğim son gece!.. Ertesi akşam kimbilir buradan kaç kilometre uzakta bulunacaktım? Kendi kendime, geçen günlerimin kadrini bilmediğimi itiraf ettim. Nihayet horozlar ötmiye başladı. Sabah yaklaşmıştı. Göz kapaklarımın biraz ağırlaştığını hissettim. Gözlerimi sıksıkı kapadım. Böylece iki saat kadar uyumuşum...

Uyandığım zaman dışarıda ayak sesleri, telâşlı gezintiler vardı. Hemen kalktım. Elbisemi değişip odadan çıktım. Ne hazin bir sabah!..

Çay sofrasında yalnız benden bahsedildi. Beybabam sık sık mektup yazmamı, söylüyor. Büyük anne onu tasdik ediyor, Nalân ile Vesime susmuş düşünü yorlardı. En çok gürültü eden Handandı. Kucağıma oturmuş, oralarda çok kalmamamı, beni göreceği geleceği için hemen dönmemi tenbih ediyordu. Şu küçük çocuğa verecek cevap bulamıyor, yalnız, kıvırcık sarı saçlarını okşayordum.

Nihayet yola çıkma saati geldi. Büyük annenin, beybabamın ellerini öptüm. Onlar da beni kucakladılar.

Nalânla Vesime alt kata inmişler, beni bekliyorlardı. Vesime ile vedalaştım. Nalânla bir dakika yalnız kalmak istiyordum. Gözlerine baktım. Derhal anladı:

— Seni bahçe kapısına kadar götüreyim! diyerek yürüdü. Fakat Handan yanımızdan ayrılmak istemiyordu. Vesime onu alıkoymak için biraz ısrar ettiyse de muvaffak olamadı. Çocuğun elini tuttum. Bavulum öteki elimde, Nalân yanımda bahçe kapısına geldik. Handanla bavulu bıraktım. Hiç mukaddeme ye filân lüzum görmeden Nalânı kollarımın arasına çektim. Başı göğsümün üstünde hıçkırıklarla sarsılıyordu. Böylece bir dakika geçti. Sonra, hümmalı dudaklarımız birleşti...

Nalân bana dudaklarını verirken öyle bitkin, öyle kendinden geçmiş, öyle baygındı ki... Bir kardeş, bir kardeşi böyle öpmezdi herhalde...

Kollarımdan sıyrıldı. Düşmemek için kapının kenarına tutunarak gülümsemiye çalıştı.

Handanın arkası dönüktü amma bizi gözetlediğinin farkına vardım. Onu da kollarından tutup havaya kaldırarak yanaklarını birçok defalar öptüm. Sonra bavulumu alıp Nalâna elimi uzattım :

— Allaha ısmarladık Nalân!.. Hep seni düşüneceğim...

Solgun yüzü büsbütün solmuştu:

— Güle güle! dedi. Beni hiç düşünmiyeceğini vadedersen daha ziyade memnun olurum...

— Bu kabil değil ki...

— Nasihatlerimi hatırına getirirsen...

— Yine imkânsızdır...

Başını salladı. Fakat ne demek istediğini anlıya madım. Sonra yavaş bir sesle :

— Mektuplar hakkında verdiğin teminatı da unutma! dedi.

— Merak etme!...

Sonra topuklarımı biribirine vurdum, sert bir asker selâmı verip döndüm ve ileriledim. Gözlerim perdeleniyor, adımların dolaşıyordu. Yirmi adım kadar gittikten sonra arkama baktım. Nalân orada yoktu. Yalnız Handan, kapının kanadına daynmış duruyor.

Üçüncü kısım

"... (K...) a gelişimin dördüncü günü bir fırka kargâhı olan (D.R.) kasabasına hareket ettim. Orada süvari alayı beşinci tabur, sekizinci bölük zabitliğine tayin edilmiştim. Benim gibi kolordulara gönderilen arkadaşlarımın da yerleri, kıtalardaki zabit htiyacına göre tayin ve tesbit edilmişti... (D.R.) iki dağ arasında şirin bir Anadolu kasabasıydı. Ahalisinin büyük bir kısmını zabitan teşkil ettiği için burası âdeta bir asker memleketi olmuştu. Yerlileri esmer derili, iri cüsseli adamlardı. Kadınları ekseriya şalvarla ve başlarında abanî bir örtü ile geziyorlar, erkekleri gibi, süt, yumurta, peynir, tereyağ satarak geçinyorlardı.

Ben, (Çamaltı) denilen kasabanın en güzel yerinde bir oda kiraladım. Burası, Çamlıcaya benziyordu. Yalnız bir fark: Uzaklara bakınca Boğaziçi ve Marmara görünmüyor, onların yerine gayet sık ve yeşil ağaçlardan bir koru uzanıp gidiyordu. Buraya umduğumdan çabuk ısınmıştım. Benim gibi bir bölük mülâzimi olan arkadaşım Feridun da kiraladığım odanın karşısında oturuyordu. Bu evi bir ihtiyar kadın oda oda kiraya veriyordu ve şimdilik biz iki arkadaştan başka kiracısı yoktu. (Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 39 —

Bu memlekette tuhaf bir şey gözüme çarptı. Hemen hiç bir bekâr rkeğe tesadüf etmemiştim. Hattâ evli olmıyanlar bile ya nişanlı, ya sözlüydü. Feridunun İstanbulda nişanlısı varmış. İlk izini alır almaz hemen evleneceklermiş.

Kasabada erkeklerin çoğu iki üç karılıydı. Tek evliler, parmakla gösteriliyordu. Bu meseleyi bir gün arkadaşıma sordum. Güldü:

— Burâdabekârlık âdeta ayıptır, dedi. Seni de yakında evlendiririz.

— Bu kadar kolay demek? dedim.

Cevap vermedi. "Sonra görüşürüz!,, gibilerde başını salladı. Muhitimde en çok sevdiğim fırka kumandanı Sırrı Paşa idi. Bu adam elli beşini geçkin beyaz saçlı, nur çehreli bir askerdi. Maiyetindekilere bir âmirden ziyade bir baba gibi muamele eder; fakat, kendisini herkese saydırırdı. Talimden döndüğümüz zamanlar bazan mahfelde, bazan da zabitana ayrılan bahçede toplanıyorduk. Bir çok eğlencelerimiz vardı. Fakat ben daha ziyade paşanın yanında bulunup onunla konuşmaktan zevk alıyordum. Paşa da beni seviyordu. Arkadaşlarımla aram çok iyi idi. Velhasıl şu (D. R.) benim için çok iyi, çok münasip bir yerdi. İçimde sonsuz bir hasret acısı olmasa, burada gayet rahat yaşıyacaktım.

Vazife başına geçeli bir buçuk ay olmadığı halde, Istanbula altı mektup göndermiştim. Bunlardan üçü beybabama, üçü Nalâna idi. Yolculuğumdan, (K..) vilâyetinin ve (D. R.) kasabasının ahvalinden ve nihayet vazifemden, arkadaşlarımdan bahsetmiştim.

Bu altı mektuba gele gele üç cevap geldi. Ikisi beybabamdan, biri Nalândan! Görüyordum ki, Nalân yalnız benim kendi kendimi avutmamı değil, iki satırlık bir mektubile teselli bulmamı bile çok görüyordu.

●

(D. R.) nin kışı pek şiddetli olurmuş.. Kar bir kere başladı mı hiç dinmeden ilkbahara kadar yağarmış.. Bunun için herkes daha yazdan kışa hazırlanmıya başlamıştı. Ambarlarını pirinç, un, nohut, buğday, nişastayla dolduruyorlar, karınca gibi çalışıyorlardı.

Feridun benden bir sene önce (D. R.) ye geldiği için bana yardım ediyordu. Bazan evimizin önündeki küçük sette oturup konuşuyorduk. O, yirmi beşini geçmiş, orta boylu, biraz tıknazca idi. Saatlerce güneşte, beygir üstünde dolaşmaktan yüzü sertleşmiş, esmerleşmişti.

Yine bir gün ayni yerde otururken bana dedi ki:

— Buranın kışına dayanılmaz. Fakat şu gördüğün ormanda çok güzel av eğlenceleri yapılır. Avı sever misin?

Biraz düşündüm:

— Bilmem, dedim; hiç avlanmadım...

Bu sözüme arkadaşım o kadar şaştı ki, gözlerini açarak:

— Hiç avlanmadın mı? dedi; sen bu yaşa kadar nerede yaşadın böyle?

O günden sonra bu av bahsi biricik mevzuumuz oldu. Benim bir de Rıdvan, isimli emirberim vardı. Rıdvan uzun boylu, zayıf, ağır başlı bir çocuktu.

Galiba asker olmadan önce (K..) da aşçı çırağı imiş. Zavallı Rıdvanın bir derdi vardı. Bunu bir gün, öğrendim: Sakin bir akşamdı. Dere boyunca yürüyerek evime geliyordum. Feridun bir tavla partisini seyretmek için mahfelde kalmıştı. Ağır ağır yürürken biraz uzakta, derenin çalılarla örtülü bir kıyısında bir taşa dayanmış düşünen bir adam gördüm; biraz yaklaşınca Rıdvanı tanıdım. O beni görmemişti. Yanına gidip elimi omuzuna koydum. Birdenbire ürkerek yerinden fırladı.

— Korkma, dedim yabancı değil, benim..

Selâm verdikten sonra bir adım geri çekildi. Çehresi soluk, gözleri kırmızıydı.

— Ne o? dedim: Ağlıyor muydun?

Inkâr edemedi:

— Evet efendim!

— Niçin ağlıyordun?

Cevap vermedi. Taşın üzerine oturarak sordum:

— Söyle Rıdvan, niçin ağlıyordun?

— Hiç beyim!.

— Canım hiç olur mu? Bir derdin mi var? Söyle bu derdini bana!.

Başını önüne eğdi. Dudaklarında acı bir gülümseyiş vardı. Birdenbire doğrularak:

— Gönül çekiyorum, dedi; derdim ne olacak başka?

Bu sözü öyle tuhaf söylemişti ki, gülmekten kendimi alamadım:

— Gönül çekiyorsun ha? dedim. Bu sana yakışır mı koca Rıdvan?.

Benden bu cevabı beklemiyormuş ki şaştı. Fakat ben kendi gönlüm gibi hıçkıran bir erkeğin karşısında saygı duyarak ciddileştim:

— Söyle dostum.. Bak sana "dostum,, diyorum... Herşeyi söyle. Belki derdine bir çare bulurum:

Elini alnından geçirdi. Oturacığa oturmaktan ziyade çökerek:

— Bizim bir kolağası var, dedi. Kendisini tanırsınız.. Şu iri göbekli, uzun boylu, [illegible] herif..

— Evet! Kollarını yürürken [illegible]

— Tâ kendisi.. Onun bir [illegible] için güzel bir kızcağız..

— Korkarım ona [illegible]

— Evet beyim! Fakat bu [illegible] bana verdirmiyor. Halbuki biz birbirimizi [illegible]

— Sebep?

— Ben fakir bir adammışım.

— Yalnız bu mu?

— Evet!

— Kızın seni istediğine emin misin?

— Nasıl emin olmam... Kendisini tam dört kere kaçırmıya kalktım da başaramadım. Geceleri onunla bahçelerinin arka tarafında buluşuruz.

— Sen de ama da beceriksizmişsin ha! Insan bir işe dört kere girişir de başaramaz mı?

— Nasibimiz gözyaşı dökmekmiş beyim.. Ne yaparsın...

— Uzülme, dedim; Mademki bu [illegible] da seni istiyor, elbette bir gün birbirinizin [illegible]

Yeniden hıçkırdı:

— Onu gelin ederler.. [illegible] o kör olası kolağası.. O [illegible]

— Peki Rıdvan, bu [illegible] mu?

[illegible] yur)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 40 —

— Bir ihtiyar anası var.. Babası bahçıvanmış; öleli altı sene kadar oluyor.

— Bu güzel doğrusu!.. Açıkgöz kolağası asilzade yeğenini senin gibi fakir bir adama vermeyip herhal de bir liva ile evlendirecek..

— Fakat kız zengin.. Anasının parası var..

— Varsın olsun.. Herhalde "Enişte bey" kolağası oldum diye kardeşinin kızını beylere, paşalara peşkeş çekemez.. Onu yine kendi ayarı bir adam alacaktır.

— Böyle demeyiniz beyim. Kızın ana tarafından kibarlığı varmış. Hattâ anne annesinin İstanbullu bir Çerkes olduğunu söylerler..

— Canım bunların hepsi boş lâkırdı.. Şimdi sen beni dinle: Bu kızı sana vermemelerine başlıca bir sebep gösterdiler değil mi?..

— Evet Beyim!..

— Fakir oluşun.. Bu bence doğrudan doğruya kendi âdiliklerini ortaya koyan bir sözdür...

— Aman Beyim. Bana âdeta ümit veriyorsunuz.. Ah bu düşündüğünüz şeyleri onlar da düşünebilseler!

— Bugün düşünmüyorlarsa, elbet bir gün düşünecekler... Sen ümidini kesme!.. Biraz sabret bakalım.

Rıdvan biraz ferahlamış gibiydi. Dere boyunca ağır ağır eve döndük.

O gece bilmem, neden gözyaşlarım hiç durmadı.

●

Günler geçiyordu. Kışa yaklaşıyorduk amma havalar hâlâ sıcak.. Bir sabah taliminden dönüşümüzde, küçük köprünün kenarında bir yaylı gördük ki, gezmiye giden kadınlarla, çoluk, çocuklar doluydu. Yanımda, beygir üzerinde yürüyen Feridun kulağıma eğildi:

— Şu pembeliyi görüyor musun? dedi; yanındaki çocuğun saçlarını okşuyor...

— Evet!..

— İyi dikkat et!. Yaman bir parçadır..

Dikkat ettim. Hakikaten güzel bir köylü kızıydı.

— Kadın değil mi? dedim; hepsi yamanır...

— Canım, ne tuhaf adamsın sen?. Bu kızın kim olduğunu biliyor musun? Bir düzüneye yakın gönüllüsü vardır..

Gülmekten kendimi alamadım :

— Korkarım.. dedim; korkarım ki beni de onların içine katmak istiyorsun.

Ciddiyetini bozmadan:

—Kendini koru.. dedi. Sonra devam etti:

— Bu memlekette, kolağası Haydar Efendinin yeğenini tanımıyan yoktur... "Benli Zeynep" diyince hepimizin yüreğinin başı titrer..

— Sen de ha! dedim.

— Yok canım.., Ağzımdan öyle çıkıverdi.. Hem ben nişanlıyım.. gülüştük...

Zavallı Rıdvan!.. Bu kıskanç gözler sana Zeynebi yâretmiyecek!..

. . . . . .

. . . . . .

O günden sonra Zeynebi birkaç kere daha gördüm. Arkadaşlar arasında onun bahsi sık sık tazeleniyor; şakalaşmalar, gülüşmeler saatlerce sürüyordu. Yalnız bir şeyi merak ediyordum. Ekseriya benden gizli konuşmalar, fısıltılar oluyordu. Bunun sebebini bir gün Feriduna sordum. Gülmiye başladı:

— Zaten bu bahsi sana açmanın sırasını arıyordum, dedi.Arkadaşlar Zeynebi sana almak istiyorlar. Senin en yakın dostun ben olduğum için bu vazifeyi bana yüklediler.. Ne dersin bu işe?..

— Arkadşlarımın beni düşündüklerine memnun oldum... Teşekkürler ederim... Fakat, evlenmek niyetin de olmadığımı kendilerine bildir. Beni mazur görsünler...

Feridun şaştı:

— Biliyor musun? dedi. Nasıl büyük bir fırsat kaçırıyorsun?. Iyi düşün Kenan!

— İyi düşünmeden bir şeye karar vermek âdetin-değildir.. Boş yere beni kandırmak için üzülme!..

Bu evlenmeyi reddedişim arkadaşlarım tarafından âdeta isyanla karşılanmıştı. Sırı Paşa bile benim gönlümü etmek için birçok sözler söyledi; bir baba gibi nasihatler verdi. Hattâ bir gün beni yalnızca odasına çağırıp uzun uzun sualler sorarak, sebepler araştırdı. Dedim ki:

— Paşam, her emrinzi yalnız askerce değil, sizi baba gibi seven bir evlât gibi de yerine getirmek için ölümü bile göze alabilirim. Fakat bu evlenmek işinde ısrar etmeyin.. Yapamam.. İmkânı yok..

Paşa:

— Anladım, dedi. Bir başkasına sözlüsün

Güldüm :

— Belki, dedim.. Fakat tek taraflı bir söz.. Bir söz ki yalnız ben tutuyorum.. Sonra ilâve ettim:

— Hem, emirberimin gönül verdiği bir kadınla evlenemem..

— Anlamadım...

Paşaya meseleyi anlattım. Ve ona Rıdvanla Zeyne bin macerasını anlatırken birdenbire aklıma bir kurnazlık geldi.

— Paşam, dedim; maamafih mademki bu kadar ısrar ediyorsunuz, Pekâlâ.. Zeyneple evlenirim. Fakat ileride bir münasebetsizlik yapacak olursam bana gücenmiyeceğinizi vadeder misiniz?

Paşa kaşlarını oynattı. Ne demek istediğimi anlamak için dikatle yüzüme bakıyordu:

— Ne gibi bir münasebetsizlik?

— Onu şimdiden söyliyemem.. Fakat ne olursa olsun gücenmiyeceğinize söz veriyor musunuz?

— Veriyorum...

— Affedersiniz.. Bir şey daha soracağım..

— Haydar Efendinin bu işten haberi var mı?

— Evet!..

— Peki, bakalım kız benimle evlenmek istiyecek mi?

— Sen orasına karışma!.

— Pekâlâ!..

Paşa memnun omuzumu okşadı. Sonra yerine dönerek :

— Artık gidebilirsin, dedi

Selâm verdim ve çıktım..

●

Zeyneple evleneceğimiz kasabada hemen duyuldu. Herkes bundan başka birşey konuşmuyor, her tarafta bir dedikodudur gidiyordu.

Rıdvan bana diş bilemekteydi. Yüzüme bakmıyor, düşünüyor, büyük bir ıstırabın altında eziliyordu.

Bir zamanlar ayni ıstırabı ben de duymamış mıydım?...

(Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 41 —

Bir gün onu çok düşünceli görerek yanına sokuldum:

— Rıdvan, dedim; hasta mısın? Seni biraz keyifsiz görüyorum...

Yüzüme kinle, nefretle baktı. Bu bakışların altında tuhaf bir ürperme duydum.

. . . . . .

Kurduğum planı başardım. Sonbaharın sıcak bir akşamında düğün şenlikleri başladı. Kız tarafı bir meydan düğünü yapılmasını istemişti. Geniş meydan da bütün kasaba halkı toplanmıştı diyebilirim.

Bir yanda saz, bir yanda oyun, yeryerinden oynuyordu. Bu kıyamet benim içindi demek!.. Ortalık kararduğı zaman ağaçlara renkli fenerler astılar, dört tarafta meşaleler yaktılar... Coşkun halk hava ya fişekler atıyor, türlü eğlenceler icat ediyordu.

Herkesin gözünü üzerimde duyduğum için sıkılı yordum. Şu kalabalığın dağılmasını, tasarladığım işin bir an önce yapılmasını istiyordum.

Düğün şenliği gece yarısında bitecekti. Nihayet gece yarısı oldu. Halk yavaş yavaş dağılmıya başladı. Güvey namazını kıldım, dualar okundu. Sonra Zeyneple yatak odasına çıktık.

Ben parasız bir adam olduğumu söyliyerek düğünün bütün masrafını atlatmıştım. İçgüveyisi de girdiğim için, geline verilecek bazı ufak tefek hediyeler den başka on para harcetmemiştim.

Karım zengindi. Iki katlı, geniş evi bir konak gibi döşeliydi. Yanımızda ihtiyar annesinden başka kimse bulunmıyacaktı.

Karımın duvağını açtıktan sonra oturduğu kanapenin kenarına iliştim. O çekingen duruyor ve susuyordu. Vakit kaybetmemek için hemen söze başlıyarak :

— Zeynep Hanım, dedim, bazı şeyler soracağım... Yalnız, suallerime çabuk ve doğru cevaplar vereceksiniz..

Zavallı kız öyle şaşırdı ki gözlerini açıp hayretle yüzüme bakmaktan başka birşey yapamadı. Ciddî ve hâkim bir tavırla sözüme devam ettim:

— Benimle, evleneceğinizi söyledikleri zaman siz beni tanıyor muydunuz?.

— Hayır efendim!..

— Hayır efendim!.

— Bana karşı hiç bir meyliniz, hiç bir alâkanız yoktu değil mi?.

— Yoktu...

— Benimle evlenmiye hemen razı oldunuz mu?

— . . . . . .

— Çabuk cevap verin rica ederim...

— Hayır!..

— Sonra?..

— Sonra sizi gördüm.. Birçok methinizi dinledim. Nihayet gönlüm oldu...

— Pekâlâ.. Benden evvel sevdiğiniz birisi var mıydı?..

— Sevdiğim birisi mi?. Ha

— Hayır demeyin.. Yalan söylemeyin..

— Peki, niçin bunları soruyorsunuz Beyefendi?..

— Size ne? Siz bana cevap verin.. Bir sevdiğiniz var mıydı?.

— Evet... Vardı..

— Ismi?..

— İsmi?. İsmini...

—Haydi.. korkmayın.. söyleyin ismini..

— Rıdvan..

— Peki benden önce Rıdvan sizi istemiş olsaydı. hiç düşünmez hemen razı olur muydunuz?.

— . . . . . .

Cevap versenize!..

— Olurdum.. Fakat...

— Yalnız sorduğum şeylere cevap verin... Ben Rıdvanın sizi istediğini ve hattâ birkaç defa kaçırmıya bile kalkıştığını biliyorum.. Fakat sizi ona vermediler.. Sevmediğiniz bir mülâzime verdiler... Bu da doğru değil mi?..

— Evet efendim.

— Oyleyse dinleyiniz.. Yerimi bu geceden itibaren Rıdvana bırakıyorum.. Nasıl? Memnun musunuz?..

Zeynep irkildi. Gözlerini üniformamın sırmalarında gezdirmiye başladı. Dudakları titriyerek :

— Aman! diye mırıldandı; nasıl olur?..

— Orasını siz bana bırakın... Cevap veriniz., Memnun oldunuz mu?,

— Oldum..,

Bu "oldum" pek zayıf çıkmıştı. Ben lâfı fazla uzatmamak için hemen ayağa kalkarak kapıya doğru yürüdüm. Zeynep te ayağa kalkmıştı. Ellerini bana doğru uzatarak bozuk bir sesle:

— Rıdvan sizin emirberiniz değil mi? dedi.

— Evet; dedim: ne olacak?.

— Ah, bu nasıl iş yarabbi!.. Elâlem ne der?.

— Aşkımızı bir sırmalı şeride feda edecek kadar al çalmayınız! dedim.

Iki adım geriledi; ellerini yüzüne kapadı.

Gündüzden verdiğim talimata göre dört kişi Rıdvana ayrılan küçük odada bekliyorlardı. Bunlardan biri imam, ikisi şahitler ve dördüncüsü kızın vekili olacak adamdı..

Evdekilere birşey sezdirmeden arka taraftaki küçük merdivenden alt kata indim. Oda kapısını aralıyarak içeri girdim. Rıdvan bir köşede dalgın oturuyor, ortada dönen şeyleri anlayamıyordu. Yavaş sesle dedim ki:

— Herşey tamam!.. Zevcem Zeynep Hanım bu dakikadan itibaren boş düşmüştür... Binaenaleyh mucallâkamın nikâhını emirberim Rıdvan efendiyle kıymanızı rica ederim...

Rıdvan yerinden fırladı. Bir çılgın gibi üzerime gelerek:

— Nasıl? Nasıl?.. diye haykırdı.. Sahi mi? Ne dersin beyim?. doğru mu?.

Parmağımı dudaklarıma götürerek :

— Gürültü etme Rıdvan, dedim; ben sana senin hakkını veriyorum...

Emirberim bir saniye düşündü. O çılgın sevinci korkunç bir kedere dönmüştü:

— Onu bana bırakırlar mı acaba? diye mırıldandı.

— Niçin? dedim; nikâhlı karın olduktan sonra kime karışır?.

— Ah beyim... Küfvü değil diye ayırtırlar...

— Hiç korkma.. Hem sen işin ilerisini bana bırak.. Senin arkanda ben varım..

Sessiz adımlarla üst kata çıktık. Vekil kapıya yaklaşarak Zeynebe, Rıdvanın karısı olup olmıyacağını sordu. Lâzım gelen cevap alındıktan sonra şahitler huzurunda imam, nikâhı kıydı. Biz de alçak sada ile duasını ettikten sonra hepsi çıkıp gittiler.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 42 —

Yalnız kaldığımız zaman emirberimin omuzunu okşadım:

— Haydi, Rıdvan, dedim; ben gidiyorum... Sevgilinle kal...

Sevinç gözyaşları arasında ellerimi öptü; birçok dualar etti ve odasına girip kapıyı kapadı.

Arka yollardan bir hırsız gibi kaçarak evime geldim. İçimde coşkun bir sevinç vardı. Biribirine kavuşan bu iki sevgilinin bu geceki saadetlerini düşünüyordum. Ben de bahtiyardım...

O geceyi uykusuz geçirdikten sonra şafakla beraber biraz dalmışım... Sesler, gürültüler, haykırışmalarla uyandım. Vakit öğleye yaklaşmıştı. Pencereden sokağa baktım. Elli kişiye yakın bir kalabalık kapının önünde toplanmış âdeta nümayiş yapıyordu. En önde kolağası Haydar Efendiyi gördüm. Gözleri dönmüş bir halde bağırıp çağırıyor, ağzına gelen küfürü savuruyordu.

Camı açtım ve seslendim:

— Ne oluyor?. Ne istiyorsunuz?.

Kolağası ağzından köpükler saçarak:

— Aşağı gel! diye haykırdı.

Soğukkanlılığımı kaybetmemiye çalışarak merdivenleri indim;dışarı çıktım.Durduğum yer bir iki metre murabbamda bir sahanlıktı. Üç basamak bir taş merdivenden yere iniliyordu. Kolağası beni görünce hemen bu merdivene doğru hücum etti. Yumrukları nı savurarak:

— Alçak!. diye bağırdı; bu yaptığın rezalet nedir?

Kollarımı kavuşturarak cevap verdim:

— İltifatınızı iade ederim... Ben sadece hayırlı bir iş yaptım.

Kalabalığın gürültüsü kesildi. Herkes bizi dinliyordu. Haydar Efendi, gözleri dönmüş tekrar bağırdı:

— Hayırlı iş ha!.. Sefil herif!.. Karısını emirberi ne bırakıp kaçmak hayırlı bir iş değil, alçakça bir cinayettir... Bu cinayeti işliyen cani cezalandırılır... Sen de..

Elimin sert bir hareketile onu susturduktan sonra toplanan halka dedim ki:

— Efendiler... Kolağası Haydar Efendiyle konuşmıya değmez. Meseleyi size anlatacağım.. Beni dinlemek ister misiniz?..

Bir ağızdan :

— Şüphesiz! dinliyoruz!...

Sözleri yükseldi.

— Pekâlâ!. Mesele gayet basittir... dedim ve işi olduğu gibi onlara anlattım.

Kısa bir sessizlikten sonra kalabalık mırıldandı. İçlerinden iki zabit arkadaşım yanıma yaklaşarak birşey söylemek istediler. Fakat kudurmuş bir hayvan gibi olduğu yerde tepinen, her sözüme türlü kelimelerle itiraz eden Haydar Efendi merdiveni iki adımda çıkarak yanıma geldi. Yakama sarılıp beni sarsarak:

— Riyakâr, edepsiz herif!.. Uydurduğun masala herkesi inandırmak mı istiyorsun?. diye haykırmıya başladı. Sert bir hareketle elini yakamdan kurtararak onu geri ittim. Yüksek sesle:

— Kendine gel efendi, dedim; ağzını bozduğun adam bir tulumbacı değil, şerefli bir zabittir.. Sen de mevkiinin şerefini muhafaza etmesini bil!.

Halk arasında bir hareket görüldü.

— Haydar Efendi haksızsın... In aşağı!. Sözleri yükselmiye başladı. Yanıma yaklaşan iki arkadaşım onu kollarından tutarak çektiler; kulağına bâzı şeyler mırıldanarak uzaklaştırdılar. Hâlâ gitmek istemiyor :

— Bu rezalete dayanamam. Benim haysiyetimle oynandı... O herife ben elbette göstereceğim... diye bağırıp çağırıyordu.

Kalabalık dağıldı; bir iki arkadaşımla yalnız kaldım. Onlar hayretlerini gizliyemiyorlar:

— Yahu, amma cesaretin varmış ! Doğrusu bu işi yapmak kimsenin harcı değildir!. diyorlardı.

Hele Feridun, gürültüden uyanmış, saçı başı dağınık karşımda duruyor:

— Kendini iyi müdafa etmeseydin bu işin içinden biraz zor çıkardın!.. diye söyleniyordu.

Akşam üzeri Sırrı Paşanın emirberi geldi. Paşanın beni çağırdığını söyledi. Kapıdan girerken başımı önüme eğmiş, gözlerimi yere mıhlamıştım. Paşa a yakta idi. Pencerenin önünde, duruyordu. Beni görünce yanına yaklaşmam için işaret etti. Selâm verip hazırol vaziyetinde durdum. Kaşları çatıktı. Çukura kaçan sevimli gözlerini biraz bulanık görüyordum. Madenî bir sesle söze başlıyarak :

— Kenan Efendi, dedi; irat ettiğiniz nutuk bana aynen vasıl olmuştur.. Kuvvei nutkiyenizi tebrik ederim... Fakat işlediğiniz cürüm farzettiğiniz kadar ehemmiyetsiz değildir...

— Ne demek istediğinizi anlıyamadım Paşam!.

— Şunu demek istiyorum ki; bu işin bidayetinde benden bir söz aldığınızı hatırlıyorsunuz değil mi?.

— Şüphesiz efendim...

— Aldığınız bu söz, ileride vuku bulacak olan bir münasebetsizliğinizi affetmeme dairdi...

— Evet...

— Halbuki cürmünüzle "münasebetsizlik" tabiri arasında bir hayli fark mevcuttur...

Dünyanın en güzel suçlarından birini işlemek münasebetsizlik değildir. Ben münaseebtsizliği affedecektim. Yoksa böyle bir cürmü affetmek kimsenin haddi değildir. Gel seni kucaklayayım oğlum.. Bütün ömrünce hep böyle suçlar işle...

Bizim düğün hikâyesi yalnız kasabanın içinde değil, bütün civar köylere, nahiyelere ve kazalara yayılmıştı. O kadar ki, zifaf gecesi karısını emirberine bırakıp kaçan güzel süvari zabitini akın akın görmiye geliyorlardı. Bütün bu antikalıklara aldırmıyor, etrafta çalkanan dedikoduya hiç kulak asmıyordum.

Yalnız, bu hikâyeyi bütün tafsilâtile Istanbula yazdım. Nalân verdiği cevapta diyordu ki: "...Mektubunu okuduğum zaman çok üzüldüm Kenan!. Yaptığın iş güzel. Fakat beni hâlâ unutmadığını da anlıyorum. Bu hasta kadını daha ne kadar zaman sevecek sin?.. O sana bugüne kadar ne verdi ki, bundan sonra ne verecek?.. Onu at kalbinden artık!.. Kendine iyi kadın seç, evlen!...

Mektup böylece uzayıp gidiyordu. Fakat birşey beni pek çok düşündürdü. Nalân "o sana bugüne kadar ne verdi ki.." cümlesinin altını çizmişti. Bunun mânası neydi acaba?.. Mektubu birçok defalar okudum. Ayni noktada uzun uzun durdum. Fakat hiç birşey anlayamadım...

. . . . . .

Kış hâdisesiz geçti. Av eğlencelerile vakit geçiriyorduk. Avı ben de pek zevkli buldum. Feridun bu işte kendisine hak verdiğimi gördükçe keyifleniyor:

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 43 —

— Daha dur bakalım azizim.. Senin bilmediğin ne zevkler, ne eğlenceler var!.. diyordu.

Rıdvanla Zeynep pek bahtiyar yaşamakta idiler.. Emirberime işlerimi bitirdikten sonra karısının yanına gitmesi için izin veriyordum. Zavallı çocuk gece gündüz ömrüme dua edip duruyordu.

Kolağası ile aramız o derece açıktı ki, dünyanın taşı toprağı yığılsa aramızdaki bu boşluğu doldurama mazdı. Benim canıma kıymak istediğini, fakat bir alçağın kaniyle şerefini lekelemek işine gelmediğini söyleyip duruyormuş..

Bütün bunlara güldüm. Ölümden korkmuyordum.

(D. R.) nin kışı sahiden müthiş oluyormuş.. Bütün yollar karla kapandı; akan sular dondu; memleket hayat durdu...

Nalânın bende iki resmi vardı. Birini, on iki sene önce beraber çıkartmıştık. Bu resimde ben bir gemici elbisesi giyinmiş ve başımı onun omuzuna dayamıştım. Oteki ise, yalnız onun resmi idi.

Resimler masamın üzerinde duruyorlardı. Her gece, yatmadan önce, bu iki resme saatlerce bakardım. Bazan o kadar dalardım ki, Nalân çerçevenin içinden çıkar, odamda gezinir, yanıma yaklaşıp bana söz söyler ve yine çerçeveye girerek donardı.

Mevsim ağır ağır geçti; bahar geldi. (D. R.) nin baharı cennet gibiydi.

Bahar bende ne acı hâtıralar uyandırmıştı! Çamlıcanın baharını gözümün önüne getiriyor, uzaklara gidiyordum.

Zabitan gazinosunun sahibi bir gramofon satın almıştı. Bir akşamı çalınan yeni plâklar arasında "nimeti vuslun için..." şarkısı da gramofona kondu Gazinocuyu çağırıp bu plâğı kaldırmasını ve bir daha çalmamasını rica ettim. Adam gramofonu susturdu. Ve başka bir plâk koydu. Buna dikkat eden Kolağası hemen yerinden kalkarak grafomonun başına gitmişti. Gazinocu ile aralarında uzun bir münakasa oldu. Sonra, kaldırttığım şarkı yine çalınmıya başladı. Yerimden kalktım. Plâğı kaptım. Tezgâhın üstüne iki mecidiye atarak :

— Bu plâğı satın alıyorum, dedim.

Ve ânî bir hareketle plâğı yere çarparak parçaladım. Arkadaşlarım etrafımı almışlar:

— Yahu, deli misin? Niçin kırdın onu? diye soruyorlardı. Hiç birine cevap vermedim. Gazinodan çıkarak evime geldim. Zaten vakit geçti; ortalık kararmıştı.

Masamın başına otudum; Nalâna bütün çektikleri mi anlatmak, mutlaka anlatmak istiyordum. Her tehlikeyi göze alarak bir mektup yazmayı düşündüm. Sonra vazgeçtim. Masanın üzerinde duran muhtıra kâğıtları arasından boş bir yaprak çekerek şu satırları karalamıya başladım :

"... Nalân!. Benim büyük aşkım! Bana ellerini uzat! Yakınıma gel! Eskisi gibi yine başımı göğsünün üzerine koyarak kalbini dinliyeyim.. Yine sıcak nefesin dudaklarımı yaksın!..

Bak odamda yapayalız oturuyorum. Önümde isli bir lâmba. Karşımda resimlerin.. Şu senin omuzuna başını dayamış küçük çocuğu ne kadar kıskanıyorum bilsen!. Niçin benden uzaktasın sevgilim!. Niçin beni anlamadın?."

Yazamadım. Kâğıdı bir kenara itip yeniden hıçkırmıya koyuldum.

O geceyi kâbuslu uykularla geçirdikten sonra sabahleyin erkenden uyandım. Penceremi açarak önüne oturdum. Ne güzel bir sabahtı!.

Vakit hayli ilerilediği halde kımıldanmadan oturup kalmışım. Feridun odama gelip beni rüyalarımdan ayrılsaydı akşama kadar orada kalacaktım.

Süvri kışlasına doğru yollandık. Kışlaya varmadan posta müvezziine rastgeldim. Bana bir mektup verdi. Nalândandı.

Arkadaşımın yanında okumak istemedim; fakat sabredemiyeceğimi anlıyarak zarfı yırttım. Nalânın mektubu sekiz on satırdı. Biraz rahatsız olduğunu, bu seferlik bu birkaç satıra razı olmamı yaziyordu. "Rahatsızlık" kelimesi canımı sıktı. Nalân acaba çok hastaydı da beni meraka düşürmemek için mi sadece "biraz rahatsızım" demişti.

Canımın sıkıldığını arkadaşım farketti:

— Ne o dedi; mektupta fena bir haber mi var...

— Hemşirem biraz hastaymış. Ona üzüldüm.

— Ya! Merak etme! Geçer elbet!

Nalâna hemen cevap yazmak istedim. Fakat bu işi ancak eve dönünce yapabilecektim.

Öyle de oldu. Eve gelir gelmez kısa bir mektup karaladım. Ve hemen zarflayıp postaya vermek üzere cebime koydum.

. . . . . .

Mektubu gönderdiğimin üçüncü günü odama pek yorgun döndüm. Akşam yemeğini iştihasız yedikten sonra biraz masamın başına geçerek muhtıra kâğıtlarıma gözgezdirmiye başladım. Fakat birdenbire öyle bir şaşkınlığa uğradım ki çıldıracak gibi oldum. Üç gün önce Nalâna yazdığım kısa mektup, kâğıtların arasında duruyordu.Elime alıp muayene ettim;düşündüm... Bu kâğıdı ben bugün zarfa koyduğumu çok iyi hatırlıyordum. Acaba yanlış bir halt mı ettim?.. Hatıramı yazdığım kâğıtlardan birini mektup yerine zarflamak ihtimalini düşünerek ürperdim. Çünkü mektubu da ayni kâğıtlardan birine yazmıştım. Hepsi ne gözgezdirdim. Yarabbi ne felâket!. Plâk meselesinin olduğu günün akşamında yazdığım parça eksikti. Belki yalış görüyorum diye tekrar tekrar aradım. Telâş arasında dikkatsizlikle bu yanlışlığı yapmıştım..

Şimdi ne olacaktı. Postayı geri çevirmek kabil değildi. Hemen başka bir mektup yazıp meseleyi anlatarak af dilesem!.. Bu da hiç birşeye yaramıyacaktı.

Odanın içinde iri adımlarla gezinmiye başladım. Arada sırada başımı yumrukluyor, kendi kendime küfürler ediyordum.

Belki mektup doğrudan doğruya Nalânın eline geçer ve o da bunu ortadan kaldırırdı. O gece hiç uyuyamadım. Ertesi günü de deli gibiydim. Nihayet, ne olursa olsun bir mektup yazmıya karar verdim.

Nalâna uzun bir mektup donattım. İçinde; dalgınlığımı mazur görmesini; o saçmaların bir kitaptan kopye edilmiş ve isimleri değiştirilmiş bir parça olduğunu — bunu böyle yazdığımın sebebi, başkaları okuyup şüpheye düşmesinler diye idi— ve daha bir sürü şey yazdım.

Aradan bir çok günler geçti, mektubuma cevap gelmedi. Bir mektup daha yazdım. Ona da cevap yok! Bir kere beybabam iki satırlık birşey göndermişti ki, yalnız selâm sabahtan ibaretti.

(Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 44 —

Deli olacaktım!. Vazife bana bir angarya gelmiye başlamıştı. Bu uzak memlekette boğuluyor, boğuluyordum...

Bu sıralarda ortalıkta bazı karışıklıklar vardı. Balkan hükûmetlerile bir harp ihtimali başgöstermiye başlamıştı. Hergün gelen raporlar ve telgraflar arkadaşlarımı endişeye düşürüyor, sık sık toplantılar ve uzun münakaşalar oluyordu.

Yaz geçti. Nalândan hâlâ mektup almamıştım. Yarabbi ne olmuştu Acaba?..

İstanbula birkaç mektup daha yazdım. Nalânın mektup yazmamasının sebebini beybabamdan sordum. Pek tafsilâtlı olmıyan bir cevabında yine onun biraz rahatsız olduğunu ve merak etmememi yazıyordu.

Bir gün Paşaya, İstanbula gitmem için izin vermesini rica ettim. Düşündü:

— Evlâdım, bu kabil değil, dedi. Bir kere yollar uzun olduğu için izin müddetini hep seyahatte geçireceksin... Lâakal iki ay iznin olmalıdır ki, İstanbulda hiç olmazsa bir hafta kalasın!. Bunu da ben de değil, kolordu verecek... Halbuki, bu karışıklık sıralarında bu işe imkân göremiyorum...

Eylûl girdi. Siyasî karışıklık artmış, bir Balkan harbi tahakkuk etmişti. Kimse bundan başka birşeyden bahsetmiyor, herkes düşünceli görünüyordu.

Bir akşam kapı çalındı; postacı bir telgraf getirmişti. Kâğıdı bir çılgın gibi kaparak açtım. İçinde şu satırlar yazılıydı:

"(D. R.) süvari alayı beşinci tabur sekizinci bölük müfâzimi Kenan Ziya Beye: Oluyorum... Çabuk gel!. Nalân.."

Beynimden vurulmuş gibi olduğum yerde kaldım. Telgrafı tekrar tekrar okudum. Gözyaşlarım bir sel gibi akmıya başlamıştı. Bu telgraf bana, doğrudan doğruya Nalânın ölüm haberi gibi geliyordu.

Hemen sokağa fırladım, ve Sırrı Paşanın evine koştum. Merhametli ihtiyar, benim bir divane gibi, hatta müsaadesini bile almadan, odasına girdiğimi görünce doğruldu:

— Ne var Kenan?. Ne oldu?. diye sordu.

Hiç birşey söylemeden telgrafı uzattım ve en yakın bir iskemlenin üstüne düşerek ellerimle yüzümü kapadım. Paşa telgrafı okuduktan sonra ayağa kalkarak yanıma gelmişti. Müşfik bir baba gibi saçlarımı okşıyarak dedi ki:

— Üzülme oğlum!.. Herşeyin çaresi bulunur.

Ellerine sarıldım :

— Paşam... Merhametinizi benden esirgemeyin... Ne kadar betbaht olduğumu görüyorsunuz... Bana izin vereceksiniz değil mi?.

Cevap vermeden masasının başına gitti. Orada birşeyler yazıp çizdi Sonra tekrar yanıma gelerek :

— Talihin yardım ederse bu izni koparabileceğiz, dedi. Sonra sakin bir sesle ilâve etti:

— Kolordu kumandanı çok aziz arkadaşımdır... Hatırım için herhalde bu iki aylık mezuniyeti verir.

Ellerini gözyaşlarımla ıslattım. Ayrılırken oda kapısının önüne kadar geldi, Omuzumu okşıyarak tekrar :

— Üzülme! dedi. Herşeyi bana bırak... Bu işte muvaffakıyeti yüzde doksan ümit ediyorum...

Eve geldiğim zaman deli gibiydim. Yatağıma uzandım. Gözlerimde Nalânın hayali vardı. Onu bevaz karyolasının içinde bitkin yatarken görüyor ve öksürüklerini işitiyordum... Bana öyle geliyordu ki, Nalân şu dakikada, parçalanmış ciğerlerinden gelen kanlar arasında inliye inliye can veriyor... Sonra gözümün önünden, üzerine bir şal örtülmüş, ve kalabalık bir cemaatin taşıdığı bir tabut geçiyordu. Bu hayaller arasından sıçrıyarak doğruluyor, bazan haykırıyor, Nalânı çağırıyordum...

O gece, daha ve daha ertesi geceler hep böyle geçti. Evimden çıkamıyordum. Bir hafta içinde âdeta erimiş, küçülmüştüm...

Hafta sonunda bir gece, Paşanın emirberi gelip beni çağırdı. Derhal koştum. Paşa beni gülerek karşılamıştı:

— Gözün aydın! dedi. İstediğin oldu... İki ay mezunsun...

Sevincimden çılgına dönmüştüm. Bir elini bırakıyor, öbür elini öpüyor; dilimin döndüğü kadar minnettarlığımı anlatmıya çalışıyordum.

Paşa bunların lüzumsuz olduğunu söyledi ve dedi ki :

— Ben hiç birşey yapmadım oğlum. Hattâ bu işi; önceden görmediğim için kabahatliyim bile!..

Paşaya, hemen o gece hareket edeceğimi söyledim. İtiraz etti; sabahı beklememi söyledi. Fakat bana söz anlatamıyacağını görünce haritanın başına geçerek en kestirme yolu hesaplamıya başladı.

(D.R.) dan beygirle yola çıkacaktım. Uğrayacağım yerleri, hattâ konaklıyacağım hanları bile tesbit etmişti. Yirmi dört günde İstanbulda bulunacaktım...

Paşaya veda ederek hemen yola çıktım. Hava bozuktu. Sicim gibi ince bir yağmur yağıyordu.

Bu yollar!. Bu bitmek tükenmek bilmiyen yollar!. Yirmi dört günü nasıl geçirdiğimi Allahla ben bilirim...

Vapurdan Galata rıhtımına çıktığım zaman geniş bir nefes almıştım. Hava açıktı. Pembe bir akşam güneşi beyaz minareleri yaldızlıyordu.

Usküdara ayak bastığım zaman heyecandan boğulacaktım: Nalânı görmek için o derece sabırsızlanıyordum, o derece tahammülüm tükenmişti ki, köşkü bulamıyacağım ve oraya ulaşamıyacağım gibi geliyordu bana.

Üzücü bir araba yolculuğundan sonra köşke geldim; bahçe kapısından âdeta koşarak girdim. Köşkün iç kapısının önündeydim ki, içeriden haykırmıya, ağlamıya benzer sesler duydum. Adımlarım sendelemiye başlamıştı. Fena şeyler hissediyordum.

Bu sırada kapıdan, komşu köşkün küçük oğlu çıktı. Hemen yolunu kestim:

— Bana bak oğlum!.. Nalân ab'an nasıl? dedim.

Oğlan yüzüme tuhaf tuhaf baktıktan sonra:

— Nalân ab'am mı? dedi Ayol o dün öldü!

— Ne??.. diye haykırdım.

Çocuk ürktü Fakat kolunu bırakmıyordum.

— Söyle. dedim; uyduruyorsun değil mi?.

— Ne uydurması be?. Mezara bile götürdüler...

— Ne zaman?.

— Biraz evvel...

Kapının mermer basamağı üzerine yığıldım. O kadar bol olan gözyaşlarım bilmem niye akmadan duruyor, kendi kendime:

(Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 45 —

— Nalân bana bir oyun yapmış olacak!. Bu felâketin hakikat olması kabil değildir!... diyordum.

Başım uyuşmuştu. Kulaklarımda derin uğultular vardı.

— Ben geldim... Buradayım... Gelin beni alın.. Bu halden kurtarın... diye bağırmak istediğim halde hiç sesim çıkmıyor, kısılmış çenelerim kımıldanmıyordu.

Bu hal ne kadar sürdü bilmiyorum. Yüzümde şaklıyan tokat eesleri beni kendime getirdi. Beybabamla Vesime yüzüme, göğsüme su serpiyorlar, kollarımı bacaklarımı uğuyorlardı..

— Nalân öldü mü?..

Beybabam asık bir yüzle.

— Hayır!.. Hayır!.. diyor ve kendi kendine söyleniyor gibi :

— Allah Allah!.. Ne zaman geldi bu çocuk?. Bu musibet tellâllığını da hemen kim yaptı? diye mırıldanıyordu.

Vesimenin gözleri kızarmış ve şişmişti. Kendini tutmıya çalıştığı halde ağlıyordu.

Beni karga tulumba edip içeri götürdüler; bir kanapenin üstüne yatırdılar. Hâlâ ağlıyamıyordum. Sanki gözyaşlarım birdenbire kurumuştu.

Biraz sonra kendime geldim. Hemen yattığım yerden doğrularak Beybabamın ellerini tuttum:

— Bu felâket demek ki hakikat? dedim. Yarabbi! bu kabil mi?.

Beybabam başını iki yana salladı:

— Ecel! dedi Sıra onun değildi; fakat..

Sesini ağlamıya başladı. Bu yaşlar benimkiler de [illegible]ün derinliklerinden çağırmışlardı. Birdenbire öyle bir gözyaşı tufanına yakalandım ki, hıçkırıklarım az kaldı beni boğacaktı.

Beybabam beni yavaş yavaş göğsüne çekmiş ve başımı avuçları arasına almıştı. Biraz kendime gelmemi bekledikten sonra sordu:

— Sana Nalânın öldüğünü kim söyledi?..

— Hilmi Beyin torunu!.

— Dün bu zamanlar gelmiş olsaydım, son nefesinde yanında bulunmuş olurdun..

— Beni bekledi mi? diye sordum.

— Bekledi... Birkaç defa senin ismini söylerken duydum...

Biribirimize sarıldık; demek Nalân ölmüştü? Artık yoktu demek... Yarabbi! Ben bu sonsuz hasrete nasıl dayanacaktım?. Hayali kafamda, sesi kulaklarımda duruyordu. Handanı sordum. Babasının akrabalarının yanında olduğunu ve Ilhami Beyin de bu gece oraya gideceğini söylediler. Beybabam öfke ile başını salladı. Dişlerini gıcırdatarak:

— Hain herif! dedi.

Ve birdenbire kalkıp gitti.

Büyük anneyi yatakta bulmuştum. Zavallı ihtiyar kadın üzüntüsünden âdeta hasta olmuştu.. Fersiz gözlerini silerken içini çekiyor:

— Benim güzel yavrum... Pek genç öldü... Daha çok yaşamalıydı.. diye ağlıyordu.

O akşam yemek filân yemeden odama çekildim ve yatağımın üzerine kapanıp ağladım, ağladım. Çok geçmeden kapının tokmağı bir el tarafından çevrilmişti. Birdenbire öyle tuhaf bir hisle sarsıldım ki, heyecandan kalbimin durmasından korktum. Nalân daima böyle, herkes yattıktan sonra gelip odamın kapısını açardı.

Gözlerim kapıya dikilmiş bakarken içeri Vesime girdi; bana parmağile "sus!" işareti vererek yanıma yaklaştı. Arkasında birşey saklıyordu. Karyolamın kenarına oturdu. Gözlerimin içine bakarak :

— Kenan! dedi. Buraya Nalânın son vasiyetini yapmıya geldim.... Al!.. Bunlar senin..

Arkasında sakladığı şeyi çıkarıp uzattı. Bu bir gazete kâğıdına sarılmış küçük bir paketti. Merakla:

— Ne var bunun içinde?.. diye sordum.

— Okuyacaksın! dedi. Onları sana teslim etmem için rica etti... Ben vazifemi yaptım...

Gazeteyi açtım. İçinde bir deste kâğıt vardı ki, üzerleri Nalânın ince yazısile doluydu. Bunlar arasında da bir de kapalı zarf gözüme ilişti. Üstünde şu satırlar okunuyordu:

"Kızıma!.. On sekiz yaşına bastığı zaman!.."

Gözlerim yeniden buğulandı, duman andı,

— Bunları bana mı yazdı? dedim.

— Evet!.. Niçin inanmadın?.

— . . . . . .

— Kenan!. Nalânı çok severdin değil mi?.

— Hâlâ seviyorum.

— O da seni sever miydi?.

— Bir kardeş gibi!.

— Aldanıyorsun çocuğum... Nalân seni bir kardeş gibi değil, seven bir kadın gibi severdi.

— Nasıl? diye haykırdım, öyleyse bunu benden neye gizledi?

— Gizlemesi icap ediyordu...

— Vesime Allah aşkına beni fazla üzme!. Ne halde olduğumu görüyorsun...

— Fazla birşey söyliyemem Kenan!.. Sana herşeyi bu kâğıtlar anlatacak...

Vesime ayağa kalktı. Hıçkırıklarını mendilile boğarak:

— Zavallı Nalân!.. diye mırıldandı.

Sonra kapıya doğru yürürken bana döndü :

— Nalân kâğıtları gazeteye kendi sarmıştı... Ben hiç açmadan sana verdim... Son dakikalarında, paketi bana teslim ederken: "İçinde bir küçük yadigâr da var... Sakın düşüreyim deme!.. Böylece kendine ver!.." dediydi.

Odada yalnız kalınca hemen kâğıtları lâmbanın önüne serdim. Hakikaten aralarında, beyaz bir kâğıda sarılmış küçük birşey vardı. Açtım. Bu, Nalânın her zaman sol elinin orta parmağında taşıdığı iri yakut yüzüktü. Fena oldum. Yıllarca bu yüzüğü taşıyan güzel, beyaz parmaklar gözümün önüne geldi. Acaba bu halkada o parmaklardan kalan bir damla sıcaklık var mıydı?.. Yokladım. Soğumuştu. Onu sol elimin yüzük parmağına geçirdim. Şimdi sıra önümdeki kâğıtları okumıya gelmişti. Nalân bunların hiç birine tarih atmamış, numara koymamıştı. Fakat sırasile üst üste yığmış olacak.

Bu notlar beni büsbütün perişan etti. Bedbahtlığımın derecesini tayin edemiyordum.

Yüzlerce defa okuduğum ve hattâ ezberlediğim bu yazıları olduğu gibi defterime geçiriyorum.

(Birinci kâğıt)

"Dünyada senin bana yaptığın fenalığı hiç kimse kimseye yapmamıştır Kenan!.. Bir hasta kadının kalbiyle oynadığın yetmiyormuş gibi, onun hayatını da bir oyuncak ettin... Beni çok, pek çok seviyordun değil mi?..

(Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 46 —

Ve bu sevgine benim de karşılık vermemi istiyordun... Kenan! Seni sevmiş olduğumu söyler sem acaba bana inanacak mısın?.. Amma ister inan, ister inanma!.. Daha uzun zaman yaşayacağımı bil şeydim, şimdiye kadar gizlediğim bu itirafı geciktirir dim. Fakat mademki yakında öleceğim, ve belki de seni bir daha görmeden öleceğim; susmakta ne mâ na var?..

Gittiğin günden sonra deli gibi oldum. Sana gönlümü vermekle iyi etmedim. Biliyordum. Fakat elimde değildi. Ne yapabilirdim? Böylece uzun bir sene geçti. Bazı günler, kendi kendime Şeyh Kudsinin kulübesine giderdim. Orada, üzerine yanyana oturmuş olduğumuz sedire ilişir, şeyhe keman çaldırırdım. Bu saatlerde duyduğum acı hazzı sana anlatmak imkânsız dır Kenan!...

Mektupların geldikçe, hasta olsam da, biraz iyileştiğimi hissederdim. Senin bir parça sesin, bir parça ruhun, demek olan bu yazılar günlerce bana şifa verirdi.

Seni sevmekten başka hiçbir günahım yoktu Kenan!. Ben bu günahımı bile affedilmiyecek kadar büyük buluyordum. Kocamın ve çocuğumun yanında aşkımdan utanıyordum. Zaten bu iki insan için, sana karşı sonsuz bir zâfım varken, kollarının arasından sıyrılmıştım...

Kenan! Bütün bunların karşılığı ne oldu biliyor musun? Dinle anlatayım:

İlhami Bey yine bir teftiş seyahatinden dönmüştü. Bir akşam üzeri odamızda oturuyorduk. Hava serindi. Dışarda toz gibi ince bir yağmur yağıyordu. O günlerde biraz fazlaca öksürdüğüm için arkama kalın bir atkı alarak geniş bir koltuğa yaslanmıştım. Bu sırada postacı senden bir mektup getirdi. Üstü bana yazıldığı için, doğrudan doğruya mektubu elime verdiler. Fakat daha zarfı yırtmadan İlhami Bey atılıp elimden kaptı:

— Ben okuyayım, sen dinle! dedi.

İçimde en küçük bir şüphe ve korku yoktu. Zaten senden gelen mektupların bazılarını babam ve İlhami Bey okumuşlardı. Kocam zarfı yırttı. İçinden mektubu çıkardı. Fakat yüksek sesle: "Nâlân!„ diye okumıya başladığı halde hemen sustu. Ben:

— Okusana! dedim.

Cevap vermedi. Yüzü o kadar karışmıştı ki, şaşırdım. Bu sefer merakla:

— Canım ne oldun? Şunu hızlı okusana! diye tekrarladım.

İlhami, yine cevap vermeden bütün mektubu okudu. Tekrar tekrar her tarafına göz gezdirdi. Sonra başını kaldırarak yüzüme kızgın baktı:

— Bu ne?

Bir şey anlamadığım için büsbütün şaşırdım.

— Ne demek istiyorsun Allah aşkına? dedim. ver bana şu mektubu!

Benim şaşkın bakışlarıma ehemmiyet vermiyerek mektubu fırlattı:

— Mutalea buyurunuz da.. görüşelim.

Kâğıdı titriyen parmaklarımla açtım, okumıya başladım. Ah Kenan! Sen neler yazmıştın? Büyük bir soğuk kanlılık göstermek için kendimi zorlıyarak:

— Allah, Allah, dedim. Kenan çıldırmış mı acaba?

— Hayır!. Kenan çıldırmamış.. Kenan, benim burada olmadığımı hesaplıyarak sana gizli bir mektup göndermiş Şimdi söyle bana: Bu herif senin kardeşin değil miydi?

Yalan söylesem, belki İlhami hakikati başka taraftan öğrenecekti ve o zaman daha fena olacaktı.

— Hayır! dedim, fakat...

— Hayır ha! Bu derece biribirinize niçin düşkün göründüğünüzü şimdi anladım. Alçak karı!

Gözlerim karardı. Oyle bir vaziyete düşmüştüm ki..

— Yanlış anladın İlhami, dedim; Kenan öz kardeşim değildir amma, yanımızda büyümüş zavallı bir çocuktur.

Kocam ayağa kalktı. Karşıma gelip dimdik durdu. Gözleri âdeta ateş saçıyordu:

— Bu güne kadar aldatıldığım veter! Şimdi bana cevap ver: Handanın babası kimdir?

Yarabbi! Tavanlar başıma çöküyor, sonsuz bir karanlığa yuvarlanıyordum. Çenemi güçlükle açarak:

— Vallahi aldanıyorsun İlhami, dedim, bana inan! Kenanla hiçbir münasebetim olmadı Onun bana fazlaca düşkünlüğü vardı. Bunu inkâr edemem.. Fakat o benim için sadece bir kardeşti. Ben namussuz değilim. Yavrumuzun günahına girme!

O nazik, munis adam karşımda bir canavar kesildi:

— Sus! diye haykırdı. İşte mektup ortada..

Elimden mektubu tekrar kaptı ve haykırarak okumıya başladı.

Son kelimeler kulaklarımın uğultusu arasında çınlıyordu. Gözlerim yaş içinde doğruldum:

— İlhami, dedim. Bu işte bir yanlışlık var.

İlhami üzerime eğildi:

— Bana bak! dedi. Yalanlarına inanacak göz var mı bende? Söyle diyorum.. Söyle, Handanın babası o mu, ben mi?

— Yarabbi, nedir bu başıma gelen? Diye hıçkırmıya başladım. Kolumu şiddetle sarsarak bütün kuvvetile haykırdı

— Söyle diyorum sana! Çabuk cevap ver!

Ağlıyarak:

— Handan senin kızın! dedim.

İlhami asabi adımlarla odada bir aşağı bir yukarı gezinmiye başladı. Hırsından dudaklarını kemiriyor, kaşını, gözünü oynatıyordu.

Başımı bileğime dayayarak hıçkırıyordum.

Düşünüyordum. Hiçbir kurtuluş yolu yoktu. Ya rabbi suçlu olmadan mahkûm edilmek! Çıldıracaktım. Ben kocama sadık kalmak için neler etmemiştim? Bunları düşündükçe kendi kendime kızıyor ve bu adamı aldatmış olmadığıma âdeta üzülüyordum.

Gittikçe artan hıçkırıklarıma öksürükler de katılmıştı. Her öksürüşte ciğerlerim parçalanıyor, yüzüme alevle çıkıyordu Nihayet mendilim kana boyandı. Kocama bunu göstererek inledim:

— Bak İlhami.. Bunlar günlerimin sayılı olduğunu anlatıyor. Yakında öleceğim. Eğer kabahatli olsaydım senden ne olursa olsun af diler ve gözlerimi rahat yumardım. Kabahatli değilim. Nasıl olsa rahat can vereceğim Bana inanmanı istiyorum.. Çocuğum bir gün, annesinin fena bir kadın olduğunu duyup bu iftiraya kanmasın! Mademki bana acımıyorsun, kendine ve evlâdına acı!

(Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 47 —

Kocam bu sözleri sükûnetle dinledikten sonra yine karşıma gelip durdu. Soğuk, pürüzlü bir sesle dedi ki:

— Evet! pek yakında öleceksin.. Bunu biliyorum. Fakat beş yüz sayfalık kitap dolusu söz söylesen yine kanaatimi değiştiremezsin... Seni bugün boşardım.. Fakat mademki yakında öleceksin. Neye yarar? Hem senden intikamımı almak için nikâhım altında bulunmam lâzım!.. Evet, senden intikam alacağım. Görürsün. Aldatılan bir erkek aldatanı nasıl cezalandırır?!..

Dudaklarımdan sızan kanlar pıhtı halinde çenemin altına doğru uzanıyordu. Başım arkaya düşmüş, kolumu kıpırdatacak mecalim kalmamıştı.

— Allahtan kork!. diye mırıldandım. Sonra pişman olacaksın...

— Nasihate ihtiyacım yok!. Anladın mı?.

— Susacağım!. Zaten konuşacak halde değilim... Fakat...

— Sus diyorum!..

— Ilhami... Allah aşkına biraz acı bana! Sen bu kadar fena bir adam değilsin.. Bana acımıyorsan, bari çocuğumuza acı!. Kendine acı!.

Bu sözler, onun öfkesini alevlendirdi; ayağını yere vurarak:

— Yeter artık! diye haykırdı. Namussuz. sefil karı! Şerefimi berbat ettiğin yetişmiyormuş gibi bir de dilinle başımı mı şişireceksin?. Zaten gidiyorum.. Handan da beraber götüreceğim..Fakat beni her zaman tepende bulacaksın... Kızını bir daha görüp göremiyeceğini Allah bilir.

Doğruldum:

— Beni öldür... Fakat çocuğumdan ayırma!. diye hıçkırdım. Omuzlarını silkti. Dudaklarında hain bir gülümseme vardı. Kapıya doğru yürürken :

— O alçak heriften gelen mektupların hiç birini açmıyacaksın. Senin de ona bir satır yazı gönderdiğini hissedeyim, o zaman başına geleceği düşün!. ve kapıyı çarparak çıkıp gitti.

Arkasından :

— Ilhami! Ilhami!. diye haykırdım.

Fakat sesim kısıldı; gözlerim kararı; kendimi kaybederek hareketsiz kaldım..."

(Ikinci kâğıt)

"... o gece ve ertesi gün Ilhami görünmedi. Ben artık yatağa girmiştim; boyuna kan tükürüyordum. Evdekiler, kocamla aramızda birşeyler geçtiğini anlamışlardı. Babam biraz izahat istedi. Birşey söyleme dim. O da ısrar etmedi. Vesime yanımdan ayrılmıyor ve boyuna benimle beraber ağlıyordu. Ondan hiçbir şey gizlememiştim.

Ertesi akşam Ilhami geldi. Handan yanında değildi. Yarabbi! Acaba intikamı, beni yavrumdan mahrum etmek miydi?.

Yanımda yarım saat kadar oturdu. Hiç konuşmadı. Sonra ayağa kalkarak Vesimeye:

— Ben bitişik odada yatacağım, dedi Karyo'amı oraya götürün..

Kimse birşey sormıya cesaret edemedi. Dediğini yatpılar.

O gece benim için ne müthiş bir geceydi?. Sabaha kadar öksürükler arasında can verip aldım.

Ertesi gün Ilhami öğleye kadar evde kaldı. Odama girip çıkıyor, benimle bir kelime bile konuşmuyordu.

Bu böyle bir hafta kadar sürdü. Bir gün yine odamda bulunduğu bir sırada postacı bir mektup getirdi. Zarfı aldı; üzerine bir göz attı; kaşları çatıldı. Hiç bir söz söylemeden yırttı. Ve pencereden attı.

Senden olduğunu bildiğim bu mektubun her parçasile beraber benim de kalbim parçalanmıştı. Bir hafta sonra Ilhami yalnız bulunduğumuz bir sırada, ilk defa konuştu:

— Ben yarın yine seyahate çıkacağım.. Fakat yerime vekil olarak Dr Afifi bırakıyorum... O seni göz hapsinde bulunduracak... Emirlerini benim emrim telâkki etmeni ve sözünden bir santim bile dışarı çıkmamanı ihtar ediyorum...

Hümma ile kavrulan başımı yastıktan kaldırdım:

— Ya çocuğum. Çocuğum?.. dedim. Handan yanıma göndereceksin değil mi?.

Sert bir sesle :

— Bunu hatırından çıkar. dedi.

— Yarabbi!. Bu ne insafsızlık!.. Nerede o?. Onu nereye götürdün?.

— Yeri iyi ve emin!..

— Biraz merhamet et!.

— Fazla söz istemez.. Kes!..

Yürüyüp gitti. Başım tekrar yastığa düşmüştü. Gözlerimden sıcak yaşlar boşanıyordu.

Aradan iki gün geçti. Bir gün, öğle üzeri dotkor Afif Bey geldi. Yüzünü kederli gördüm.

Beni kısa bir muayeneden sonra ilâçlar yazdı. Vesimeyi eczahaneye göndererek onları yaptırttı. Nihayet bütün cesaretimi toplıyarak :

— Doktor Bey dedim; bir dakika beni dinler misiniz?.

Hemen karyolamın başucuna gelerek durdu. Sayglı bir tavırla:

— Buyurun, dedi.

— Ilhami Bey sizinle hususî bir mesele hakkında görüştü mü?.

— Evet efendim!..

— Ne dedi?.

— Şey... Ilhami Bey bana, tamir kabul etmez bir şekilde aranızın açıldığını, mezara kadar sürecek olan bu bozgunluğa sizin sebep olduğunuzu ve intikam almak için kızınızı yanınızdan ayırdığını ve son nefesinize kadar onu size göstermiyeceğini söyledi..

— Ya!.. Hepsi bu kadar mı?..

— Evet!. Sizi namusum'a temin ederim..

— Demek asıl meseleden, yani dargınlığımıza sebebiyet veren şeyden bahsetmedi?.

— Hayır!.

Geniş bir nefes almıştım Dinlenmek için birkaç saniye durdum. Sonra devam ettim:

— Yavrumu bir daha göremiyecek miyim Doktor Bey?. Onu bana gösteriniz!!.

Başını salladı:

— Maalesef ki bu mümkün olamıyacak.. Zira Ilhaminin çizdiği plândan bir adım dışarı atamam...

— O burada değil!..

— Burada değil mi?. Hanımefendi; çok rica ederim, artık bu bahsi bırakalım..

— Allah aşkına Doktor Bey... Benden hakikati saklamayın..

— Elimden ne gelir?. Hakikati öğrenirseniz ne istifadeniz olacak?.

(Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADIR

— 48 —

— Söyleyiniz... Istifadem olsun olmasın.. Söyle yin kuzum.

— Pekâlâ!. Ilhami Istanbulda... Kıziyle birlikte meçhul bir semtte oturuyor... Kendisile iki günde bir muayyen bir yerde görüşeceğim... Sizin sıhhatiniz ve ahvaliniz hakkında benden malûmat alacak! Işte me sele bu kadar.

Tahammülüm kalmıyarak:

— Siz de vicdansızsınız, diye haykırdım.

Hayretle yüzüme baktı.

— Ben mi?. diye sordu.

— Evet, siz!.. Çünkü bir vicdansızın suç ortağı sınız.

— Aldanıyorsunuz efendim... Aldanıyorsunuz..

— Niçin? Neden? Mademki bu adamın emirlerini dinliyorsunuz. Mademki ona âlet oluyorsunuz. Onun la aranızda ne fark var?

— Böyle düşünmeyiniz Hanımefendi... Çirkin bir iş yapıyorum. Biliyorum.. Fakat bu işi kabul etmeden önce çok düşündüm... Ve en sonra anladım ki ben bu nu kabul etmesem Ilhami başka birisini bulacak.... Halbuki ben sizin aile dostunuzum. Ilhaminin çocuk luk arkadaşıyım. Ve size karşı büyük bir saygım var dır. Görünüşte çirkin olan bu işi yaparak hakikatte size de belki iyilik edebilirim.

Bu adam o kadar samimî, o kadar içten konuşuyor du ki, söylediklerine inanmamak kabil değildi. Sesi mi değiştirerek :

— Beni affediniz, dedim. Bilmiyerek size hakaret ettim...

Günler bir kağnı arabası gibi ağır geçmekteydi. Dotkor Afif Bey her gün, sabah ve akşam geliyor, yanımda yarım saat kadar kaldıktan sonra gidiyordu. Yaz sonları geldi. Günden güne söndüğümü hisset mekteydim."

(UÇUNCU KAGIT)

"... Kenan ! Sana bu satırları yatağımın içinde ve gizli gizli yazıyorum... Çünkü, elime kalem almak değil, yarım sayfa kitap bile okumam yasak... Boyu na kan tükürüyorum. Kâğıtların bazı yerlerinde kan lekeleri var... Okurken oralara elini sürme!. Bu kâ ğıtları Vesime, ben öldükten sonra sana verecektir... Bana yapılan zulüm hiç bir veremli kadına yapılma mıştır Kenan!.. Kocamdan, çocuğumdan ve sevgilim den uzakta can vereceğim... Kocam!.. Haydi bu nef ret ettiğim adamı bir tarafa bırakalım... Ya çocuğum! Onu dünya göziyle son bir defa görmek nasip olmıya cak mı yarabbi!. Hele sen Kenan!.. Bana öyle geliyor ki, yanımda olsan bu kadar acı çekmiyeceğim..

Dün akşam babam öfke ile sordu:

— Nalân! Söyle bana, bu vaziyet nedir?. Niçin ko can meydanda yok??. Niçin çocuğunu da beraber gö türdü?.

Omuzlarımı silkmekten başka birşey yapamadım..

Odanın içinde endişeli ve dalgın bir müddet gezin dikten sonra yanıma geldi:

— Bu işin içinde bir muamma var?.. Bana söyle mek istemiyorsun. Fakat ben öğreneceğim... dedi.

Zavallı adam!.. Ne öğrenecek ve nasıl öğrenecek?..

. . . . . .

Işte bir hafta daha geçti. Sıhhatimden başka hiç bir değişiklik yok... Hergün biraz daha ölüme yaklaşı yorum...

Afif Bey sabah akşam gelip gidiyor... Bana Han dandan haber getiriyor.

Kenan, ötekiler gibi sen de mi gelmiyeceksin?. Gü zel yüzünü bir kere daha görmiyecek miyim?. O çok sevdiğim sesini son defa işitmeden mi öleceğim?.

Insan, son nefesinde bütün sevdiklerini yanıda is tiyor... Dün Afif Beye, biraz leylâk buldurması için rica ettim. Her yeri aratmış, mevsimi olmadığından elleri boş geldi.

Görüyorum ki, talihim beni, sevdiğim ehemmiyet siz bir çiçek kokusundan bile mahrum ediyor..."

(DORDUNCU KAGIT)

"... Bu sabah, hafif bir dalgınlık arasında kulağı ma tanıdığım bir ses geldi. Hemen sıçradım. Ilhami gelmiş, karyolamn ayak ucunda duruyordu.

Uyandığımı gördüğü halde kımıldanmadı. Yüzü renksiz ve çatıktı. Doğrulmak istedim. Baş tarafımda duran Afif Bey mani oldu. Gözlerim etrafı araştırıyordu. Bunu farkeden kocam soğuk bir tavır la :

— Kızın iyi ve sıhhattedir. dedi.

Demek yine yalnız gelmişti?.. Ağlamıya başladım. Gözyaşlarımı görmemezlikten gelerek yürüdü. Tam kapıdan çıkacağı sırada o gün evde kalan babam içeri girdi.

Kayinpederle damadın karşılaşma sahnesini yaz sam da anlatamam... Biribirini süzerek odanın orta sına kadar geldiler. Afif Beyle Vesime bir kenara çe kilmişlerdi.

Babam alaycı bir öfke ile söze başlıyarak dedi ki:

— Safa geldiniz Beyefendi!.. Karınızın sıhhatini sormak için mi ihtiyarı zahmet ettiniz!..

Ilhami ciddiyetini bozmadan karşılık verdi

— Evet.

— Peki amma nasıl oldu da bu eve gelmek lûtfun da bulundunuz?.

— Evim değil mi?..

— Hayır burası artık sizin eviniz değil.

Kocam bir saniye sustu. Sonra kızgınlığından mos mor olarak:

— Fazla ileri gidiyorsunuz, dedi. Karım nikâhım altındadır..

— Ya!.. Oyleyse niçin aylarca onun semtine uğra mıyorsunuz?

— Vazife ıktizası!

— Pekâlâ!. Kızını niçin bu kadından ayırıyorsun?.

— Körpe bir vücut, mikrop membaı bir hastanın yanında bırakılamaz...

— Bu yaptığın şeye ne derler?..

— Merhamet ve himaye!..

— Hayır!. Buna vicdansızlık ve alçaklık derler...

— Beni tahkir ediyorsunuz!.

— Evet... Çünkü sen, tahkirden çok daha fazla şey lere lâyik bir adamsın!.. Söyle çocuğu nereye götür dün ?

— Size ne?... Çocuk benim... Karı benim..

— Bu kadın burada ölüyor.. Çocuğunu istiyor.

Ilhami belki fena bir cevap verecekti. Fakat Afif Bey onu susturarak kapıya doğru çekti. Yalvaran bir sesle:

— Çok rica ederim, hastanın yanında fazla ileri gitmeyiniz. dedi.

Kocam ağzının içinden birşeyler söyledikten sonra odadan çıktı.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 49 —

Babam sapsarıydı; elleri ve dudakları titriyordu. Ona işaret ederek yanıma çağırdım. Kalbimin çarpıntısın gidermiye çalışarak:

— Üzülme babacığım, dedim; bu adamı yola getirmek imkânsızdır...

Ben kaderime boyun eğmiye razıyım...

Cevap vermedi. Yanımda, bir iki dakika kadar ayakta durduktan sonra dedi ki:

— Zaten kaderine boyun eğmekten başka ne yapabileceksin?.. Bu herifi yola getirmek için elimizde kuvvet yok!.

(Beşinci kâğıt)

"... İşte sonbahar!. Hava bulutlu.. Bugün biraz yatağın içinde oturabiliyorum... Vesimeden küçük aynayı istiyerek yüzüme baktım. Aman yarabbi!. Kenan, bu korkunç yüzü iyi ki görmüyorsun.. Yüzümün sarılığı ancak bir ölünün yüzünde bulunabilir.. Dudaklarım beyaz denecek kadar uçuk!.. Yanaklarım çökmüş.. Gözlerim büyümüş... Ya saçlarım!. Onlar kaç aydır taranmadı bilsen!. Bu bitik Nalânı görsen artık sevmezsin Kenan!.

Şu hasta, yorgun kafam bazan ne kadar uzaklara gidiyor! Adada geçirdiğimiz o güzel günleri, bir ara da yaşadığımız uzun seneleri hatırlıyorum...

Sen o zamanlar yanımdaydın; yavrum aramızda koşar gezerdi; kocam iyi bir adamdı...

Kenan; ben o günlerden birine, yalnız birine dönmek için neler vermezdim.

Sana mektup yazamıyorum... İki günde bir yanımdan eksik olmıyan İlhami Bey, senden gelen mektupları da açmadan yırtıp atıyor...

O günden sonra babamla hiçç karşılaşmadılar. Benimle de bir kelime konuşmuyor...

Afif Bey sabah ve akşam ziyaretlerini şimdiye kadar hiç ihmal etmedi... Bu adamı kocamdan çok da ha iyi kalpli buluyorum...

Kenan! Istanbula gelmen ve şu son günlerimde yanımda bulunman kabil olmıyacak mı?. Seni bazan rüyamda görüyorum... Karyolamın başucunda oturuyorsun... Yüzün kederli... Beni teselli edici sözler söylüyorsun.. Gönderdiğin mektup için af dileyorsun..

Ve uyandığım vakit yanımı boş buluyorum.

Kenan! Istanbula gelmen ve şu son günlerimde yanımda bulunman kabil olmıyacak mı?. Seni bazan rüyamda görüyorum.. Karyolamın başucunda oturuyorsun... Yüzün kederli... Beni teselli edici sözler söylüyorsun... Gönderdiğin mektup için af dileyorsun..

Ve uyandığım vakit yanımı boş buluyorum.

(Altıncı kâğıt)

"... İki gün önce, İlhami Beyle odada yalnız kaldık. Son bir tecrübe yapmak istedim. Zayıf bir sesle dedim ki:

— İlhami!. Bana biraz olsun acımıyacak mısın? Artık can çekiştiğimi görüyorsun... İntikamını şimdiye kadar aldın... Bir kere olsun bana yavrumu gösterl..

Şiddetle yüzünü döndü. Gözlerime hain bakışlarını dikerek dişleri arasından fısıldadı:

— Sus!..

— Susacağım!. Bana acı biraz!..

— Hâlâ mı bu merhamet dilenciliği?. Benim bir dakika rahatım olmıyacak mı?.

— İlhami...

Elini uzatarak beni susturdu ve kapıyı çarparak çıkıp gitti.

Yastıklara yüzümü gömerek hıçkırmıya başladım. Bir haftadanberi biraz durulan öksürüklerim, yeniden ciğerlerimi sökmiye başlamıştı.

Bu kötü adamı niçin aldatmamıştım?. Neden ona ihanet etmemek için büyük fedakârlıklar yapmışım sanki...

Kenan! Beni zorla almalıydın. beni zorla esir etmeliydin.. Ne divane imişiz yarabbi... Bunca feragat bugünü görmek için miydi?.

Vesime, sesimi duymuş olacak ki, hemen koşarak geldi; iki büklüm olan vücudümü, arkaya yasladı. Dudaklarım yine kan içinde kalmıştı. Bu kanlar, bu kanlar Kenan!.. Beni mezara sürükliyen bu kırmızı renkten ve bu ılık, tuzlu lezzetten ikrah ediyorum...

. . . . . .

Kenan; eminim ki şimdi merak içindesin.. Mektuplarına cevap göndermediğim için endişe ediyorsun, değil mi?.. Zavallı dostum; bu satırları okurken benim kabahatsiz olduğumu anlatacaksın...

Biraz evvel Afif Bey geldi. Bana dalgın ve uzun bir nazarla baktıktan sonra geçip bir iskemleye oturdu. Alnı kırışık, gözleri buğulu idi. Hattâ rengini bile lüzumundan fazla uçuk görüyordum. Bir müddet sustuktan sonra, doğrularak dedi ki:

— Teneffüslerinizi biraz muntazam görüyorum... Kendinizde bir iyilik hissediyor musunuz?..

Hafif bir sesle:

— Bilâkis, dedim.

Sonra daha hafif ilâve ettim:

— Doktor Bey!. Hakikati benden saklamayınız... Pek yakında öleceğim değil mi?.

— Niçin böyle şeyler düşünüyorsunuz Nalân Hanım?.. Kuruntu..

— Kuruntu değil!. Hakikat!.

— Hayır! Hayır! Yanılıyorsunuz...

— Her ne ise!.. Sizden birşey istiyeceğim... Benim saadetime çalışacağınızı vadetmiştiniz değil mi?.

— Buyurun..

Tereddüt ettim. Doktor Afif ayağa kalkarak yanıma geldi; karşımda kollarını kavuşturarak durdu.

— Her ne isterseniz yapacağıma namusum üzerine yemin ederim dedi. Elverir ki bu, yapabileceğim bir iş olsun!..

— Çok kolay! dedim. Bir telgraf çekeceksiniz...

— Kime?.

— Kenana!..

— Kenana mı?.

Rengi büsbütün sarardı. Alnının ortasında iri bir damar kabarmıştı.

— Fakat...

Diye kekeledi.

— Bu benim son arzumdur doktor bey, dedim.

Aramızda uzun bir sessizlik oldu. Sonra başını kaldırarak:

— Pekâlâ! dedi. Lâkin ne şekilde çekilmek lâzım geldiğini söyleyin.. Ben yazayım.

— İşte! Adresile birlikte buraya hazırlamıştım.. Buyurun..

Yorganın altında sakladığım küçük kâğıdı ona uzattım. Alıp yüksek sesle okudu:

(D. R.) Süvari alayı, beşinci tabur, sekizinci bölük mülâzimi Kenan Ziya Beye: Ölüyorum... Çabuk gel!. Nalân..."

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 50 —

Kâğıdı büküp cebine koydu:

— Hiç merak etmeyiniz, dedi. Yarın, erkenden İstanbula geçerek emrinizi yerine getiririm...

(Yedinci kâğıt)

"... İşte, telgraf çekileli on beş gün oldu... Hâlâ senden bir haber yok!. Yoksa izin alamadın mı Kenan!.. Ah bilsen ne kadar muztaribim!.

Vesime bazan kalemi elimden almıya ve beni dindirmiye çalışıyor... Biçare kadın! Döktüğü göz yaşlarının beni ne kadar üzdüğünü bilse!..

Bu sabah Afif Beye tekrar rica ettim:

— Kuzum doktor bey... Bir telgraf daha çekiniz.. O Kenanın eline değmedi galiba, dedim.

Başını salladı:

— Telgraf çekmesi kolay!.. Fakat ötekini almamış olması kabil değil, dedi.

— Nereden biliyorsunuz? diye sordum.

— Eline değdiğine dair cevap aldım.. Çektiğim âdi telgraf değildi..

O gittikten yarım saat sonra İlhami geldi. Bu adamdan o kadar nefret ediyorum ki, ismini yazarken bile elim titriyor.. Her seferki gibi odada gezindi, gezindi. Bitişik odaya geçti, yine geldi. Yarı kapalı göz kapaklarımın arasından onu gözetliyordum.

Yüzü asıktı. gözleri derinleşmiş, yüzü limon gibi sararmıştı. Acaba vicdan azabı duyuyor muydu?.. Adım atışları sert ve kaba idi. Parmak darbeleriyle taranmış uzun kumral saçları alnının üstüne dökülmüştü.

Bu haşin, anut adam; bir zamanlar bana güzel sözler söyliyen, en ufak bir isteğimi yerine getirmek için çırpınan nazik, ince erkek miydi?..

Düşünüyorum Kenan, eğer senin olsa idim, bugünkü sevginin yarısı kalmaz, her doyan, kanan insan gibi benden bıkardın!.. Bu sözlerim seni gücendirmesin!.. Düşün ki, daha bıkmadan, kanmadan, bana her kesten fazla fenalık ettin!..

Afif Bey geç vakit, nefes nefese geldi. Elinde bir telgraf vardı. Onu bana uzatarak:

— Gözünüz aydın!. Pek memnun oldum, dedi.

Kâğıdı açtım. Yutacakmış gibi şu satırları okudum:

"... Kenan bir hafta evvel hareket etti. On yedi güne kadar Istanbuldadır.

Fırka kumandanı

Sırrı...,,

Sevindim ve üzüldüm. On yedi gün!.. Nekadar uzun yarabbi!., O zamana kadar yaşıyabilecek miyim acaba?..

Kenan!.. Seni şu son günlerde her zamankinden çok seviyorum... Bana öyle geliyor ki, şimdi şurada, yanımda olsan, bütün acılarım duracak!.. Ayağa kalkacağım...

Lâkin ben nekadar divaneyim!.. Seni sevdiğimi niçin itiraf ediyorum?.. Hayır, hayır!., Seni sevmiyorum Kenan!.. Ben senden de nefret ediyorum...,,

"Sekizinci kâğıt,,

"...Dün gece ve bugün hiç durmadan kan tükürdüm... Şurada birkaç gün ömrüm kaldığı halde hâlâ yazmıya çabalıyorum... İşte bir hafta daha geçti... Gözlerim kapıda!..Işittiğim her erkek sesine kulak veriyorum.. Halbuki sen daha gelmiyorsun!., Koş, koş Kenan!.. Biran evvel yetiş!.. Seni ölmeden bir kere daha göreyim.

Yaşamak istiyorum... Olmek istemiyorum... Ben daha hayata doymadım... Çocuğuma doymadım. Aşka doymadım... Nefesim daralıyor.. Ciğerlerim yanıyor.. Göğsüm parçalanıyor.. Boğuluyorum. Boğuluyorum...,,

"Dokuzuncu kâğıt,,

".. Ölüyorum Kenan!.. Neredesin?.. Ne zaman geleceksin? Günleri hesap ediyorum.. Uç gün sonra İstanbula gelebileceğini sanıyorum.

Ben üç gün daha yaşıyabilecek miyim? Gözlerimden yaşlar akıyor... Vücudüm yanıyor... Gel, gel Kenan!!., Seni son bir defa bu hümmalı kollarımın arasında sıkayım.. Dudaklarımdan aldığın ilk kanlı büseyi, son bir kanlı büseyle tamamla! O zaman belki seni affederim.. Fakat şimdi; asla, asla!..

Bu kâğıtlarla beraber parmağımdaki yakut yüzüğü sana bıraktım.. Fakat onu, evlendiğin zaman karının parmağına takacaksın... Bir de kızıma yazdığım mektup var ki, onu sana emanet ediyorum.. Handan on sekiz yaşına girdiği zaman onu ona ver... Kalemi tutamıyorum.. Gözlerim alacalanıyor... Kulaklarımda birtakım uğultular var ki, onları, bahçede oyniyan Handanın sesine benzetiyorum...

Kenan, şu sırada kapı açılıp içeri girsen!.. Bunu düşünmek bile bana çılgın bir saadet veriyor. Boğuluyorum yarabbi!.. Nefesim kesiliyor.. Artık yazamıyacağım... Yarın büsbütün yazamıyacağımı zannediyorum... Hava, biraz hava ne olur?.. İşte dışarda bir ayak sesi var... Acaba sen misin?.. yine yanılıyorum.. Bu sesler bir kapı tıkırtısından başka bir şey değil!.

Kenan gel!. Çabuk gel!.. Sana muhtacım... Bana biraz hayat, biraz şifa getir...

İşte yine sesler var.. Handan beni çağırıyor... "Ancağım!,, diye sesleniğini işitiyorum... Sen geldin mi?.. Yanımda mısın sevgilim... Bak, seni göremiyorum...,,

Bundan sonraki yazılar gözyaşları ile o derece silinmiş ve karışmışki:

"Kenan.. ben.. hiç.. zaman.. ölmek...,, gibi bir takım kelimelerden başka bir şey okunamıyor ve bunlardan da hiçbir şey anlaşılamıyordu.

Yüzümü ellerimle kapadım.., Saatlerce ağladım, ağladım... Zavallı Nalân!.. Ne olur, ne olur bir gün daha yaşasaydın!..

Sana edilen işkenceye sebep olduğum için mi yanayım, çocuğuna ve bana hasret ölüp gittiğine mi yanayım; beni affetmediğine mi yanayım?.. Ya bütün bunlardan başka, seni ebediyen kaybettiğime mi yanayım?..

Şafakla beraber odamdan çıktım. Beybabam. bir lokma yiyemediği halde kahvaltı sofrasının başında oturuyordu. Ondan Nalânın mezarını sorarak öğrendim ve hemen yola çıktım...

Karacaahmet yolu bana hiçbir zaman bu kadar uzun gelmemişti. Sokaktan gelip geçenlerin nazarlarından katini celbetmemek için gözyaşlarımı güç tutuyor ve âdeta koşan adımlarla ilerliyordum.

Nihayet mezarlığa girdim. Bir hayli yol daha aldıktan sonra Nalânın mezarını buldum. İki servinin arasında yatıyordu. Mezar tazeydi. Ayak ucundaki taşın kenarına oturdum; hıçkırmıya başladım.

Demek şurada, şu toprağın altında yatan kadın, benim yıllarca bir çılgın gibi sevdiğim ve hâlâ da sevmekte olduğum Nalândı!., (Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 51 —

Ona şu anda nekadar yakındım. Şu toprakları kazsam, kolumu uzatsam onu orada bulacaktım..

Şu insanlık ne garip şeymiş!.. Eskiden Nalânın ölüm ihtimalini hatırıma getirdikçe deli gibi olurdum.. Onsuz bir dakika yaşıyamıyacağımı sanırdım. Halbuki şimdi!.. Çok iyi anladım ki, insanların tahammül kabiliyeti sonsuzdur.

Uzun uzun dualar ettim. Mezarın üzerine kapanıp yüksek sesle Allaha yalvardım.

Bu sırada arkamdan bir ses:

— Elverir !.. dedi.

Başımı çevirdim: Kireç gibi beyaz yüziyle karşımda Afif B. duruyordu. Bir adımda yanıma geldi.Elini omuzuma koyarak:

— Ona, Ilhamiden başka, hepimiz acıdık, hepimiz ağladık.. Fakat elden ne gelir?.

Dişlerim kısılmıştı. Cevap veremiyordum. Yalnız, yanıma oturmasını işaret ettim.

Bir müddet sustuk. Biribirimizin yüzüne bakmıyorduk. Biraz kendimi topladıktan sonra sordum:

— Son nefesini verirken siz yanında mıydınız?.

— Evet!..

— Oyleyse bahtiyarsınız!.

— Kimbilir?.

Onun da gözleri yaşlı idi. Dedi ki:

— Her seven sizin gibi sevilmek saadetini bulamadı. Siz hepimizden daha bahtiyarsınız Kenan Bey...

Demek ki, bu adam da Nalâna âşıktı!..

— Nalâna ettiğiniz iyilikler için teşekkür ederim, dedim. Hele son arzusunu seve seve yapmanız.. Dudağını büktü:

— Adam sen de, dedi. Bir telgraf çekmek te iş mi sayılır?.

— Ama onu sevdiğiniz kadının sevgilisine çekmiştiniz...

— Ne ehemmiyeti var?. Ben sadece Nalânın mesut olmasını istiyordum.

Durdu. Sonra elini alnında gezdirerek:

— Siz, telgrafı benim çektiğimi nereden biliyorsunuz? dedi.

Göğsümün üstünde duran kâğıtları hışırdatarak:

— Bunlardan öğrendim, dedim.

— Onlar nedir?..

— Nalân bana ölümünden iki gün öncesine kadar bütün hayatını yazmış.

— Ya!..

Yine aramızda derin bir sessizlik oldu. Sabah güneşi, neftî servilerin arasından süzülerek mezar taşlarını yaldızlıyor, uzaklarda, cinsini tayin edemediğim, birtakım kuşlar ötüyordu.

Birdenbire dedim ki:

— Beyefendi; mademki benim, Nalânın kardeşi olmadığımı öğrendiniz; mademki biribirimizi sevdiğimizi biliyorsunuz.. Oyleyse söyleyiniz. Ilhami Bey Nalâna yaptığı hakaret ve işkencede haklı mıydı, haksız mıydı?.

Hiç tereddüt etmeden :

— Haksızdı, dedi. Nalân günahsızdı. Buna imanım var.

Afif Bey benden Bağlarbaşında ayrıldı. Köşke bitkin dönmüştüm. Merdivenleri ağır ağır çıkarken yukarı katta gezinen bir iskarpinin gıcırtısını işittim ve son basamağa adımımı basmadan Ilhami Beyin kumral ve dağınık saçlarını gördüm.

Elleri arkasında, asabî bir tavırla sofada geziniyor, bir yandan da dudaklarını kemiriyordu.

Ayak sesimi duyar duymaz döndü. Gözleri bana ilişince öyle bir titredi ki, hemen oraya düşüverme sinden korktum.

Rengi kireçten daha beyazdı. Kolunu uzatarak bana :

— Dur!.. dedi.

Sonra iki adımda yanıma yaklaşarak gözlerime işleyici bir bakışla bakarak :

— Seni bekliyordum; vaktinde geldin, dedi; görüşecek şeylerim var!..

— Görüşelim, dedim

Salonun kapısını açtı. Önce kendisi, sonra ben içeri girdik. Daha şimdiden, hazırlandığım uzun mücadelenin yorgunluğunu hissediyordum.

O karşıma dikilip dedi ki:

— Herşeyden önce şunu söyliyeyim ki, siz benim için sadece saadetimi yıkan bir sefilsiniz..

Başımı kaldırıp, sertçe :

— Biraz daha nazik ve düşünceli konuşmanızı rica ederim, dedim.

Gözlerime hain ve vahşi bir nazarla baktıktan sonra :

— Fazla söze lüzum yok, dedi. Siz sorduklarıma cevap verin.

Kollarımı kavuşturup durdum. Birkaç saniye düşündü. Sonra birden sordu:

— Nalânla münasebetiniz hangi tarihte başlamıştır?.

— Nalânla münasebetimizin başlamasına meydan kalmamıştır. Çünkü Nalân bu münasebet başlamadan öldü.

— Alay mı ediyorsun külhanbeyi?. Benim gülmediğimi görüyorsun... Sana soruyorum.. Karım hangi senedenberi senin metresindi?

Kaşlarımı çatarak şaklıyan bir sesle:

— Karınız benim metresim olmadı, dedim.

— Yalancı, düzenbaz.

— Ağzınızı toplayınız efendi...

— Siz habasetinizi inkâr etmek için onunla söz birliği mi etmşsnz?..

— Işlenmiyen bir habaset için söz birliği etmiye lüzum yoktur..

— Bana doğru cevap verecek misin Kenan?..

— Verdiğim cevapların doğruluğuna inanmanızı isterdim.

— Halbuki hiç birinin doğru olmadığına imanım var...

— Inadınıza bu kadar sadık kalırsanız daha çok zaman yanılacaksınız.

— Senden nasihat değil, itiraf bekliyorum..

Bir adım geri çekildim Hiddetim son dereceyi bulmuştu. Tok bir sesle dedim ki:

— Günasız bir kadına akla gelmez zulümler yapan vicdansız bir adama, ölen karısile düşüp kalktığımı söylersem hiç birşey lâzımgelmez... Zira ölen ölmüştür... Herşey bitmiştir.

Bir saniye sustuktan sonra ayni şiddetle devam ettim :

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 52 —

— Nalânla düşüp kalkmış olmak ve bugün bunu sizin yüzünüze söylemek herhalde bana zevk verecek tir. Çekineceğim hiç bir şey yok. Bana ne yapabilirsiniz . Fakat işte, yine tekrar ediyorum: Nalân bir kere bile benim olmamıştır..

— Askerlik şerefin üzerine yemin eder misin?

— Ederim.

Dudaklarını büktü. İnanmıyan bir bakışla beni süz dükten sonra :

— İnanmak elimden gelmiyor, dedi

Ayağını yere vurarak haykırdım:

— Efendi; herkesin vicdanını kendi vicdanınızla ölçmeyiniz.. Nalâna olan aşkımı inkâr etmiyorum.. Fakat, inanınız sözüme.. bir gün evveline kadar, onun bana karşı olan aşkını bilmiyordum bile.. Elinize geçen o menhus mektup meselesine gelince: O bir dalgınlık eseri olarak zarfa yanlış konmuş bir hatıra parçasıdır... İçinde kullandığım sözleri de inkâr etmiyorum.. Birçok defalar başımı Nalânın göğsüne koymuşumdur.. Fakat dudaklarını, bütün sevgime karşılık, yalnız iki defa öptüm.. Yine inanmak istemezseniz, siz bilirsiniz...

Beni dikkatle dinliyordu.

Cebimden Nalânın kâğıtlarını çıkararak masanın üzerine attım:

— Bunlar, karınızın son sözleridir... Okuyunuz.. Eğer bunlara da inanmazsanız, söylenecek bir söz kalmaz..

Kâğıtları aldı. Masanın yanında duran bir iskemleye ilişerek okumıya başladı.

Ben ilerlemiş, pencerenin önüne gelmiştim. Dışarıda kızgın bir öğle güneşi ortalığı yakıyor, esen bir sonbahar rüzgârı, kurumuş ağaç yapraklarını hışır datıyordu.

Ilhami Bey kâğıtları yarım saatte okudu. Ayağa kalkarak onları bana uzatırken sordum:

— Kanaatiniz hâlâ değişmedi mi?..

Cevap vermedi. Mânasını anlıyamadığım bir hareket yaparak tekrar yerine oturdu ve başını avuçları arasına alarak düşünmiye başladı.

Kapıya doğru yürüdüm:

— Ben gidiyorum, dedim; siz iyice düşününüz.. Akşam üzeri konuşuruz.

Kapıyı çekip çıktım ve odama geldim.

. . . . . .

O gün akşama kadar Ilhami Bey meydana çıkmadı... Odasında kapalı kaldı. Geç vakit onu merdiven başında gördüm ki, gözleri kıpkırmızı idi.

Perişan bakışlarını yüzümde gezdirdi. Sonra mırıldanır gibi:

— Karım tamamiyle günahsız sayılamaz... dedi. Mademki seni sevmiş.

— Sevmek günah değildir, dedim..

Cevap vermedi. Başı önünde merdivenleri inip gitti.

***

Başım ateşler içinde. İstanbulda bulunan ve benim mezuniyetimi haber alan birkaç zabit arkadaşım benimle görüşmiye geldiler. Fakat halimi görünce şaşırıp kaldılar. Kimi, iyi bir tedavi altına girmemi, kim bir raporla bir müddet hastanede yatmamı söylüyorlardı.

Bu sırada siyasetten, harpten bahis açıldı. Bir Balkan Harbi ilân edildiğini, bu yüzden İtalyanlarla yaptığımız Tarablus Garp muharebesinin neticesiz kaldığını ve bazı şartlarla Tarablus ve Bingaziyi İtalyanlara terkettiğimizi öğrendim.

Arkadaşlarım benim bunları yeni duyduğuma inanmak istemiyorlar:

— Yahu, sen uykuda mısın?.. Ortalıktaki seferberliği görmüyor musun?.. Memleket biribirine girdi... diyorlardı.

O güne kadar belki uykuda değildim. Fakat o günden sonra tam yirmi iki gün uyudum.

Arkadaşlarım beni Gülhane hastanesine kaldırmışlar, kolorduya da bir rapor göndermişlerdi.

Bu yirmi iki gün içinde o derece zayıflamıştım ki, görenler beni pek güç tanıyabileceklerdi.

Geçirdiğim şiddetli bir beyin humması idi. Doktorlar bu hastalığın beynimde tahribat yapacağından korkmuşlar. Beni ya deli, yahut ta aptal olacak sanmışlardı.

Hiç birşey olmadım. Yürüyebilecek bir hale geldikten sonra nekahat devresi için çamlıcaya çekildim.

Handan orada idi. Nedamet eden babsı kızını evine getirmiş ve kaymbabasiyle, uzun bir yalvarmadan ve af talebinden sonra, barışmıştı.

Zavallı küçük kız!.. Beni görür görmez boynuma atıldı. Sarışın başını göğsüme saklıyarak:

— Anneciğim.. Anneciğim!..

Diye ağlamıya başladı. Bu halden ne kadar üzüldüğümü yazmıya lüzum görmüyorum.. Saçlarını okşayıp öptüm:

— Üzülme yavrum!. Üzülme!.. Diyerek onu teselli ettim.

. . . . . .

Balkan Harbi bitti Umumî harp başladı. Balkan Harbinde memleketime hiçbir hizmette bulunamamıştım. Fakat Umumî Harpte doğrudan doğruya Kafkasya cephesine sevkolundum.

Omuzumdan ve bacağımdan iki büyük yara aldım; bir serseri kurşun kafatasımı zedeliyerek geçti. Fakat bana Nalânın hasreti kadar hiçbir şey acı vermemişti. On sene rütubetli siperlerde silâhıma sarıldım, Nalân! dedim; on sene kan ve barut kokan topraklara kapanıp, Nalân! diye hıçkırdım; on sene garnizonların loş köşelerinde onun titrek hayalini görerek çağırdım, seslendim.. Fakat o geri gelmedi.

Beybabamla pek seyrek mektuplaşıyorduk. Bu aralık, Ilhami Beyin Çanakkalede şehit düştüğünü öğrendim. Bu adam benim rakibimdi; benim saadetimi elimden almıştı; benim sevgilime dünyanın en büyük zulmünü etmşti. Fakat yine kalbim onun ölüm haberi karşısında burkuldu; yine dudaklarım ona bir rahmet okumaktan geri durmadı!..,

— DORDUNCU KISIM —

" ... Istiklâl zaferinden sonra, 6 Teşrinievvel 1923 te Istanbulu işgal eden Türk ordusunun içinde ben de vardım.

Herkes bu şerefli günün sevinci ile çılgına dönmüş, şenlikler, alaylar yapıyor; koca şehir neşe içinde çalkanıyordu.

Yıllardanberi rengârenk ecnebi bayraklarının dalgalandığı caddelerden, atımın üstünde geçerken, kalbim iftihar ve sürurla kabarmıştı. Uzun seneler çektiğim acıları, ıstırapları adeta unutmuş gibi idim.

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 53 —

Fakat... Çamlıca yolunu tuttuğum zaman, her adımda, bırakmış olduğum acıları buldum.

Köşk haraplaşmış, bahçe duvarlarının bir kısmı yıkılmıştı; bir zamanlar düzgün tarhlarla, çiçeklerle süslenen bahçeyi, bakımsızlıktan, yabani otlar bürümüştü.

Köşke girer girmez, beni ilk gören Vesime olmuştu. Artık elli yaşını geçen bu iyi kalpli kadın, boynuma sarıldı.

Büyük anne birkaç sene evvel rahmeti rahmana kavuşmuştu. Beybabam artık tekaüt olmuş, babası gibi odasında, kitaplarının arasında yaşıyordu.

Odası loş olduğu için beni görünce tanıyamadı. Gözlüğünü düzeltip dikkatle bakınca, elindeki kitabı atarak:

— Kenan, sen misin?.. Ne zaman geldin yavrum?. Diye bana kollarını açtı.

Biribirimize sarıldık. O artık adamakıllı yaşlanmıştı. O kadar ki, buruşmuş, sarkmış yüzüne, bembeyaz olmuş saçlarına bakarken, acaba bu adam, beni Sivastan alan sarışın, pembe yüzlü dinç erkek mi? diye düşündüm.

O da beni biraz fazla yorgun ve yıpranmış buldu. Otuz üç yaşında idim amma şakaklarımdaki teller ağırmış, yüzüm ve hele alnım çok kırışmıştı.

Harpte çektiğim mihneti, uğradığım müşkülleri anlatmıya başladım. Vesime Handanı çağırmak için dışarı çıkmıştı. Çok geçmedi. Sofada bir ayak sesi oldu. Ve kapı gürültü etmeden açıldı. Başımı çevirdim. Fakat birdenbire, öyle büyük bir hayret ve heyecana kapıldım ki.. İçeri giren Handandı. Lâkin baş tanbaşa annesinin modeli olan bir Handan!.. Karşımda çok genç ve çok taze bir kız görmesem:

— Nalân!.. diye koşup ayaklarına kapanacaktım...

Demek ki, sevgilim ölmemişti?. Onu tekrar burada bulmuştum!. Ayağa kalktım. O da bana doğru gelerek elini uzattı. Gözlerim, bu yabancısı olmadığım tahrilli yeşil gözlere dalmıştı. Tuttuğum eli öpmek mi, yoksa kendi elimi verip öptürmek mi lâzımdı!.

Bu sırada Beybabam:

— Handan; öpsene kızım ağabeyinin elini, dedi.

Handan Büyük babasının dediğini yaparken ben de onun, ipek gibi yumuşak, sarı saçlarına dudaklarımı deydirdim.

Ruhumda apansız bir değişiklik olmuştu. Kırılan emellerimi, yarım kalan hülyalarımı belki de Handan tamamlıyacaktı.

Bir dakikaya sığan bütün duygu ve düşüncelerin sarsıntısile o derece sersem olmuştum ki, zavallı kıza söyliyecek bir tek kelime bulamıyordum. Fakat o benden önce konuşmıya başlıyarak:

— Aman Yarabbi! dedi. Siz, siz ha!.. Zavallı annecığım sağ olsaydı..

Yerime oturdum, yahut çöktüm. Handan da bir kanapenin ucuna ilişmişti.

— Hiç değişmemişsiniz ağabey!.. Yalnız miraz yaşlanmışsınız...

Bana "Siz„ diyordu. Mutlaka bir söz söylemek lâzımdı:

— Ne olacak yavrum? dedim. Seni küçük bir çocuk olarak bıraktığım zaman koskoca bir delikanlı idim... Şimdi ise, sen yetişmiş, bir genç kız olmuşsun.. Bizim yaşlanacağımız tabiî bir şey değil mi?.

Sonra beybabama dönerek:

— Ben Çamlıcaya ilk geldiğim zaman sekiz yaşındaydım dedim. Şimdi otuz üç yaşındayım. Arada yirmi beş senelik bir yol var..

Beybabam başını salladı. Sonra Handanı göstererek:

— Rahmetli annesine nekadar benziyor değil mi? dedi.

— Çok benziyor..

— Bu benzeyiş beni müteselli ediyor Kenan!.. Bazı zamanlarım oluyor ki, karşımda Nalânın bulunduğunu sanıyorum.

Uzun bir sessizlikten sonra Beybabam:

— Handanı bir maden mühendisile nişanladık, dedi. Tabiî haberin yoktur..

Gözlerim, ince, zarif bir parmağı süsliyen parlak bir halkaya ilişti.

Demek ki, ölen sevgilim dirilmemişti! Yahut ta dirildikten sonra yine ölmüştü...

Uğradığım sükûtu hayalin tesirinden kendimi kurtarmıya çalışarak:

— Mükemmel! dedim. Memnun oldum...

Handan beni dikkatle süzerek sordu:

— Rahatsız mısınız ağabey!.. Yüzünüz çok renksiz..

— Hayır!. Biraz yorğunum da ondan..

Beybabam:

— Haydi oğlum, dedi odana git te biraz dinlen.. Akşama doya doya görüşürüz..

Bu sözü canıma minnet bildim. Yalnızlığa ihtiyacım vardı.

Odam bıraktığım gibi duruyordu.. Kitaplarıma bile el sürülmemişti.

Penceremin önüne oturdum; başımı avuçlarımın arasına alarak uzaklara daldım. Ikindi güneşi etrafı yaldızlıyor, üzerine altın renginde tozlar serpilmiş deniz, pırıltılı, küçük dalgalarla uzanıp gidiyordu.

Ağladım.. Ağladım...

Ertesi sabah, kahvaltı sofrasının başına geldiğim zaman, beybabamın yüzü gülüyordu. Omuzumu okşıyarak:

— Uzun seneler süren bir matem hayatından sonra bize neşe ve sevinç getirdin Kenan!.. dedi. Ah içimizde eksikler de bulunmasaydı...

Kahvaltımı pek iştahsız ettim. Sonra Nalânın mezarını ziyaret edeceğimi söyliyerek beybabamdan izin aldım.

Handan mahzun ve dalgındı. Annesi gibi arkasına topladığı uzun saçlarını düzeltmekle uğraşır görünerek avare dolaşıyor, kapıları açıp kapıyor, hiç konuşmuyordu. Giyinmek için odama girdim. Ona vereceğim emanet mektup hâlâ cebimde saklı durmakta idi. Beybabamın odasına çıkmasından ve Vesimenin aşağı inmesinden istifade ederek hemen yanına gittim. Iki kat olmuş, buruşmuş ve sararmış zarfı düzeltmiye çalışarak uzattım:

— Bu senindir Handan! Dedim. Annen onu sana on sene sonra vermekliğim için vasiyet etmişti... Vasiyetin müddeti doldu da geçti bile.

Handan sapsarı oldu. Zarfı almak için uzanan eli titriyordu.

— Bu demek ki, annemin mektubu, öyle mi? dedi.

— Evet!.. Ölümünden birkaç gün önce yazmış..

(Arkası var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 54 —

—Zarfı aldı. Bir göz attı. Uzun kirpiklerinin arasında yaşlar kabarmıştı Yüzünü elleriyle kapayıp:

— Anneciğim.. Anneciğim.. Diye hıçkırarak odasına kaçtı.

. . . . . .

Babası Nalâna güzel bir mezar yaptırmıştı. Nalânın mezarında ağladım.

. . . . . .

Köşke döndüğüm zaman bitkindim. Öğle yemeği yemeden odama kapandım. Ve akşama kadar hiç meydana çıkmadım.

Ben hâlâ süvari mülâzimi Kenan değilim!.. Koskoca bir binbaşı, bir tabur kumandanıyım. Ah ne olurdu biraz da mesut olsaydım!. Istanbulda bir buçuk ay kadar kaldıktan sonra tayin olunacağım herhangi bir kıtaya hareket edeceğim. Yine ayrılık!.. Amma neden? Kimden?..

Istanbula sık sık indiğim için köşkte pek az kalıyordum. Yalnız sabahları, Nalânın mezarını ziyaret etmeyi ihmal etmiyordum.

Yine bir sabah, mezarlığa gitmek için evden çıktım. Fakat birkaç adım yürüdükten sonra, mendil almayı unuttuğumu hatırlıyarak geri döndüm. Handan balkonda idi. Parmaklığa dayanmış bahçeye bakarken beni görünce seslendi:

— Birşey mi unuttunuz ağabey?..

— Evet!.. Mendil!..

— Siz yukarı çıkmayınız.. Ben buradan atayım...

İçeri girerek balkon kapısını çekti. Birkaç saniye orada bekledim. Birdenbire hatırıma birşey gelmişti. Köşke geleli tam yirmi sekiz gün olduğu halde bir sabah bile ona, annesinin mezarına gitmek için, benimle gelmesini teklif etmemiştim. Bu teklifi belki de hergün beklediğini düşündüm. Ve hemen koşarak köşke girdim.

Onunla sofada karşılaşmıştık. Hayretle:

— Niçin geldiniz? dedi. Mendilinizi atacaktım...

Gülerek mendili aldım:

— Sana birşey söyliyeceğim...

— Bana bir şey mi söyliyeceksiniz?

— Evet Handan!.. Bugün benimle annenin mezarını ziyarete gelmek ister misin?

— Isterim...

— Öyleyse hazırlan!.. Seni bekliyorum...

Beş dakika sonra, ipekli, zarif bir siyah çarşaf giyinmiş yanıma geldi.

Yola koyulduk. Mezarlığa gelinciye kadar bir kelime konuşmadık.

— Mezarın yanına Handan diz çöktü; dua etmiye başladı. Ben de onu taklit ediyordum. Fakat kocaman bir erkek olduğum ve şu çocuktan utandığım için yanaklarımdan sızan yaşları göstermemiye çalışarak başımı yan tarafa çevirmekte idim. Handan kendisinden çekindiğimi anladı.

— Ağlayınız, dedi. Ben sizi ayıplıyacak değilim...

Kekeliyerek:

— Bu gözyaşı dökmek hastalığı bende ezelden vardır, dedim. Yoksa bu mezarın başında hergün böyle saatlerce ağladığımı zannetme!..

Yüzüme bir tuhaf baktı:

— Ağlasanız ne çıkar?..

— Hiç!.. Ona herkes acıdı ve ağladı..

— Fakat herkesin döktüğü gözyaşları, sizin bir gecede döktükleriniz kadar değildir.

Ne demek istediğini anlamak için gözlerinin içine baktım. Kirpiklerini indirmeden:

— Annemi çok sever miydiniz?.. Diye sordu:

Bu sualin saf veya bulanık olduğunu anlamak, ona göre cevap vermek güçtü. Tereddütlü şaşkın dururken o yine devam etti.

— Niçin bildiğim bir şeyi benden gizlemek istiyorsunuz?..

Bu zeki ve cüretli yeşil gözler kafamı darmadağın etmişti. Ellerini tuttum:

— Söyle bana Handan; bunu kimden duydun?..

Gözlerini uzaklara çevirdi. Islak kirpiklerini kırpıştırarak:

— Öğrenmek istiyor musunuz? diye sordu.

— Evet..

— Bunu bana kimse söylemedi..

— O halde?..

— Annemi bir kere bahçe kapısının yanında öpmüştünüz...

Bu çocukça bir itiraftı. Hayalimi birdenbire gerilere, eski bir maziye çevirdim.

Handan derin bir düşünceye daldığımı görerek susuyor, vereceğim cevabı sabırsızlıkla bekliyordu.

Birdenbire dedim ki:

— Anneni öpmem, ona mutlaka âşık olduğumu göstermez ki.. Bu kardeşçe bir ayrılık pusesiydi...

— Bunu bana böyle kabul ettiremezsiniz Ağabey... O zaman bu ayrılık sahnesini görerek kafamda saklamıştım. Bugün mânasını anlıyorum...

— . . . . . .

— Evet!.. Siz anneme, annem de size âşıktı...

— Peki amma bunu nasıl tahmin ediyorsun?.

— Biribirinize bakışlarınız, muameleniz, gözyaşlarınız.. Ben çocuk olduğum için ehemmiyet vermezdiniz... Fakat çocuklar herşeyi daha iyi görür ve anlarlar...

Başım bir yangın yerine dönmüş; işe yarar bir kelime, lüzumlu bir cümle bulamıyorum, hepsi kül olmuş.

Handan avuçlarımın içinde duran ellerini, o zamana kadar ilk defa hatırlamış gibi, birdenbire çekerek ayağa kalktı:

— Artık dönelim, dedi.

Yaralarım bu kadar deşildikten sonra mevzuu değiştirmek hoşuma gitmediği için:

— Dönelim, dedim; fakat seninle sonra konuşacaklarım var... Bu sözüm onu memnun etti. Yavaş yavaş dönmiye başladık.

Handanla leylâkların altındaki geniş koltuklara yaslanmıştık. Hava serindi amma güneşliydi. O yakası kapalı mavi bir esvap giyinmiş, omuzlarına kalın bir atkı almıştı.

Saçlarının rengi, çehresi, oturuşu ne kadar, ne kadar Nalâna benziyordu.

Uzun bir sessizlikten sonra titriyen bir sesle söze başlayıp, ona anasiyle olan meceramızı anlattım.

Beni dinlerken, bazan gözleri sulanıyor, bir iki damla yaş solgun yanaklarından süzülerek çenesinin altına siniyor, bazan da mendilinin ucunu ısırarak dalgın yüzüme bakıyordu.

Sözümü bitirdiğim zaman, hâlâ cebimde sakladığım Nalânın kâğıtlarını çıkararak ona uzattım:

— Bunları oku Handan!..

(Arkası Var)

HIÇKIRIK

YAZAN: KERİME NADİR

— 56 —

Mevzuu değştirmek için:

— Bu güzel kokuyu nereden buldun?. dedim. Leylâk galiba!..

Başını çevirmeden cevap verdi:

— Evet leylâk!.. Annemin eski lâvanta şişeleri nin dibinde kalmıştı...

— Sen de leylâk sever misin?.

— Çok!..

Sonra bana dönerek yine gözleri gözlerimi buldu:

— Onu siz de pek çok severdiniz değil mi? dedi.

— Yine de severim...

— Eskisi kadar mı?..

— Tabiî...

— Fakat onu annem sürüdüğü için severdiniz... Şimdi ise ben sürüyorum...

— Koku yine o koku Handan!..

— Ama ben annem değilim...

Ona hissettirecek kadar ürperdim... Şakaklarım terlemişti.

— Bu bahsin burada kapanması daha iyi, dedim.

Handanın soluk yüzünde bir pembelik dalgalandı. Ayağa kalkarak memnun bir gülümseyişle dedi ki:

— Mademki öyle istiyorsunuz, pekâlâ!.. Yalnız beni bir dakika burada bekleyiniz... Bir şey getireceğim...

Dışarı çıkıp dönmesi bir dakika sürmüştü. Elinde tuttuğu bir kâğıdı bana uzattı:

— Bu annemin mektubu.. Ilk iki satırından başka bir kelimesini okumadım...

Hayretimi gizlemiyerek:

— Niçin? diye sordum.

— Bunu sonra anlatırım... Şimdi mektubu yüksek sesle okuyun.., Ben de dinliyeceğim... Yırtılmış zarfın içinde mektubu çektim; heyecanlı bir sesle okumıya başladım.

İlk iki satırda şunlar yazılıydı:

"Eğer evlendin, yahut nikâhla, nişanla bağlandınsa, mektubumu okumadan yırtmanı isterim...,

Devam edemeden Handanın yüzüne baktım. O, kendinden emin:

— Devam ediniz.. Çekinmeyiniz, dedi.

— Fakat nasıl olur?.. Sen nişanlısın yavrum..,

— Devam ediniz diyorum... Sonra her sevi anlatacağım.. Yanıma gelmiş, başı omuzumun hizasında, dinlemiye hazırlanmıştı. Yüksek sesle okumıya devam ettim:

"Yavrum!..

Bu mektup eline değdiği zaman, ben annenin kemikleri çoktan çürümüş olacaktır. Seni pek çok seven, senin üstüne titriyen bu hasta kadın, sana hasret ölürken, bu satırları ağlıya ağlıya yazıyor...

Benim sevgili kızım.. Belki sana anneni pek fena bir kadın olarak tanıtmışlar, belki sendeki anne sevgisini silmek için bana iftira etmişlerdir. Bunların hiçbirine inanma!.. Çok halsizim.. Sana herşeyi uzun uzadıya yazamıyacağım.. Fakat, bu mektubu sana verecek olan Kenan, sorarsan senden hiçbir şey gizlemiyecektir sanırım...

Ben çok talihsiz bir insandım yavrum.. Gönlümün arzularından ziyade, bağlı olduğum hüküm ve nizamların çerçevesi içinde yaşadım... Saadet ve neşe içinde kan ağladım, ve kan tükürdüm... Fakat sen bana bence Handan!.. Ellere değil, gönlüne bağlı ol.. Iyi düşün ve sevdiğin istediğin adama var... Uzun yılları aşarak sana kadar gelen bu sözler annenin, bağrından kopmuş candan nasihatleridir... Eğer onları tutarsan mesut olursun...

Parmaklarım o kadar dermansız ki... İçim söylemek için birçok şeylerle dolu amma hiçbirini yazamıyorum.

Benden sonra, sana güzel nasihatler verecek, insanları tanıtacak bir dost bulunacak mı acaba?.. Ah seni büyümüş, yetişmiş bir genç kız görmek, istediğin iyi bir adamla evlendirmek saadetinden mahrumum?..

Talihsiz kızım!.. Ben seni daha birçok zaman bağrıma basmak, isterdim...

Oksürüklerden ciğerlerim parçalanıyor... Seni son defa görmek için gözlerim kapıdan ayrılmıyor... Sen şimdi kimbilir nerelerdesin?..

Handan! Bu satırları okurken eminim ki, ağlıyacaksın... Annenin unuttuğun sesi, kulaklarına yeniden fısıldıyor sanacaksın... Uzun yıllardan sonra duyduğun bu sesi dinle.. Sana ne söyledise hepsini yap!...

Işte yavrum... Sana son nasihatimi tekrar edeyim. Zaten sırf bu nasihat için bu mektubu yazıyorum.. Gönlünü yokla... Acele etme!.. Sevdiğin, tamamile sevdiğin ve istediğin adama elini uzat... Bu adam uzun boylu, sarışın ve güzel bir zabit olursa ruhum tamamile istirahate erişecektir.

Hasretini çektiğim o parlak, neşeli gözlerini öper.. Saadetler dilerim yavrum!... Annen Nalân...,

Son kelimeleri bitirdiğim zaman Handan yüzünü koluma dayamış hıçkırıyordu. Kendimi toparlamıya çalışarak omuzlarından tuttum ve mırıldandım:

— Bu mektubu okumak hakkını nereden aldığını bana anlat Handan! Sen nişanlısın.. Haydi söyle..

Iki elini birden uzattı. On parmağı da bomboştu. Titriyen bir sesle:

— Ben hiç kimseye bağlı değilim, dedi.

— Nasıl? dedim; ya nişanlın?..

— Üç gün önce yüzüğü geri gönderdim..,

— Neden? Niçin?..

— .....

— Onu sevmiyor muydun?..

— Hayır!.. Bakın, hem bilmiyerek annemin nasihatini tutmuş oluyorum. Çünkü bu adamla evlensem dim belki mesut olmıyacaktım...

— Fakat Handan...

Handan doğruldu. Yeşil bakışlarını gözlerime mıhlıyarak:

— Ben annemin tarif ettiği uzun boylu, sarışın ve güzel zabiti seviyorum, dedi.

Beni aldatıp aldatmadığını anlamak için bir saniye tereddüt ettim. Bir sayıklama halinde:

— Kabil değil... Kabil değil... Diye mırıldandım.

Tatlı bir gülümseyişle güzel dişlerini göstererek:

— Onu Nalânın kızından başkasının mesut edemiyeceğini de anladım, dedi.

— Fakat ben ihtiyarım yavrum..

— Oo!.. Nalânın kalbini taşıyan Handan için pek gençsiniz...

— Benimle eğlenmiyorsun ya?..

— Hayır.. z

Küçük ellerini tuttum. Nalânın yâdigârı iri taşlı yakut yüzüğü parmağımdan çekerek onunkine geçirdim. Saadetimden sarhoş gibi sallanıyor:

— Dünya ne güzel!.. Yaşamak ne mükemmel şey! diye haykırmak için kendimi güç tutuyordum. Şimdi ikimizin de gözlerinde saadet yaşlarının pırıltıları vardı. Onu kollarımın arasına çektim dudaklarım dudaklarına değdi...

O sırada nasıl oldu bilmiyorum; ensesindeki saç tomarı firketelerden çözüldü ve omuzlarından arkasına doğru dağıldı. Ayni zamanda gözlerim, karşıdaki gardirobun endam aynasına gitmişti. Orada, akşam güneşinin kızıl rengine boyanmış nefis bir tablo gördüm:

Genç bir zabit... Onun kollarında, altın renginde bir ipek yığınına bürünmüş güzel bir kadın...

Ben ayni şeyi bir kere daha gördüğümü hatırlıyordum... Fakat acaba ne zaman?..

Güneş pembe bir bulut kümesinin arkasında batıya yaklaşırken, bahçedeki ağaçların dallarında serçeler cıvıldaşıyor, duvardaki büyük çerçevenin içinden Nalân bize gülümsüyordu..,

— SON —